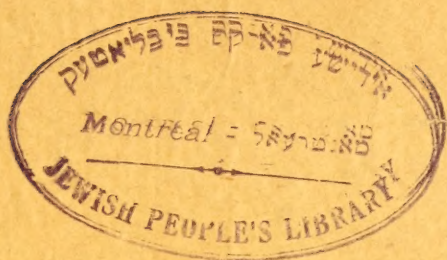

פ. קו. פ. פ. פ.
כ. ל. ל. ל. ל. ל. ל. ל. ל.
ל. ל. ל. ל. ל. ל. ל. ל.

JEWISH PUBLIC LIBRARY

LA BIBLIOTHEQUE PUBLIQUE JUIVE

MONTREAL

הספרייה הציבורית העברית
פאליס בובליאטען

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 14478

DER LESTER MOHIKANER

James Fenimore Cooper

*Permanent preservation of this book was made possible
by Caryn J. Clayman
In memory of Harry A. Lenkin*

THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Lief D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

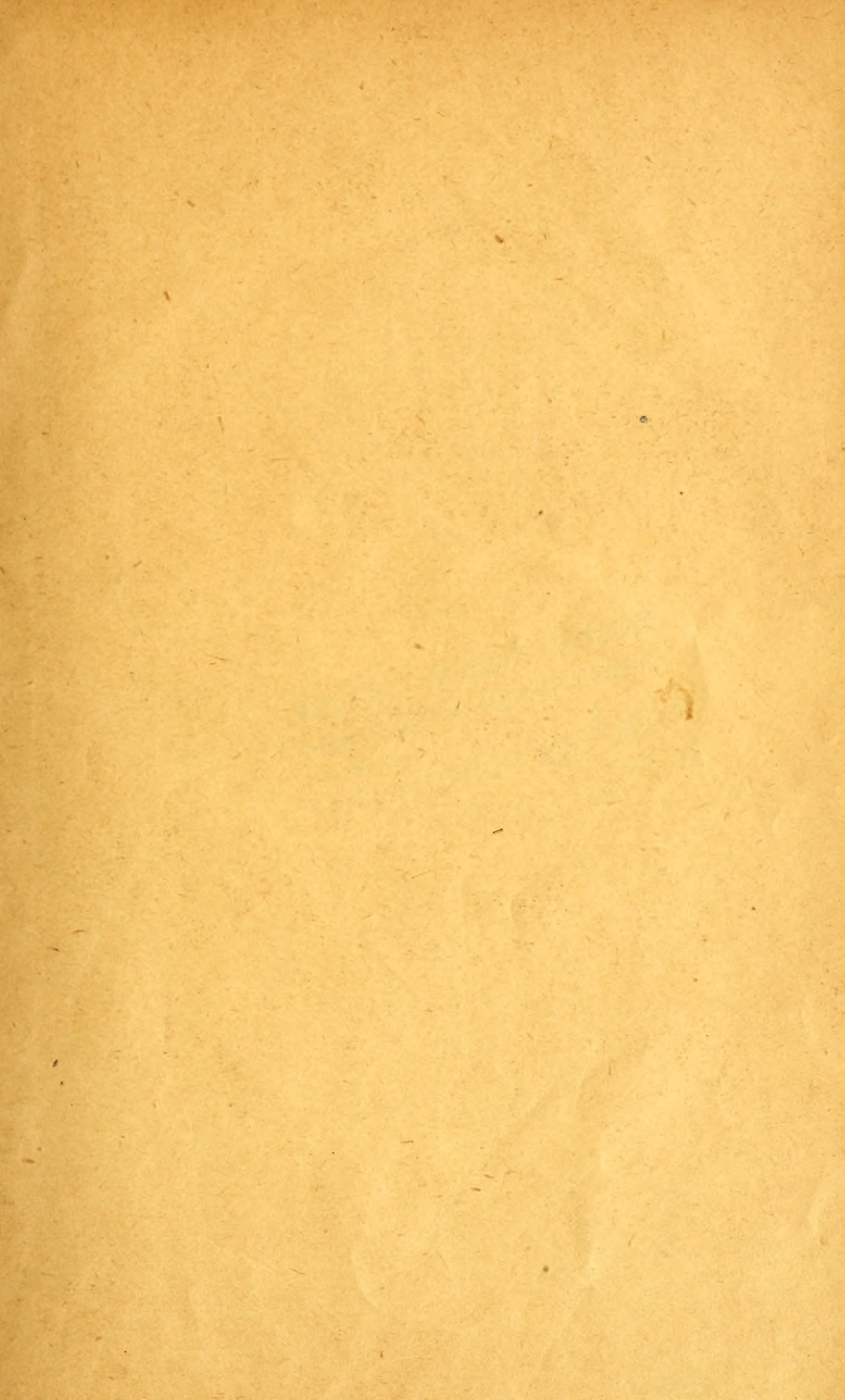

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x101, or by email at cmadsen@bikher.org.

פ. קופער.
דער לעצטער
מאָהיקאנער.

יידיש: ר - וויטש.

פארלאג / ב. שימין /

1921

ווארשע

DRUK. SIKORA i MYLNER WARSZAWA. NOWOLIPKI 6

דער לעצטער
מאָה'ן קאָנער.

קאפיטל איינס.

די קאלאניאלע מלחמות אין צפון-אמעריקע פלעגן זיך שטענ-
דיק אויסצייבענען דערמיט, וואָס איידער די פיינטלאַכע
חילות פלעגן זיך צוזאמענטרעפן, האָבן זיי געמוזט אַריבערקו-
מען די גרעסטע שוועריקייטן און די געפערלאַכסטע סכנות. זי
די פראַנצויזישע געביטן און צווישן די געביטן פון זייערע פאַר-
ביסענע פיינט—די איינגלענדער, איז געשטאַנען אַן אַלטער, גע-
דיכטער וואַלד. אָפט פלעגן די דאָרטיקע איינוואוינער, ווי אַויך
זייערע פאַרבינדעטע אייראָפּייער, פטרן גאַנצע חדשים צייט ביים
אַריבערגיין אַטייך אָדער אַ הויכן שפיציקן באַרג. די אייראָפּייער
האָבן נישט געוואָלט אָפּשטיין פון די דאָרטיקע איינוואוינער און
מיט דער צייט האָבן זיי זיך אויסגעלערנט אַריבערצוטראָגן אַלע
שוועריקייטן און נויט, נישט ערגער פון יענע. מיט דער צייט איז
אין גאַנץ צפון-אמעריקע נישט געבליבן קיין איין שיין ווינקעלע.
וואוהין ס'זאָל נישט האָבן אַריינגעדורנגען דער גיריקער איי-
ראָפּייער.

אין קיין אָרט אָבער פון דער איינגליש-פראַנצויזישער גרעניץ
זיינען נישט געבליבן אַזויפיל שפורן פון מלחמה-רציחות,
וויפיל אינם אַזוי גערופענעם לאַנד פון די גרויסע אַזיערעס.

ביידע קריגערישע צדדים האָבן שטאַרק גענומען אין אַכט די
נאַטירלאַכע באַקוועמלאַכקייטן, וועלכע דאָס לאַנד האָט פאַרגע-
שטעלט פאַר זיי, די ליינגלאַכע אַזיערע טשאַמפלען, וואָס

ליגט צווישן קאנאדע און דער שטאָט ניו-יאָרק, האָט פּאָרגע-
שטעלט מיט זיך אַ באַקוועמען וועג, וועלכן די פּראַנציון האָבן
געזאָלט אַדורכמאַכן, כדי צו באַגעגענען זיך מיט די איינגלענ-
דער. אין דערדאָזיקער אָזיערע איז אַריינגעפּאַלן אַ צווייטע,
וועלכער די איינגלענדער האָבן געשיינקט דעם נאָמען פון היי-
ליקן געאָרג, כדי פּאַרערן זייער קעניג געאָרג, וואָס האָט אין
יענע צייטן געהערשט.

די אָזיערע פונם הייליקן געאָרג, האָט זיך מיילנווייס געצויגן צו
דרום צווישן אַ סך קליינע אינזלען און פּאַרשידענע בערג און
האָט מיט אַ קליינעם קאָנאַל דערגרייכט ביז צום טייך בודזאָן.

די פּראַנציון, וועלכע האָבן דרייטט באַשלאָסן אַריינצוקריגן זיך
טיף אינם לאַנד, ביז צו די אַלעגאַנערבערג, האָבן באַד
באַמערקט די נאַטירלאַכע רייכטימער פונם לאַנד און די איינג-
לענדער, ווידער, זיינען אויך נישט געווען קיין נאַראַנים. און
דעריבער איז דאָס שטיקל ערד פּאַרוואַנדלט געוואָרן אין אַ בלו-
טיקער אַרענע. ביידע צדדים האָבן אין פּאַרשידענע פונקטן אויס-
געבויט אַ סך פעסטונגען, וועלכע פלעגן אַריבערגיין פון האַנט
צו האַנט, מען פלעגט זיי צושטערן און פון דאָסניי אויפבויען,
און דער קאַמף האָט געפלאַקערט טאָג און נאַכט.

די פּראַנציון און איינגלענדער פלעגן זיך רוקן אַלין טיפּער אין
לאַנד און די רוהיקע אַרטיקע באַפּעלקערונג פלעגט שטענדיק
זיין געצוואונגען צו פּאַרלאָזן זייערע איינגעזעסענע ערטער, ווייל
זיי האָבן שטאַרק געליטן פון ביידע קריגערישע צדדים.

די שטילע פרידלאַכע ערטער, די גרויסע געדיכטע וועלדער און
שמאַלע בערג-וועגן, וואָס פריער פלעגט מען דאָרט טרעפן בלוז
ווילדע חיות און איינזאַמע יעגער, זיינען איצט איבערגעפילט גע-
ווען מיט מענטשן. דאָרט, וואו מען האָט פריער געקענט הערן
בלויז דאָס ווילדע ברילן פון חיות און די איינצלנע שאַסן פון די
יעגערס, האָט איצט געקלונגען די סימפּאָניע פון די אונזייליקע
האַרמאָני-און ביקסן-שאַסן, און דאָס עכאָ האָט גלייכצייטיק צע-
טראָגן צווישן די בערג סיי די טריאומפּגעשרייען פון די זיגער

און סיי די יללות און זיפצן פון די באַזיגטע.
דאָס, וואָס מיר גיבן דאָ איבער, האָט פאַסירט אינם דריטן יאָר
פון דער מלחמה, וואָס איז געפירט געוואָרן צווישן די איינגלענ-
דער און פראַנצויזן.

צוליב די קליינע פעהיקייטן פון די איינגלישע גענעראַלן ווי
אויך צוליב דער שלעכטער פאָליטישער פירונג אין איינגלאַנד
גופא, האָט די מעכטיקע איינגלישע אַרמיי געליטן אַ מאוסע מפּדה
פון אַ קליינער מחנה פראַנצויזן און אינדיאַנער.

צוליב דערדאָזיקער מפּלה זיינען די גרעניצן פון די איינגלישע
געפיטן געבליבן אָן שוץ, און די ווילדע אינדיאַנער זיינען עפּ-
טער באַפּאַלן די פרידלאַכע איינוואוינער. יעדער באַזונדער פּלעגט
דערציילן כּון די געוואַלטיקע ענוים, וואָס די אינדיאַנער האָבן
אָנגעטאָן די איראָפּייער. עס פאַרשטייט זיך, אַז מען פּלעגט
דערציילן נאָכ מער, ווי ס'איז געווען אין דער ווירקלאַכקייט,
און דאָס גאַנצע לאַנד האָט געציטערט פאַר שרעק און זיך איינ-
געהילט אין אַ טיפּן טרויער.

אין דער צייט איז אין אַ פעסטונג, וואָס האָט באַשיצט דעם
דרום-טייל פונם הודוואַן-קאָנאַל, אָנגעקומען אַ ידיעה, אַז דער
פראַנצויזישער גענעראַל מאַנקאלם האָט זיך דערנענטערט צו דער
אָזיערע טשאַמפּלען מיט אַ זייער גרויסער אַרמיי. די ידיעה האָט
געשיקט דער פּולקאָוויק מונרא, דער קאָמענדאַנט פון איינעם
פון די פּאַרטן, וועלכע האָבן זיך געפונען אויפן ברעג פונם
הייליקן געאָרג און האָט געבעטן, מען זאָל אים תּיכּף שיקן הילף.
אייגנטלאַך, זיינען דאָרט געווען צוויי פעסטונגען: איינע, וואָס
האָט זיך געפונען אונטער דער אָנפירונג פונם פּולקאָוויק מונרא,
האָט געהייסן: „דער פּאַרט וויליאַם הענרי“, די צווייטע — „פּאַרט-
עדואַרד“. אין דער ערשטער האָט זיך געפונען אינגאַנצן איין
רעגולערער פּאַלק און אַ קליינע צאָל פרייוויליקע. אַזאָ קליינע
קראַפט האָט, נאַטירלאַך, נישט געקענט זיך אַנטקעגן שטעלן דעם
גענעראַל מאַנקאלם. דעריבער האָט דער פּולקאָוויק מונרא גע-
בעטן הילף ביים גענעראַל אועב, דעם קאָמענדאַנט פונם
צווייטן פּאַרט, וועלכער איז אין דערזעלבער צייט געווען דער

הויפטאָנפירער פון די אינגלישע צפון-אַרמיען און האָט געהאַט
אינם פּאַרט „עדוואַרד“ העלער 5000 מאַן.

דער גענעראַל אועב האָט באַפּוילן, אַז אַן אָפּטיילונג פון 1500
מאַן זאָל באַגינען אַוועק צום פּאַרט „וויליאַם-הענרי“, אינגאַנצן
5 מייל וועג, וואָס האָט געדאַרפט דויערן אַ האַלבן טאָג.
צומאַרגנס פּאַרטאַג איז די באַשטימטע אָפּטיילונג מיט גרויס פּאַ-
ראַד אַרויסגעטראָטן אין וועג אַריין.

אין דערזעלבער צייט האָט מען אין דער פעסטונג, פאַר דער
וואוינונג פונם הויפט-קאָמאַנדאַנט, געקענט באַמערקן הכנות
צו נאָך אַנסיעה, אָבער שוין גאָר פון אַן אַנדער מין. דאָרט
זיינען געשטאַנען עטלאַכע, גוט געוואַטלטע פּערד. צוויי פּערד
זיינען, לויט אַלע סמנים, באַשטימט געווען פאַר פרויען, פון דער
העכערער געזעלשאַפט. אין אַ פעסטונג זיינען פרויען און דערצו
נאָך פון העכערער געזעלשאַפט, זייער אַ ועלטענע דערשיינונג,
און דעריבער זיינען פון דערווייטן געשטאַנען אַ סך ליידיגייער,
וועלכע זיינען געווען נייגיריק אָנצוקוקן די רייזנדער. דאָס דרי-
טע פּערד איז געווען שיין באַפּוצט און האָט געטראָגן דעם
הערב פון אַ שטאַבאָפּיציר. די איבעריקע פּערד, באַלאָדן מיט
פּעקלאַך, זיינען געווען באַשטימט פאַר די קלענערע באַ-
אַמטע.

צווישן די צושייער האָט זיך געפונען אַ מאַן, וואָס זיין אויסזען,
באַנעמונג און קליידונג זיינען געווען אַזוי אַריגינעל, אַז ס'איז
פּראַי זיך אָפּצושטעלן אויף זיי. שטעלט אייך פאַר אַן אויסערגע-
וויינדאָך הויכן מאַן, וועלכער האָט אַפילו צווישן די הויכע זעל-
נער אויסגעזען, ווי אַ ריז. און דאָך, אַז ער פלעגט זיצן, פלעגט
ער זיך אַזוי איינשרומפן, אַז ער האָט אויסגעזען קליין און
קינדיש - שוואַך זיין גאַנצע פיגור איז געווען וואונדערלאַך
שלעכט און צובראָכן געבויט. אַ גרויסער קאַפּ, שמאַלע אַקסלען,
לאַנגע, אומגעלומפערטע אַרעמס. די הענט אָבער זיינען געווען
קליין און איידל געטאַקט. די פיס זיינען געווען אומגעהויער
לאַנג און עקלהאַפט דאָר, די קני אָבער צו-דיק, אין אַלגעמיין
איז דאָס געווען אַ משונהדיקע באַשעפעניש. זיין קליידונג האָט

באַמער באַטאַנט די אומגעלומפערטקייט פון זיין פיגור. זיין דאָ-
 דער האָז האָט מאַס אַרויסגעשטעקט פון דער קורצער, העלבלויער
 באַלאַדאָיקע מיט אַ נידריקן, ברייטן קאָלנער. די שמאָלע צייענע
 הינדן זיינען דערגאַנגען נאָר ביז די קני, איבערגעבונדן מיט וויי-
 סע שליפן, וועלכע האָבן שוין פון לאַנג פאַרלוירן זייער פריש-
 קייט. אויף די פיס האָט ער געטראָגן גרויע באַוועלנעזאָקן און
 אַומגעזעהיער גרויסע שיך. אין איינער פון די גרויסע קעשענעס
 פון זיין שמוציקער כאַלאַדאָיקע האָט געשטעקט אַן אויסטערלישע
 טאַג. זיין גרויסן קאָפּ האָט באַפּוצט אַ גרויסער דרייעקיקער הוט,
 וואָס מיט פּופציק יאָר צוריק האָבן געוויינלאַך געטראָגן אַזאַ הוט
 די איינגלישע פּאַסטאָרן. דער הוט האָט צוגעגעבן אַ לעכערלאַכן
 אויסדרוק זיין גוטמוטיק-נאַרישן פּר צוֹף.

אין דער צייט, ווען אַלע צושויער זיינען געשטאַנען גאַנץ ווייט
 פון דער וואוינונג פונם הויפטקאָמאַנדיר, איז ער דרייטט צוגע-
 גאַנגען צו די פּערד און מאַנכע פון זיי געלויבט און מאַנכע
 אויסגעלאַכט.

— אָט דאָס פיינע פּערד שטאַמט נישט פון הי, האָט ער אַזאַ
 בעטאָן מיט אַ צאַרטער שטימע, וואָס האָט גאַרנישט געפאַסט צו
 זיין אומגעלומפערטער פיגור. ער האָט עס אַזאַ געטאַן צו איי-
 זעם פון די דינער, וועלכער איז געבליבן שטום ווי די וואַנט.

דער מאַן אָבער האָט זיך גאַרנישט אָפּגעשראָקן דערפון און זיך
 היידערטאַמאָל אַנגערופן:

— געוויס שטאַמט עס פון אייראָפּע, פון יענעם קליינעם אינווע-
 לע, וואָס הייסט איינגלאַנד? אַיָ, איך האָב געטראָפּן?

זישט באַקומענדיק פון דאָסניי קיין ענטפּער, האָט ער זיך גלייכ-
 זילטיק אומגעדרייט און זיין בליק האָב זיך אָפּגעשטעלט אויף
 דער רוהיקער, גלייכער און שטריינגער פיגור פונם אינדיאַנישן
 שנעללוֹפּער, וועלכער האָט נעכטען געבראַכט די ידיעה וועגן
 דעם, אַז דער פיינט דערנענטערט זיך. דעם אינדיאַנערס געזיכט
 האָט אויסגעדריקט פולע גלייכגילטיקייט און פאַראַכטונג צו דעם
 אַלעמען, וואָס איז פאַרגעקומען אַרום אים. ווען זיין בליק אָבער
 פלעגט פאַלן אויף דער וואוינונג פונם הויפט-קאָמענדאַנט, פלעגט

זיך אַ בייזער שמייכל באַווייזן אויף אים. ער איז געווען באַ-
וואָפנט מיט אַ האק און מיט אַ מעסער פון זיין שבת. נאָך דעם
לאַנגן שווערן וועג, וועלכן ער האָט דורכגעמאַכט, האָט ער נאָך
נישט באַוויזן צו בריינגען זיך אין אָרדנונג.
די פאַרבן פון זיין געזיכט זיינען אַראָפּגעקראַכן און זיך צוזאַ-
מענגעגאַסן, וואָס האָט אים צוגעגעבן אַ מוראדיקן אויסדרוק. אָבער
זיינע אויגן האָבן נאָך שאַרפּער געפינקלט, ווי צוויי חזפים.
דערווייל האָבן זיך באַוויזן אויפן גאַנצע די לייט, אויף וועלכע
מען האָט געוואַרט. דאָס איז געווען אַן עלטערער גענעראַל, אַ
יונגער, שיינער מאַיאָר און צוויי פרויען. דער אָפיציר האָט באַלד
צוגעפירט די פרויען צו זייערע פּערד. ביידע פרויען האָבן,
לויט אַלע סימנים, געהערט צו דער העכערער געזעלשאַפּט, כאָטש
זייערע קליידער זיינען געווען זייער איינפאַל. די יונגערע אַ
בלאָנדינקע מיט גאָלדענע לאַקן און בלויע אויגן, איז געווען
זייער שיין און פּריילאָך. די עלטערע, אַ ביסל אַ פּולערע, האָט
באַהאַלטן איר געזיכט הינטער אַ געדיכטן, גרינעם וואואַל. דער
אָפיציר האָט פּריער געהאַלפן ביידע דאַמען אַרויפּשטייגן אויף
די פּערד, נאָכדעם זיך אַליין אַרויפּגעזעצט אויפן שיינעם פּערד.
מיט וועלכן דער אומגעלומפּערטער, אומבאַקאַנטער מאַן האָט זיך
פּריער אַזוי אַנטציקט. אַלע דריי האָבן זיך העפּלאַך פאַרנויגט
פאַרן גענעראַל און אין דער באַגלייטונג פון אַ שפּאַרער סוויטע
זיך געלאָזט צו די טויערן פון דער פּעסטונג. קיינער פון זיי
האָט נישט אַרויסגעזאָגט קיין וואָרט, אַזוי לאַנג ווי זיי האָבן
זיך געפונען אין דער פּעסטונג. אָבער די בלאָנדינקע האָט נישט-
ווינדיק לייכט אויסגעשריען, ווען נעבן איר האָט זיך שטיל
פאַרבייגעגנבעט דער אינדיאַנער, וואָס איז געווען דער פּירער
פונם צוג. ביי דער אומדערוואַרטעטער באַוועגונג פונם אינדיאַנער
האָט אויך די צווייטע דאַמע אים אָנגעקוקט מיט מורא און פאַר-
וואונדערונג. זי האָט געהאַט געדיכטע, פּעכשוואַרצע האָר. ווילנ-
דיק בעסער באַטראַכטן דעם אינדיאַנער, האָט זי אויפּגעהויבן איר
וואואַל און מען האָט געקענט זען אַ שיינן געזיכט מיט אַ פּרי-
שער רויטקייט אויף די באַקן. די געדיכטע שוואַרצע ברעמען

האָבן איר צוגעגעבן אַן אויסדרוק פון ענערגיע און פעסטן ווילן.
דערמאָנענדיק זיך, אַז זי האָט אויפגעהויבן דעם וואַואַל, האָט
זי אַ שמיכל געטאָן מיט שיינע וויסע ציין.
באַלד זיינען די וועגלייט אַרויסגעפאָרן אויפן ברייטן וועג, וועל-
כער האָט געפירט צום פאָרט פונם פּאָלקאָוויק מונרא.
די צוויי דאַמען זיינען געווען דעם פּאָלקאָוויקס טעכטער און
האָבן פאַרבראַכט אַ קליינע צייט ביים גענעראַל אועב. זייער באַ-
גלייטער איז געווען דער מאַיאָר גיאָרד דונקאן, וועלכער האָט
געדינט ביי זייער פּאָטער. ער האָט געשטאַמט פון אַן אַלטער,
יווטיקער שאַטלענדישער פאַמיליע, ווי דער פּאָלקאָוויק.

קאפיטל צוויי.

י יונגערע דאָמע איז שנעל געקומען צו זיך און האָט גע-
לאַכט פון איר אייגענער שוואַכקייט.

—אין די היגע וועלדער וועלן מיר מסתמא עפטער טרעפן אַזוינע
פאַרשווינען?—האָט זי פריילאך געפרעגט איר באַגלייטער, אָנ-
ווייזנדיק אויפן אינדיאַנער, וועלכער האָט רוהיק מאַרשירט פאַ-
רויס.—און אפשר האָט איר ספּעציעל אויסגעזוכט אַזאַ שרעקלאַכן
באַגלייטער, כדי אונז צוצוגעוויינען צו מאַנקאַלמען און זיי-
נע מוראדיקע אינדיאַנער? אויב אַזוי, קען מען באַגריסן אייער
אינפאַל! מיר וועלן האָבן אַ פעולה פון אים.

—נישט געטראָפּן:—האָט מיט אַ שמיכל געענטפּערט דער יונגער
אַפיציר.—אַט דער אינדיאַנער דינט אין אונזער אַרמיי אַלס שנעל-
לויפער. מיר האָבן צוטרוי צו אים. היינט האָט ער זיך אַליין
אַרויסגערופּן אָפּצופירן אונז אַהיים מיט אַ קירצערן וועג, אַזוי,
אַז מיר וועלן דאָרט קומען נאָך פריער, ווי אונזער מיליטער.

—נו, אויב איר קענט אים גוט, איז עפּיס אַנדערש, כאַטש איך
האָב נישט צו אים קיין איבעריקן צוטרוי...

—ווען איך וואָלט אים נישט געקענט, אַליסע, וואָלט איך איך
אים, נאַטירלאַך, פאַר קיין פאַד נישט אָנגעטרויט. גלויבט מיר,
כ'קען אים גוט. ער זעט נאָר אויס אַזוי שרעקלאַך, ווי אַלע
ווילדע. ער דינט צוזאַמען מיט אונזערע פריינט, מיט די מאַגא-
אוקן. צו אונז איז ער געקומען אויף אַן אומפאַרשטענדלאַכן אופן

און אין דער גאַנצער געשיכטע איז פאַרמישט אייער פּאָטער, וואָס איז זיך זייער שטריינג באַגאַנגען מיט דעם אָרעמען אינדיאַנער.

—אַבער דאָס געפעלט מיר טאַקי נישט,—האַט זיך אָנגערופן דאָס יונגע מיידל, וועלכע האָט זיך שטאַרק דערשראָקן.—אויב ער איז פיינטלאַך געשטימט געגן אונזער פּאָטער, איז טאַקי שלעכט. מען זאָגט, אַז די אינדיאַנער זיינען זייער פאַרביסן. רעדט מיט אים אייניקע ווערטער, גייראָרד! איך וויל הערן זיין שטימע. פון אַ שטימע דערקאָנט מען אַמאָל אַ כאַראַקטער...

—איך קאָן עס אָבער נישט, טייערע אַליסע, אַלע אינדיאַנער זיינען נישט קיין ריידעוודיקע, און אָט דער געהערט צו די אַממערסטן שוויגנדיקע. ממש אַ שטומער מענטש. ער וועט מיר נישט ענטפערן. ער וועט זיך מאַכן נישט פאַרשטיין, וואָס איך רייד צו אים. און איצט וועט ער אודאי נישט ריידן, ווייל ער איז פאַרנומען, און ווען אַ אינדיאַנער איז פאַרנומען, האַלט ער, אַז יעדעס וואָרט, וואָס פאַלט-אַראָפּ פון דער צונג, איז ממש אַ פאַרשווערונג קעגן דער אייגענער ווירדע. איר זעט, איצט האָט ער זיך אָפגעשטעלט. מסתמא איז ער צוגעקומען צו יענעם אָרט, וואו מיר דאַרפן זיך פאַרנעמען אין וואַלד אַריין, צו פאַרקירצן דעם וועג.

און ווירקלאַך, בשעת אַלע האָבן זיך דערנענטערט, האָט זיי דער אינדיאַנער אָנגעוויזן אויף אַ שמאָל שטעגעלע, וואָס האָט זיך קוים געשלינגלט צווישן די געדיכטע ביימער. מער ווי איין פערד וואַלט נישט געקענט גיין איבער דעמדאָזיקן שטעגעלע.

—אָט אויף דעם שמאָלן שטעגעלע דאַרפן מיר פאַרן,—האַט גע-זאָגט דער אָפיציר.—אונזער סוויטע וועט פאַרן מיטן געוויינלאַכן וועג, דאָ וועלן זייערע פערד נישט אַדורכגיין. ווייזט אָבער נישט אַרויס, אַז איר האָט ווייניק צוטרוי צום פּי.ע. איך וועל אים היטן, און באַלד ווי איך וועל נאָר באַמערקן עפּיס פאַרדעכטיקס, וועל איך אים אַריינזעצן אַ קויל אין רוקן.

—קאָרע, אפשר וועלן מיר פאַרן צוזאַמען מיט אַלעמען? האָט אַליסע נישט זיכער אַ פּרעג געטאָן איר שוועסטער.

—ניין!—הָאָט זיך שניעל אָנגערופן גיארד, —דאָס קאָן זיין גע-
פערלאַכער, ווייל מיר קאָנען אַריינפאלן אין די הענט פון
מאנקאלמס אַרמיי, אויב ער איז שוין צוגעגאַנגען ביז צו דער
אַזיערע.

—פאַרוואָס אָבער זאָלן מיר נישט גלויבן אונזער פירער? צי
נאָר דערפאַר, ווייל ער האָט אַן אַנדערע באַנעמונג און אַ טונ-
קעלערע הויט?—הָאָט קאָרע שאַרף באַמערקט.

אליסע האָט שוין מער גאַרנישט געזאָגט און איז שניעל געפאַרן
די ערשטע גאַכן פירער. אַזוי ווי דער וועג איז געווען זייער
שמאַל, האָט איינער געמוזט פאַרן הינטערן צווייטן און, ווילנדיק-
נישט-ווילנדיק, איז דאָס געשפרעך איבערגעריסן געוואָרן. אינגליכן
אָבער זיינען זיי אַרויסגעפאַרן אין אַ געדילכטערן אָרט, דער וועג
איז ברייטער געוואָרן און די וועגלייט האָבן שוין געקענט פאַרן
צו צוויי אין אַ שורה. דער פירער האָט אַויסגענוצט דעם באַ-
קוועמען וועג און איז געגאַנגען אַזוי שניעל, אַז די פערד האָבן
אים קוים געקענט דעריאָן. פלוצלונג האָבן די וועגלייט דערהערט
הינטער זיך אַ שווער טופן פון אַ לויפנדיקן פערד און אַלע האָבן
זיך אָפגעשטעלט: מען האָט געוואָלט זען, ווער עס פאַרט זיי
פאַרן.

אויף אַ קליינעם מאָגערן פערד האָט זיך באַוווּן דער אומגעלומ-
פערטער אומבאַקאַנטער מאַן, וועלכן מיר האָבן שוין באַשריבן אינם
פאַריקן קאַפיטל. ער האָט אויסגעזען אַזוי לעכערלאַך אויפן פערד,
זיינע לאַנגע פיס האָבן אַזוי קאַמיש זיך געשלעפט כמעט איבער
דער ערד, אַז גיארד און אַפילו די ערנסטע קאָרע האָבן אַ
שמיכל געטאָן. אויך אליסע האָט זיך נישט געקענט איינהאַלטן
און האָט אויסגעשאָסן מיט אַ הילליקן געלעכטער.
באַלד ווי דער אומבאַקאַנטער איז צוגעפאַרן נענטער, האָט אים
גיארד אַ פרעג געטאָן:

—ווער זענט איר? וואָס קאָנט איר אונז זאָגן?

מיט גרויס מי האָט דער אומבאַקאַנטער אָפגעשטעלט זיין פערד
און זיך אָנגערופן:

—מיין וועג גייט קיין פאַרט „וויליאַם-הענריי“. כ'האַב געהערט,

אז איר פאָרט אויך אַהין, וויל איך פאָרן אין אייער אָנגענעמער
געזעלשאַפט.

די העגלייט האָבן פאָרוואנדערט אָנגעקוקט דעמדאָזיקן אויסטער-
לישן פאָרשוין. אליסע האָט שיער נישט געפלאַצט פאָר געלעכ-
טער. נאָר דער אינדיאַנער איז פאַרבליבן גלייכגילטיק און קאַלט.

—מײן באַרוף דערלויבט מיר נישט, כ׳זאָל פאָרן צוזאַמען מיט
פּשאַטע זעלנער און נידעריקע באַאַמטע, דעריבער בין איך גע-
פאָרן נאָך אייך, —האָט ווייטער דערציילט דער אומבאַקאַנטער.

—וואָס פאָר אַ באַרוף האָט איר דען? האָט אים גיארד גע-
שרעגט.

—כ׳בין אַ גייסטלאַכער זינגער, און גאָרנישט קיין שלעכטער...

—זייער גוט, —האָט אויסגערופן אליסע, —איר וועט פאָרן מיט אונז
און וועט מיר זיסער מאַכן דעם וועג מיט אייערע לידער.

—גיארד, לאַזט אים פאָרן מיט אונז, —האָט זי געבעטן דעם מאַ-
יאָר, —ער וועט מיך וויילן און, אויסערדעם, וועט ער אויך קע-
נען העלפן, אויב דער אינדיאַנער וועט אונז פאַרראַטן, פאָרט
איר מיט קאָרען און מיך לאַזט מיט אים.

גיארד האָט אַ דריק געטאָן מיט די אַקסלען און האָט דערפילט
איר וואונש. אַלע זיינען געפאָרן ווייטער.

—כ׳בין זייער צופרידן, וואָס איך האָב אייך געטראָפן, —האָט
אליסע געזאָגט, —איר זייט דאָך מסתמא אַ מבין, וועט איר מיר
זאָגן, וואָס פאָר אַ שטימע איך האָב.

דער זינגער האָט פאַרגעלייגט, מען זאָל עפּיס זינגען צוזאַמען.
באַלד האָט ער אַרויסגענומען אַ דיק בוך פון דער קעשעגע, פון
דער צווייטער האָט ער אַרויסגעצויגן אַ קאַמערטאָן, אַ קלאַפּ גע-
טאָן אים און גענומען זינגען. ער האָט געהאַט אַן אויסערגעוויינ-
לאַך אָנגענעמע זאַנפטע שטימע, און די מעלאָדיע האָט אויך
זייער זיס געווירקט אויפן געמיט, אליסע איז פשוט פאַרשופט
געוואָרן. איך גיארד און קאָרע האָבן זיך אויפּמערקזאַם צוגע-

הערט צו דעם כּאָר. גיארוד האָט זיך אָבער שפּעטער אָנגערופּן:
—כּאָטש ס'איז נישטאָ קיין דירעקטע געפּאָר, דאָך איז בעסער
צו פּאָרן רוהיק און אומבאַמערקט. דעריבער אַנטשולדיקט מיר
אליסע, וואָס איך מוז שטערן אייער פּאָרגעניגן.
אליסע האָט ווירקלאַך געהאַט עגמת-נפש, וואָס מען מוז איבער-
רייסן דאָס האַרציקע ליד. איצט זיינען אַלע געפּאָרן רוהיק און
שטיל.

פלוצלונג האָט גיארוד דערהערט אַ שאַרף צווישן די בייטער
און האָט געוואָרפן אַ פּאַרדעכטיקן בליק צום פירער. יענער איז
אָבער געגאַנגען רוהיק און גלייכגילטיק זיין וועג, האָט זיך דער-
אָפיציר אויך באַרוהיקט. וואָלט ער אָבער נישט געגלויבט אַ
בלינד דעם פירער און וואָלט גענויער באַטראַכט און אַרומגעזען
די געגנט, וואָלט ער באַמערקט, ווי נישט ווייט האָט זיך פּאָר
הינטער אַ בוים אַרויסגערוקט אַ טיפּישער, ביזער אינדיאַנער קאָפּ.
מיט אַ ביזן, בלוטדורשטיקן שמיכל האָט ער באַגלייט די רוהי-
קע וועגלייט, וואָס זיינען זיך ווייטער געפּאָרן איינער הינטער
צווייטן, געמיטלאַך און צופּרידן.

קאפיטל דריי.

ויפן ברעג פון א קליינעם, שנעל לויפנדיקן טייכה, נישט ווייט פונם פאָרט „עדואַרד“ זיינען דעם טאָג געשטאַנען צוויי מאָן. מען האָט געקענט מיינען, אַז זיי וואַרטן אויף עמיצן. אויף ביידע ברעגעס פונם טייכל איז געשטאַנען אַזאַ געדיכטער וואַלד, אַז דאָס וואַסער האָט אויסגעזען שוואַרץ ווי פּער. די זון האָט שוין געהאַלטן ביים אַונטערגיין. נאָכן הייסן טאָג איז געקומען אַ ליבער, מילדער, קילער אָונט. עס איז געווען שטיל, און אין דער שטידקייט האָבן דייטלאַך געקלונגען די שטימען פון די צוויי מענער און די שאַרפע קולות פון פאַרשידענע חיות. פון דערווייטן האָט מען געהערט דאָס רוישן פון אַ וואַסערפאַל. איינער פון דידאָזיקע פאַרשוּינען האָט, לויט זיין רויטער הויט, קליידונג און געווער, געהערט צו איינעם פון די צאָלרייכע צפון-אַמעריקאַנישע אינדיאַנער-שבטים; דער צווייטער האָט גע-הערט צו די ווייסע, כאָטש ער האָט געטראָגן דעמוזעלבן איינ-פאַכן קאָסטיום. זיין הויט איז געווען שטאַרק אָפּגעברענט. דער ערשטער איז געזעסן אויף אַ קלאַץ, באַוואַקסן מיט מאָך; זיינע ווערטער האָט ער באַגלייט מיט רוהיקע אויסדריקלאַכע באַוועגונג-גען, ווי עס ריידן דאָס רוב אַלע אינדיאַנער. זיין קאַפּ איז גע-ווען געגאַלט ביז צו דער הויט, און נאָר ביים סאַמע שפיץ האָט ער געהאַט אַ לאַנג פלעכטל האָר, אין וועלכע ס'האַט געשטעקט אַן אַדלערפּעדער, וואָס איז אַראַפּגעהאַנגען ביז צום לינקן אַקסל. הינטערן גאַרטל האָט ער געהאַט אַ טאַמאַהאווק און אַ סקאַלפּיר-

מעטער. אויף זיינע קני איז געלעגן א קורצער ביקס, איינער פון יענע ביקסן, וואָס די אינדיאַנער פלעגן באַקומען פון זייערע חברים אייראָפּייער. ער איז שוין נישט געווען יונג, אָבער ער האָט נאָך נישט געוואוסט פון אַלטקייט און שוואַכקייט, וואָס מען האָט לייכט געקענט באַמערקן פון זיין ברייטער ברוסט, פון זיינע גוט אַנטוויקלטע מוסקולן און פונם שטריינגן געזיכט.

אויפן צווייטן מאָן האָט מען לייכט געקענט באַמערקן, אַז פון קינדווייז אָן האָט ער זיך גוט אויסגעלערנט אַריבערצוטראָגן אַלע שוועריקייטן פונם יעגערלעבן. מער מאָגער, ווי דיק, איז ער געווען אומגעווער שטאַרק, וואָס מען האָט געקענט באַמערקן פון זיין יעדן מוסקול און נערוו. אָנגעטאָן איז ער געווען אין אַן איינפאַכן גרויען קאַפּטן מיט העלגעלע פרענו, ווי עס פלעגן זיך געוויינלאַך אַנטאָן די יעגערס אָדער די אַוויגערופענע קוואַ-קערן; אויפן קאַפּ איז אים געלעגן אַ לעדערנער, זומערדיקער היטל. הינטערן גאַרטל האָט ער געהאַט אַ מעסער, אָבער אָן אַ טאמאהאווק, אויף די פיס האָט ער געהאַט מאַקאַסינען, באַפּוצט מיט פאַרשידענע בונטע שטיקלאַך שטאָף, און קורצע הויז, גע-מאַכט פון הירש-לעדער, געשנורעוועט ביי די זייטן און איבער די קני איבערגעבונדן מיט אויסגעטריקנטע הירשאַדערן. דערצו האָט ער געטראָגן אַ לעדערנע טאַש מיט קוילן און אַ האָרן מיט פולווער. נעבן אים, אָנגעשפאַרט אָן אַ בוימ, איז געשטאַנען אַ לאַנגער ביקס. זיינע קליינע שאַרפע אויגן זיינען אָן אויפהער געפּלויגן אין אַלע זייטן, ווי ביי אַלע וואַלדאיינוואינער. דאָס פנים האָט אויסגעדריקט שאַרפּזין און ערלאַכקייט.

—דערצייל מיר, צינגאַרגוק, — האָט זיך דער יעגער געווענדט צום אינדיאַנער, — וויאָזוי האָבן זיך די ווייסע צום ערשטן מאָל באַ-געגנט מיט די רויטהוויטיקע.

דער אינדיאַנער האָט געשוויגן. אָבער לויט זיין אויסזען האָט מען געזען. אַז זיין געדאַנק אַרבעט אָנגעשטריינגט. צולעצט, האָט ער אָנגעהויבן צו ריידן מיט אַ פּייערלאַכן טאָן, ווי עס ריידן שטענ-דיק די אינדיאַנער, ווען זיי ווילן זיין ערנסט און ווילן איבער-צייגן זייערע צוהערער:

—עפן זיינע אויערן, דו אדלעראויג: זיי וועלן נישט דער-
הערן קיין שום פאלש וואָרט פונם מויל פון אַ מאַהיקאַנער. מיר
זיינען אַרויס פון יענע לענדער, וואוהין די זון גייט אַוועק ביי-
נאַכט אויף איר אָפּרו. מיר זיינען דורכגעאַנגען דורך גרויסע
פעלדער, ביז מיר זיינען סוף-פל-סוף דערגאַנגען צו אַ גרויסן
טייך. דאָרט האָבן מיר זיך באַגעגנט מיט די אליגעאוען און מיר
האָבן זיך מיט זיי אַזוי לאַנג געשלאָגן, ביז די גאַנצע ערד איז
רויט געוואָרן פון זייער בלוט. דעמאָלט זיינען מיר דערגאַנגען
ביז צו דער זאַלציקער אָזיערע און אויף אונזער וועג האָבן מיר
שוין קיינעם נישט געטראָפן און מיט קיינעם נישט געפירט קיין
מלחמה.

און ער האָט ווייטער געזאָגט:

—מיר האָבן זיך באַזעצט אינם לאַנד, וואָס מיר האָבן באַקומען
דורך אונזער בלוט און האָבן אָנגעהויבן צו פירן אַ רוהיק, ער-
לאַך לעבן. די ערשטע ווייסע, וועלכע זיינען צו אונז געקומען,
זיינען נישט געווען קיין איינגלענדער. זיי האָבן נישט גערעדט
אויף איינגליש און זייער הויט איז געווען שוואַרצער. זיי זיינען
געקומען אויף גרויסע שיפן מיט זעגלען. דעמאָלט, אַדלעראויג,
אַ דעמאָלט, זיינען מיר געווען אַ מעכטיק פּאָלק און געלעבט
פרידלאַך. —ביי די דאָזיקע ווערטער האָט דעם מאַהיקאַנערס שטימע
עטוואָס אַ ציטער געטאָן. —אונזערע טאמאהאוקעס זיינען געווען באַ-
גראָבן אין דער ערד. זיי געזאַלצענע אָזיערע האָט אונז צוגע-
שטעלט פיש, די וועלדער-הירשן, די לופט—פויגלאַך. מיר האָבן
געלעבט גליקלאַך און געבוקט זיך פאַרן גרויסן גייסט. מיר זיי-
נען געווען אַזוי שטאַרק, אז די פיינט האָבן מורא געהאַט פאַר
אונז. מיינע אורעלטערן רעכענען זיך פאַר די עלטסטע פון אַלע
פעלקער און אין מיינע אָדערן פליסט נישט קיין געמישט בלוט.
נאָר ריין איידל בלוט פון די הערשער. דעמאָלט זיינען געקומען
צו אונז די האַלענדער און האָבן אונז געגעבן דאָס ברענענדיקע
וואַסער. מיינ פּאָלק האָט געטרונקען דאָס וואַסער, געטרונקען
אַזוי לאַנג, ביז די ערד און דער הימל האָבן זיך צונאַמענגע-
גאַסן אין זיינע אויגן, און ער האָט געמיינט, אַז ער זעט פאַר

זיך דעם גרויסן גייסט. און דעמאלט האָט זיך אָנגעהויבן אונ-
זער אומגליק. מיין פּאָלק האָט געמוזט פּאַרלאָזן דאָס אייגן לאַנד.
אַלץ ווייטער און ווייטער האָט מען אונז פּאַרשטויסן און פּאַר-
שטופט און ס'איז דערגאַנגען דערצו, אַז איך, דער פירער פון
אַלע אינדיאַנער, באַדאַרף זיך איצט אויסבאַהאַלטן אין די וועל-
דער און איך זע די זון נאָר דורך די בלעטער פון די ביימער.
אַפילו די קברים פון מיינע אבות קאָן איך נישט באַזוכן.

ביידע האָבן מורא-שחורהדיק געשוויגן. אין אַ וויילע אַרום האָט
דער אַלטער ווייטער געזאָגט:

—אַזוי ווי בלומען און טראָפנס טוי זיינען פּאַרשוואונדן די בעס-
טע מענטשן פון מיין שבט און זייערע נשמות זיינען אַוועק אינם
לאַנד פון די גייסטער. איך שטיי נאָך אַפילו אויפן שפיץ פונם
באַרג, אָבער אינגיכן וועל איך אַראָפּגיין פונם באַרג און וועל
אַוועקגיין אינם טאָל פון טויט. נאָך מיר וועט אַוועקגיין אונקאס,
מיין זון, דער לעצטער צווייג פון מיין העלדישן שבט, דער
לעצטער מאַהיקאַנער.

—אונקאס איז דאָ!—האָט זיך דערהערט הינטער זיי אַ יונגע שטי-
מע, וואָס האָט פּאַרמאַגט דיזעלבע האַלז-טענער, ווי אַלע אינ-
דיאַנער. —האָסטו מיך גערופן, פּאָטער?

באַלד איז אַרויסגעגאַנגען פון הינטער די ביימער אַ יונגער שלאַג-
קער אינדיאַנער, מיט אַן אויסערגעוויינלאַך צאַרטן געזיכט, זייער
ענלאַך צום אַלטן מאַהיקאַנער. שלאַנק איז ער אַדורכגעגאַנגען
פּאַרביי די צוויי מענטשן און איז געבליבן שטיין אויפן ברעג
פונם שטראָם. דער אינדיאַנער האָט מיט קיין איין באַוועגונג
נישט אַרויסגעוויזן, אַז ער האָט באַמערקט זיין זון. ביידע האָבן
געשוויגן. דער זון האָט געוואַרט, דער טאַטע זאָל אים עפּיס
פרעגן. דער טאַטע האָט אָבער נישט געוואָלט אָנהויבן אַזוי שנעל
צו ריידן, האַלטנדיק מסתמא, אַז עס פּאַסט נישט פּאַר אַן ערנסטן
מענטשן, צו זיין בייגיריק, ווי אַ ווייב. צולעצט, האָט דער אינ-
דיאַנער אַ קוק געטאָן אויפן זון און געפרעגט:

—האָבן די מאַקאָסן באמת איבערגעלאָזן זייערע שפורן אין וואַלד?

—יא, פאָטער, איך בין די גאַנצע צייט געגאַנגען נאָך זייערע שפורן, —האָט מיט אַכטונג געענטפערט דער זון. —זיי זיינען בערך אַזויפיל, וויפיל פינגער מיר האָבן אויף ביידע הענט. נאָר זיי זיינען פחדנים און באַהאַלטן זיך אויס.

—נו, מיר וועלן זיי צוטרייבן, ווי מען צוטרייבט הירשן, —האָט דער אַלטער אינדיאַנער באַמערקט. —שוין צייט צו עסן וויעטשע-רע, ווייל מיין ברודער, אַדלעראויג, איז שוין געוויס הונגעריק. מאַרגן וועלן מיר ווייזן די מאַקאָסן, וואָס מיר קענען.

דער יעגער האָט באַמערקט צווישן די ביימער אַ הירש. האָט דער פאָטער געהייסן אונקאָסן, ער זאָל אים טויטן מיטן פייל, און-קאָס האָט אויף אַלע פיר פאַוואָליע זיך דערנענטערט צום הירש. עטלאַכע טריט פאַרן בוים, הינטער וועלכן ס'איז געשטאַנען דער הירש, איז דער יונגער אינדיאַנער מיטאַמאָל אויפגעשפרונגען און אָנגעצויגן זיין בויגן. דער הירש האָט געוויס עפיס דער-שפירט און זיך באַוועגט. אין דעמוועלפן אויגנבליק אָבער האָט אַ פייל דורכגעשניטן די לופט, פון צווישן די בוימער איז אַרויס-געשפרונגען אַ פאַרוואונדעטער הירש; אונקאָס איז צוגעלאָפן צו אים און מיט אַ געוואַלטיקער שנעלקייט אַריינגעשטאָכן אים אין האַלז זיין מעסער. דער הירש האָט אויפגעצייטערט און איז אַוועקגעפאַלן. די וואַנדערער האָבן זיך געוואַלט נעמען צום הירש, פלוצלונג אָבער האָבן זיי דעהערט אַ פאַרדעכטיקן שאַרף. ציני-גאַנגוק האָט צוגעלייגט דעם אויער צו דער ערד און זיך צוגע-הערט.

—דאָס פאַרן דיינע ווייסע ברידער, אַדלעראויג, —האָט ער געוואָגט, — גיי צו זיי און פרעג זיי, וואָס זיי ווילן.

קאפיטל פֿיר

פאלד האָבן זיך באַוווּן פון דערווייטן פיר רייטער. פאַרויס
איז געפאָרן אַ לאַנגער רייטער אויף אַ קליינעם פּערד, נאָך
אים צוויי פרויען און אַ מאַן. ווי נאָר זיי זיינען צוגעקומען נענ-
טער, האָט אַדלעראויג אַ פּרעג געטאָן דעם פּאָדערשטן רייטער:

—ווער זענט איר און וואָס ברויכט איר?

—קענט איר מיר אפּשר זאָגן, —האָט יענער געפּרעגט, —וואו גע-
פינט זיך דער פּאָרט „וויליאַם-הענרי“ און ווי ווייט איז
נאָך צו אים?

—דער פּאָרט „וויליאַם-הענרי“? איר פּאָרט דאָך גאָר אין אַן אַנ-
דער ריכטונג. בעסער פּאָרט שוין צום פּאָרט „עדואַרד“.
דערווייל איז גיארד צוגעפּאָרן צום יעגער.

—און ווי ווייט איז פונדאָנען בין פּאָרט „עדואַרד“?—האָט ער
העפּלאַך אַ פּרעג געטאָן דעם יעגער. —מיר זיינען פון דאָרט אַרויס-
געפּאָרן היינט אינדערפרי און גערעכנט נאָך ביז זון-אונטערגאַנג
צו דערגרייכן די אַזיערע פונם הייליקן געאָרג.

—אויף אַזאַ אופן, —האָט געענטפּערט דער יעגער, —זענט איר
שלעכט געפּאָרן. אַהין קאָן מען פּאָרן איבער אַ באַקוועמען, ברייטן
וועג.

—כ'קען יענעם וועג, —האָט גיארד באַמערקט—מיר זיינען ספּע-
ציעל געפּאָרן דורכן וואַלד, ווייל אַן אינדיאַנער האָט זיך אונ-
טערגענומען דורכצופירן אונז מיט אַ קירצערן וועג. אָבער עס
ווייזט אויס, אַז ער קען נישט גוט דעם וואַלד און האָט זיך
פאַרבלאָנדזשעט.

—א אינדיאנער פארבלאנדזשעט אין א וואלד!—האָט דער יעגער אויסגערופן.—דאָס איז אומעגלאַך, סער! קיין שום אינדיאנער קען נישט פארבלאנדזשען אין א וואלד. אפשר איז ער א פרעמדער און קען בכלל נישט די געגנט?

—ער שטאַמט, שיינט מיר, פון די גוראַנען, אָבער לעצטנס גע- פינט ער זיך צווישן די מאַגאַאוקן.

ביים וואָרט „גוראַנען“ זיינען ביידע אינדיאנער אויפגעשפרונגען, ווי אַ שלאַנג וואָלט זיי אַ ביס געטאָן.

—אַהאָ, אַ גוראַן,—האָט באַמערקט דער יעגער—איצט פאַרשטיי איך שוין. די גוראַנען זיינען אַ געמיינער, פאַלשער, בלוטדורש- טיקער שבת, פון זיי וואַקסן אַרויס סאַמע גולנים און גנבים.

—זאָגט מיר בעסער, ווי ווייט איז פון דאַנען צו דעם פּאָרט „עדואָרד“? האָט אים גיארוד איבערגעשלאָגן מיט אומגעדולט.

—ווי זאָל איך אייך זאָגן? איר, אַ שטייגער, קאָנט אויף אייער פּרעכטיקן פּערד אָנקומען דאָרט אין אַ צוויי-דריי שעה אַרום.

—אפשר וועט איר אונז ווייזן דעם וועג? איך וועל אייך גוט באַדויען...

—איך דאַרף נישט קיין באַלוינונג,—האָט דער יעגער שטאָלץ גע- ענטפּערט.—פּונדזאָנען ווייס איך אָבער, צי איר זענט נישט אמאָל אַ שפּיאָן?

—גאַנץ גערעכט. אויב איר דינט אין אונזער אַרמיי, קענט איר דאָך געוויס דעם זעכציקסטן פּאָלק?

—דעם זעכציקסטן פּאָלק? אַ שיינע פּראַגע. איך קען דאָרט כמעט אַלעמען צוזאַמען מיטן עלטערן מאַיאָר עפּינגעם. אויך איז דאָרט פאַראַן אַ יונגער מאַיאָר, אַ רייכער שאַטלענדער פון אַן אַריסטאָ- קראַטישער פאַמיליע.

—אָט ער האָט איצט דעם פאַרגעניגן צו ריידן מיט אייך, און די צוויי פּריילנט זיינען די טעכטער פונם פּאָלקאָוויק כּונראָ, דעם קאָמענדאַנט פונם פּאָרט, וויליאַם-הענריי.

דער יעגער האָט אַרָאָפּגענומען זיין היטל און שוין פיל העפלאַ-
כער אַ פּרעג געטאָן :

—קענט איר מיר אפשר זאָגן, וואָס איז היינט פרי געשען אינם
פאָרט „עדואַרד“?

—אַ, איר גלויבט מיר נאָך נישט?—האָט פריילאָך אויסגערופן
דער אָפּיציר—זייער שיין פון אייער זייט. היינט פרי איז פונם
פאָרט „עדואַרד“ אַרויס אַ מיליטעראָפּטיילונג און אַוועק צום פאָרט
„וויליאַם-הענרי“. מיר האָבן געזאָלט פאָרן צוואַמען מיט זיי, אָבער
דער אינדיאַנער האָט זיך אָנגענומען אונז צו ווייזן אַ קירצערן
וועג. און ער...

—האָט ער אייך אָפּגענאַרט, פאַרפירט און אַנטרונען געוואָרן ?

—ניין, ער איז מיט אונז, אָט איז ער הינטער די ביימער.
—אַ, דאָס איז גוט. כ'וועל נאָר אַ קוק טאָן אויף אים, וועל איך
באַלד דערקענען, צי ער איז אַ גוראַן, צי נישט.

דער יעגער איז אַריין צווישן די ביימער און אַ קוק געטאָן אויפן
אינדיאַנער, וועלכער איז געשטאַנען אָנגעשפּאַרט אָן אַ בויט. דער
אינדיאַנער האָט מיט דער גרעסטער קאַלטבליטיקייט אויסגעהאַלטן
זיין בליק. ווען דער יעגער איז אַוועק, האָט אים יענער באַ-
גלייט מיט אַזאַ שוואַרצן, בייזן בליק, אַז דער יעגער וואָלט זיך
אויף געוויס אויפגעטרייסלט, ווען ער זאָל עס האָבן באַמערקט.

—עס איז שוין איינמאָל גוט!—האָט זיך דער יעגער אָנגערופן
צו גיארדן.—אייער פירער איז אַ גוראַן, אַזאַ איינער, וואָס קאָן
אַפילו דעם אייגענעם טאַטן פאַרקויפן. איצט איז זיכער דער
גאַנצער וואַלד אָנגעפּראָפט מיט זיינע מאַגאַאוקן, וועלכע ער האָט
געבראַכט אַהער. ער האָט אייך אומישנע פאַרפירט. ביי אַזאַ לאַגע
וועל איך אייך פאַר קיין פאַל נישט קענען אָפּפירן צום פאָרט
„עדואַרד“, ווייל ער מיט זיין באַנדע וועט אונז שוין פאַרפאַלגן
אויף יעדן שריט און טריט. מען מוז פון אים פטור ווערן.

דער יעגער איז צוגעאַנגען צו די אינדיאַנער און האָט זיי עפּיס
געזאָגט אויפן לשון פון די דעלאַוואַרן. ביידע האָבן אָן ווערטער

א שאַקל געטאָן מיטן קאָפּ, אַוועקגעלייגט די בייקסן און אָנגע-
הויבן פון צוויי פאַרשירענע זייטן פאַמעלאַך זיך אונטערצוגנבע-
נען צו יענעם בוים, וואו דער אינדיאַנער איז געשטאַנען.
—סער, —האַט דער יעגער זיך אָנגערופן צום אָפּיציר, —גייט, זייט
מוחל, צו אייער פירער און מאַכט אַ שמועס מיט אים. מיינע
פריינט וועלן דערווייל אים פאַקן לייכטער, ווי אין אַן אַנדער
פּאַל.

גיארד האָט געפּאָלגט מיט אַן אינערלאַכן עקל. ער איז נאָך
נישט געווען אינגאַנצן זיכער, צי זיין פירער האָט אים ווירקלאַך
פאַרראַטן און די גאַנצע מעשה האָט אים שטאַרק געקריינקט.
ער איז צוגעפּאָרן צום פירער, וועלכער איז די גאַנצע צייט גע-
דולדיק געשטאַנען ביים בוים און זיך, קענטיק, גאַרנישט אינטע-
רעסירט דערמיט, וואָס איז פאַרגעקומען אַרום אים.

—איר זעט, מאַגאָ, מיר האָבן דאָ געטראָפּן אַ יעגער, וועלכער
קאָן דעם וואַלד אויסגעצייכנט. ער נעמט זיך אונטער צו בריינגן
אונז אין אַזאַ אָרט, וואו מיר וועלן זיך קענען אויסרוען ביז
אינדערפרי, און מאַרגן וועט ער אונז אָפּפירן צום פּאָרט. איך
און דער פּאָלקאוויק מונרא וועלן אייך גוט באַלווינען, ווען מיר
וועלן קומען אַהיים. דערווייל עסט עפּיס. מיר וועלן עפּיס נעמען
אין מויל אַריין און שפּעטער וועלן מיר אַלע צוזאַמען זיך גרייטן
אין וועג אַריין.

דער אינדיאַנער האָט זיך געזעצט אויף דער ערד, אַרויסגענומען
אַלץ, וואָס ער האָט געהאַט אין זיין טאַרבע און גענומען עסן,
וואַרפּנדיק אַרום זיך פאַרדעכטיקע בליקן. פּלוצלונג האָט ער דער-
הערט אַ שטילן שאַך נישט ווייט פון זיך. אין דער אייגענער
רגע האָט ער געלאָזט אַראָפּפּאַלן די האַנט, וועלכע ער האָט שוין
געהאַט צוגעטראָגן צום מויל, צושפּרייט די נאָזלעכער, אָנגעשטעלט
די אויערן און איז פאַרוואַנדלט געוואָרן אין אַ באַרַאָנענער סטאַטוע,
וואָס דאַרף פאַרשטעלן מיט זיך אָנגעשטריינקטע אויפּמערקזאַמקייט.

גיארד, וועלכער האָט פאַרשטאַנען, וואָס דאָ קומט-פּאָר, האָט
געוואַנט אָפּציען דעם אינדיאַנערס אויפּמערקזאַמקייט און האָט

זיך אָנגערופן מיט זיין פריינטלאַכער רוהיקער שטימע.
—פאַרוואָס האָט שאַרפּאויגיקער פּוקס (צוזי האָט געהייסן דער
פירער) אויפגעהערט צו עסן? אויב עס איז אים ווייניק, וועל
איך אים געבן פון מיינס...
בייאורד האָט נאָך נישט באַחזון צו ענדיקן, ווי דער אינדיאַנער
איז אויפגעשפרונגען און בליץ-שנעל פאַרשוואונדן געוואָרן צווישן
די ביימער. באַלד האָט זיך באַחזון צינגאַנגוק, וועלכער איז אים
נאָכגעלאָפּן. אונקאַס האָט הויך אויסגעשריען און דער יעגער האָט
אויסגעשאָסן אין גוראַן.

קאפיטל פֿינף.

¶ ייאורד האָט פאַרשטאַנען, אַז עס איז זייער וויכטיק פאַר אַלעמען צו פאַקן דעם פירער און האָט זיך אויך געלאָזט לויפן נאָך אים. באלד אָבער האָט ער געטראָפן דעם יעגער און די צוויי מאָהיקאַנער, וועלכע זיינען צוריקגעגאַנגען מיט אַראָפּ-געלאָזטע קעפּ און ער האָט געזען, אַז דאָס שפּיל איז פאַרלאָרן.

— ער איז פאַרבייגעלאָפן פאַרביי מיר, — האָט מיט פאַרדרוס זיך אָנגערופן דער יעגער. — איך האָב אים נאָכגעשאָסן. אָבער ער איז ווייטער געפּלויגן. אָט האָט איר בלוט אויף די בלעטער. ער איז פאַרוואונדעט, אָבער דאָס וועט גאָרנישט העלפן. ער וועט לויפן ווייטער נאָך שנעלער. נאָכלויפן נאָך אים לוינט נישט, חייל באלד וועלן אונז אַרומרינגלען צענדליקער חברים זיינע. מוזן מיר, אַלואָ, אַוועקגיין פונדאַנען וואָס שנעלער. ווען נישט וועלן מאָרגן אונזערע האָר זיך וואַרימען אין די געצעלטן פון מאַנקאַלמס מיליטער.

אַ שוידער האָט דורכגענומען גייאורדן.

— וואָס זאָלן מיר טאָן? האָט ער פאַרצווייפלט אַ פּרעג געטאָן ביים יעגער.

דער לעצטער האָט זיך באַראַטן מיט זיינע אינדיאַנערפריינט. זיי האָבן גערעדט אויף דעלאוואַריש. העכער פון אַלעמענס קולות האָט געקלונגען די שטים פונם יונגן אינדיאַנער, וועלכער האָט, קענ-טיק געוואָלט איבערצייגן זיין פּאָטער און דעם יעגער.

„אונקעס האָט רעכט“—האָט דער זאַלמער אַטראַכט געטאָן—מען
מוז ראַטעווען די אומגליקלאַכע רייזנדער.

באַלד זיינען אַלע דריי צוגעגאַנגען צו גייאורדן און אים גע-
זאָגט, אַז זיי וועלן אים מיט זיינע לייט בריינגען אין אַזיכערן
אָרט. דערנאָך זיינען אַלע פיר אַוועק צו די פריילנס מיטן
זינגער און זיי קורץ דערציילט, וועגן וואָס עס האַנדלט זיך.
אַלע זיינען אַראָפּ פון די פערד און אַוועק צום ברעג פונם
שטראָם.

—וואָס זאָלן מיר אָבער טאָן מיט די פערד?—האָט אָדלעראויג
געפרעגט.—שעכטן זיי און אַריינזאָרפן אין טייך, וועט צו לאַנג
דויערן, און אויב מיר וועלן זיי דאָ לאָזן, וועלן זיי דינען אונ-
זערע פיינט פאַר אַ צייכן, וואו מיר געפינען זיך. אָ, איך ווייס
שוין וואָס צו טאָן.

ער האָט צוגערופן די אינדיאַנער און האָט זיי עפּיס געזאָגט
אויף דעלאוואַריש. זיי האָבן באַלד פאַרשטאַנען, וואָס ער וויל,
געכאַפט די דערשראָקענע פערד ביי די צויםען און זיי אַוועק-
געפירט צום טייך. אַריין מיט די פערד אין וואַסער, זיינען זיי
אַוועקגעשוואמען מיט זיי געגן שטראָם. דערווייל האָט אָדלער-
אויג אַרויסגעשלעפט אַ באַהאַלטן שיפל און געהייסן די מיידלאַך
זיך אַריינזעצן דערין. די מיידלאַך האָבן אַזוי געטאָן.

דאָן האָט דער יעגער אונטערגעהאַלטן דאָס שיפל פון איין זייט,
גייאורד פון דער צווייטער און דער זינגער האָט עס געזאָלט
שטופן פון הינטן. אַזויאַרום האָבן זיי געפירט דאָס שיפל מיט
די מיידלאַך געגן שטראָם. דער טייך איז אין דעם אָרט נישט
געווען איבעריק טיף און זיי האָבן געקענט גאַנץ לייכט פירן
דאָס שיפל אַרויף וואַסער. ענדלאַך, זיינען זיי צוגעקומען צו אַן
אָרט אויפן טייך, וואו עס איז געלעגן אַ שטילער ערד-שטת,
פאַרבאַרגן צווישן הויכע בערג און פעלזן, וואָס איז נאָר געווען
אַפן פון דער זייט פונם טייך. דאָרט האָבן די מאַהיקאַנער אי-
בערגעלאָזט די פערד און זיך פאַרייניקט מיט אונזערע וועגלייט.
איצט האָט דאָס שיפל געדאַרפט אַדורכמאַכן אַ וואַסערפאַל. גייאורד
און דער זינגער האָבן זיך אַנידערגעזעצט אינם פאָדערשטן טייל

פונם שיפל, זי מיידלאך אינמיטן, דער יעגער פון הינטן. דער יעגער האָט זיך אָנגעשפּאַרט מיט אַ שטעקן אָן אַ פעלו און אַזויאָרום אַראָפּגעשטופּט דאָס שיפל אויפן סאַמע מיטן פונם שטראָם. עטלאַכע מינוט האָט געדויערט דער פּאַרביסענער קאַמף צווישן שטאַרקן שטראָם און דער מענטשלאַכער געניסקייט. צולעצט אָבער האָט געזיגט דער מענטש. ווען אַלע פּאַסאַזשירן האָבן פּאַרמאַכט די אויגן וואַרטנדיק אויפן טויט, איז דאָס שיפל בשלום אַדורכ-געגאַנגען דעם געפּערלאַכן אָרט.

—נו, איצט זיינען מיר איבערגעקומען די סכּנה—האָט דער יע-גער געזאָגט—גייט אַרויס אויפן פעלזיקן ברעג און איך וועל פּאַרן נאָך מיינע רויטהוטיקע פּריינט, און פּאַר איינוועגס וועל איך שוין מיטנעמען דעם דערהרגעטן הירש אויך.

די וועגלייט זיינען אַרויס אויפן ברעג און דער יעגער איז אַוועק מיטן שיפל צוריק. אין עטלאַכע מינוט אַרום האָט ער זיך ווי-דעראַמאַל באַוויון אויף זיין שיפל. אין שיפל זיינען געוועסן זיי-נע פּריינט און אויפן דעק איז געלעגן דער טויטער הירש.

—נו, איצט האָבן מיר אַ פעסטונג, אַ גאַרניזאָן און פּראָוויאַנט! —האָט פּריילאָך אויסגערופן דער יעגער.—מיר האָבן שוין נישט וואָס מורא צו האָבן פּאַר מאַנקאלמען און זיינע אירא-קעזן. אַזוי הייסן ביי מיר אַלע אינדיאַנער, וועלכע זיינען כלומרשט טריי דעם איינגדישן קעניג, אָבער אין דער ווירק-לאַכקייט דינען זיי צוויי געטער. אַ שאַד, וואָס דער גענעראַל אועב ווענדט זיך נישט צו די דעלאוואַרן. זיי וואַלטן געקאָנט זיין דרייסטע, ערלאַכע און איבערגעגעבענע פּריינט! איך קען זיי שוין צוואַנציק יאָר און איך וועל יעדן אָנרופן ליגנער, ווער ס'וועט נאָר זיך דערוועגן צו זאָגן, אַז זיי זיינען נישט ערלאַך אָדער פּחדים, איר האָט זיי פּאַרטריבן פונם ים-ברעג און איצט גלויבט איר אַלע נאַרישקייטן, וועלכע ווערן פּאַרשפּרייט וועגן די דאָזיקע ערלאַכע לייט דורך אייערע אייגענע שוואַים, כּדי אייער געוויסן זאָל אייך לאָזן רוהיק שלאָפן! אָט די צוויי פּריינט מיי-נע, וועלכע האָבן אייך נאָר-וואָס פּאַרהאַלפן אין אייער נויט, קענען דינען אַלס ביישפּיל פון יענעם שבת. דאָס זיינען ערלאַ-

לע, דרייסטע און גרויסמוטיקע אינדיאנער, די לעצטע צווייג
פונם גרויסן און באַרימטן דור פון די מאַהיקאַנער!
גייאָרד, וואָס האָט געוואָלט מאַכן אַ סוף צו דעמדאָזיקן לויב-
געזאַנג, האָט געפרעגט:
—און קיין גוראַנען האָט איר נישט באַמערקט אין דער געגנט?

—שיינט מיר, אַז זיי זיינען דאָ נישטאָ. אויף זיכער קען מען
קינמאַל נישט וויסן. די אינדיאנער פילט מען פריער, און
ערשט שפעטער זעט מען זיי. ביו איצט האָט זיי מיין אויג
נישט געזען און מיין אויער נישט געהערט. אָבער דאָך קאַנען
מיר נישט זיין פולשטענדיק רוהיק. איך וועל אייך זאָגן: פאַר-
בייפאַרנדיק האָב איך באַמערקט, אַז די פערד זיינען שטאַרק
אויפגערגוט. זיי האָבן געציטערט, פונקט ווי זיי וואָלטן שפירן
וועלף. און אויב די אינדיאנער וועלן זען, אַז וועלף דרייען זיך
באמת דאָ אַרום, וועלן זיי פאַרשטיין, אַז נישט ווייט געפינט
זיך אודאי רויב. זיי וועלן דערשפירן, אַז דאָסמאַל דינען אַלט
רויב אונזערע פערד. געפונען די פערד, וועלן זיי זיך לאָזן נאָך
אונז. און זיי קענען אונז געפינען, און דעמאָלט איז נישט אַזוי
גוט... איר פאַרשטייט?

—טאַקי אַ מיאָסע מעשה!—האָט דער אָפיציר דערשלאָגן באַ-
מערקט.—וואָס וועדן מיר טאָן?
—קודם וועל איך צוגרייטן וועטשערע, קודם מוזן מיר אָפעסן,
און נאָכדעם וועלן מיר אַ קלער טאָן.—האָט געענטפערט דער
יעגער.

מיט די ווערטער האָט ער זיך צוזאַמען מיט די צוויי אינדיאנער
גענומען צום הירש. באַלד האָבן זיי אים צושניטן אויף שטיקער,
די ביינער אַריינגעוואָרפן אין טייך און דאָס פלייש מיטן פעל
האָבן זיי אַוועקגעטראָגן אין איינער פון די היילן, וואָס האָט
זיך דערביי געפונען אינם פעלו.
גייאָרד און זיינע פריינדינס זיינען געבליבן אַליין.

קאפיטל זעקס.

וועגלייט האָבן זיך שוין אָנגעהויבן צו באַאומרוהיקן, וואָס וייערע באַשיצער זוימען זיך צו-לאַנג. כאַטש דער יעגער האָט זיי ביו איצט אַרויסגעוויזן אַזויפיל טריישאַפט, דאָך האָט געקענט אַרויסרופן אַ געוויסן חשד זיין פשוטע באַנעמונג, זיין שאַרפער טאָן, זיין פריינטשאַפט מיט די שווייגנדיקע אינדיאַנער און זיינע שמועסן מיט זיי אויף דעם אומבאַקאַנטן דעלאוואַרישן לשון.

סוף-כל-סוף האָט זיך פון דער הייל דערהערט אונקאַסעס שטים. ער האָט גערופן די וועגלייט. איינער נאָכן צווייטן זיינען אַריין אין אַ שניאָלן פעלונשפּאַלט. וואָס ווייטער זיי זיינען געגאַנגען, אַלץ ליכטיקער איז געוואָרן, ביו זיי זיינען אַריין אין אַ טיפער שמאַלער הייל. אין איין ווינקל איז געזעסן אַדדעראויג מיט אַ ברענענדיקער קין אין דער האַנט. אין אַ צווייטן ווינקל האָט העל געפלאַקערט אַ פייער, אויף וועלכן ס'האָבן זיך געבראַטן שטיקער פלייש.

דאָס פייער איז געפאַלן גלייך אויפן ענערגישן אָפגעברענטן גע-זיכט פונם יעגער און אויף זיינע אויסטערלישע מלבושים, און דאָס האָט אים צוגעגעבן אַ פאַנטאַסטיש אויסזען. אונקאַס האָט זיך געשטעלט אָן אַ וייט, נישט ווייט פונם פלאַם, אַזוי, אַז זיין באַנצע געשטאַלט איז אויך געווען באַלויכטן דורכן פייער. מיט גרויס התפעלות האָבן די וועגלייט באַטראַכט די שלאַנקע און בויגזאַמע פיבור פונם מאַהיקאַנער. אַדע זיינע באַוועגונגען און

די פאָזע, ווי אזוי ער איז געשטאַנען, האָבן אויסגעוויקט אַסאך רייץ און גראַציע.

ער האָט געטראָגן אַ גרין יעגעהעמד מיט פרענז, ווי די אינ-דיאַנער טראָגן. דער נאַקעטער קאַפּ, די שוואַרצע פייערדיקע אויגן, דער הויכער שטערן, די רוהיקע, שטריינגע, איידעלע גע-זיכטשטריכן, דעם פּראָפּאָרציאָנעלער בוי פּונם קערפּער—דאָס אַלץ איז געווען וואונדערלאַך שיין און גראַציעז. גיארד האָט נאָך קיינמאָל נישט געזען אַזאָ שיינעם יונגלינג, און די פריילנס האָבן זיך פשוט אַנטציקט מיט דערדאָזיקער לעבעדיקער סטאַ-טוע, וואָס איז געווען ווי באַשאַפּן דורך אַ געניאַלטן קינסט-לער מיטן אַנטייל פון רוח-הקודש. זיי האָבן בולט געפילט, אַז אַזאָ מענטש וועט אין קיין פּאַל נישט איינשטימען אויף אַנידע-ריקע טאַט, כּאָטש ער איז נישט געלערנט און קאָן נישט גערעכנט ווערן פאַר אַ קולטורעלן מאַן.

—כּוואַלט גאַנץ רוהיק געשלאָפּן, ווען איך זאָל וויסן, אַז דער-דאָזיקער יונגעראַמן באַוואַכט מיך,—האָט אליסע שטיד געזאָגט צו גיארדן.—אַזאָ מענטש, ווי ער, וואַלט דאָכט זיך קיינמאָל נישט געקענט באַגיין יענע שרעקלאַכע רציחות, פון וועלכע מען דער-ציילט זיך אָן וועגן די אינדיאַנער.

—יאָ, אליסע.—האָט דונקאן געענטפערט—דערדאָזיקער מאַהיקאַנער פאַרמאַגט, קענטיק, אין זיך אַלע יענע גוטע אויסערלאַכע און אינערלאַכע מדות פון זיין שבת. אַזאָ געזיכט מיט אַזוינע אויגן קאָנען נאָר אַרויסרופן פאַרוואונדערונג און אַכטונג. לאָמיר האָפּן, אַז מיר וועלן זיך נישט נאָרן אין אים און ער וועט זיך באמת אַרויסווייזן פאַר אַ גוטן, איבערגעגעבענעם פריינט.

דער יעגער האָט אַלעמען איינגעלאָדן צום פייער:
—זעצט אייך, מיינע ליבע געסט, באלד וועט זיין פאַרטיק די וועטשערע.

אונקאַס האָט פאַרהאַנגען די עפענונג אין הייל, כדי מען זאָל נישט באַמערקן פון אויסן דאָס פייער.
—רעכנט איר, אַז מיר קאָנען זיין פולקום רוהיק?—האָט גיארד אַ פּרעג געטאָן.

— דאָ זייגען מיר זיכערער, סער, אָ, בלויו זיכערער, ווייל קיין פולע זיכערהייט איז איבערהויפט נישטאָ אויף דער וועלט, בפרט נאָך ווען מיר האָבן צוזאָ פיינט, ווי דער שאַרפֿאויגיקער פוקס, אייער געוועזע-נער פירער. זיי קענען דאָך אונז פּרובלונג באַפאַלן, און מיר וועלן בלייבן, ווי געפּלעפט, אויב די הייל האָט נאָר איין אויסגאַנג. צינגאַנגוק האָט אויפגעהויבן אַ צווייטן פּאַרהאַנג און האָט גע-וויון, אַז די הייל האָט נאָך אַן אויסגאַנג. דער אויסגאַנג האָט געפירט אין אַ צווייטער הייל, וועלכע האָט אויך געהאַט נאָך עטלעכע אויסערלאַכע וועגן. דורך אַ לאַך אינם סופּיט אין דער צווייטער הייל איז אַרויס דער רויך, בשעת מען האָט געמאַכט פּייער אין דער ערשטער הייל.

— אזוינע דערפאַרענע מענטשן, ווי איך און צינגאַנגוק, וואָלטן קיינמאָל נישט געוואוינט אין אַ הייל מיט איין אויסגאַנג, — האָט דער יעגער געזאָגט מיט אַ שמייכל. — איצט זעט איר שוין, ווי קלוג די נאַטור האָט איינגעאַרדנט פאַר אונז די הייל? ... באַלד איז פאַרטיק געוואָרן דאָס פלייש. דער יעגער האָט גע-האַט נאָך פאַרשידענע נאַשערייען און די אויסגעהונגערטע וועג-לייט האָבן זיך מיט התמדה גענומען צום עסן. די וועטשערע האָט אַלעמען אויסערגעוויינלאַך געשמעקט. אונקאס האָט גענומען אויף זיך די ראָל פון אַ באַלעבאַט און, אַלס גייסטפּריינטלאַכער באַלעבאַט, האָט ער אַרויסגעוויזן די דאַמען עטלעכע קליינע גע-פעליקייטן. די דאַמען האָבן בעת-מעשה באַוואונדערט זיינע אוי-סערגעוויינלאַך איידעלע מאַנירן, זיין רוהיקן שטאַלן און קלאַ-רע געלאַסנקייט. גיארד האָט זיך סתם געהדושט, ווייל ער האָט געוואוסט, אַז די אינדיאַנישע מנהגים דערלויבן נישט, אַז יונגע לייט זאָלן באַדינען דאַמען. דאָסמאָל אָבער זיינען עס נישט גע-ווען קיין אינדיאַנישע פּרויען, אויסערדעם, איז ביי די אינדיאַנער זייער פאַרהייליקט די גאַסטפּריינטלאַכקייט, און דעריבער האָט אַפילו צינגאַנגוק גאַרנישט געהאַט געגן זיין זון. עטלעכע מאָל איז אונקאס געצוואונגען געווען צו זאָגן די דאַמען אַ פּאַר ווער-טער. ער האָט גערעדט צו זיי איינגליש אויף אַ צובראַכענעם, דאָך אָבער פאַרשטענדלאַכן לשון. אַפילו די צובראַכענע איינגלי-

שע ווערטער זיינען אַרויסגעקומען ביי אים מאָדנע מילד און
זיס, אַדאָנק זיין אויסשפּראַך. אויף אַזאָ אופן זיינען צווישן אונ-
קאַסן און די דאַמען איינגעשטעלט געוואָרן לייכטע, פּריינטלאַכע
באַציונגען.

נאָר דער עלטערער מאָהיקאַנער האָט געשוויגן. די גאַנצע צייט
איז זיין געזיכט פאַרבליבן שטריינג-פאַרקלערט. ער איז געזעסן
זייער נאָנט צום פייער און די געסט האָבן אים געקאַנט בעסער
באַטראַכטן. גיארד האָט איינגעפונען, אַז דער זון איז זייער
ענלאַך צום טאַטן. דער אַלטער אינדיאַנער האָט איצט אויסגעזען
נישט שרעקלאַך. מאַיעסטעטיש רהיק איז ער געזעסן, ווי עס
זיצן דאָס רוב אינדיאַנער, ווען זיי טוען גאַרנישט.

פאַרקערט, אמרוהיק און באַוועגלאַך איז געזעסן דער יעגער.
זיינע אויגן זיינען אָן אויפהער אַרומגעפּלויגן פון איין געגן-
שטאַנד אויף צווייטן, נישט געקענט זיך באַרוהיקן. כאָטש ער האָט
געזעסן און געטרונקען מיט זייער אַ גוטן אַפעטיט, דאָך האָט ער
זיך צוגעהערט צו יעדן שאַך און צו יעדער באַוועגונג. ביי יעדן
ביסן פלייש, ביי יעדן טרונק וואַסער, וואָס ער פלעגט נעמען,
פלעגט ער אויסציען דעם האַלז און אויסשפיצן די אויערן, ווי
אַ מענטש, וואָס וואַרט אויף עפיס.

נאָך דער וועטשערע האָט ער מכבד געווען דעם זינגער מיט
אַ גלעזעלע בראַָנן און דערוויסנדיק זיך, אַז יענער הייסט דוד
געמאַט, האָט ער פאַרפירט אַ שמועס וועגן די אינדיאַנישע נע-
מען און צונעמענישן.

—איך האָב זייער ליב גוט צוגעפאַסטע נעמען און צונעמענישן, —
האָט ער זיך אָנגערופן, — נאָר קיינער פאַרמעגט נישט אַזוינע צו-
געפאַסטע נעמען, ווי די אינדיאַנער. זיי רופן שטענדיק אָן אַ
מענטשן לויט זיינע פאַרדינסטן. אַט, אַ שטייגער, האָבן זיי אַ באַ-
מען געגעבן מיין פריינט צינגאַנגוק, — ד. ה. אַ גרויסע שלאַנג.
דערפון איז נישט געדרונגען, אַז מיין פריינט איז שלעכט, ווי
אַ שלאַנג. גאָט באַהיט! דאָס הייסט, אַז ער איז אַזוי קלוג, ווי אַ
שלאַנג, און קאָן זיך גוט אויף אַלע מענטשן.

נאָכן טרינקען האָט דער זינגער אַרויסגענומען זיין קליין ביכעלע

און אָנגעהויבן זינגען. אליסע און קאַרע האָבן אים צוגעהאַלפן.
מען האָט געקאָנט גאַנץ הויך זינגען, ווייל דער גערויש פונם
וואַסערפאַל האָט אינגאַנצן צוגעדעקט אַלע קלאַנגען.

זיי האָבן זעלטן-שיין געזונגען. אָבער די לעצטע טענער פונם
הערלאַכן ליד זיינען נאָך נישט אָפגעשטאַרבן אין דער לופט, ווי
אַלע זיינען אויפגעציטערט געוואָרן פון אַמוראדיקן, גרויליקן
געשריי, וואָס האָט זיך דערטראַגן פון דרויסן. אַפילו דער גע-
רויש פונם וואַסערפאַל האָט אים נישט געקאָנט פאַרטויבן.

די מיידלאַך זיינען געבליבן זיצן אין טויטשרעק און קיינער,
אַפילו די אינדיאַנער און דער יעגער, האָבן נישט געקענט פאַר-
שטיין, וואָס דער געשריי באַדייט. אונקאַס איז שנעל אַרויס פון
הייל. באַלד אָבער איז ער צוריקגעקומען און געזאָגט, אַז אַלץ
איז אין אָרדנונג.

—נו, אַז דו זאָגסט, אַז ס'איז גאַרנישט, מסתמא איז טאַקי גאַר-
נישט, —האָט דער יעגער געזאָגט. —אַזוי ווי מיר ווייסן נישט, וואָס
דאָס איז, אַזוי זאָל עס אונז אויך נישט שאַטן. דאָס בעסטע, וואָס מיר
קענען און דאַרפן איצט טאָן, איז גיין שלאָפן. מאַרגן מוזן מיר
אויפשטיין באַגינען, אויב מיר ווילן קומען וואָס פריער אינם
פאַרט „עדוואַרד“.

ביידע מיידלאַך האָבן געזאָלט שלאָפן אין דער צווייטער הייל.
גיארד האָט זיי אָפגעפירט. ער האָט אָבער נאָך נישט באַוווּן
זיי צו ווינטשן אַ גוטע נאַכט, ווי דער שרעקלאַכער געשריי האָט
זיך איבערגעחורט. ביידע מיידלאַך האָבן אָנגעהויבן צו ציטערן
אויסן גאַנצן לייב. גיארד האָט אויך געשפירט, ווי דאָס האַרץ
הויבט אים אָן מוראדיק צו קלאַפן. באַלד אָבער האָט זיך אויפ-
געהויבן דער פאַרהאַנג און אַדלעראויג איז אַריין מיט זיכערע
טריט.

קאפיטל זיבן.

און אָדלעראויג האָט זיך אָנגערופן צו גיארדן:
—געוויס האָט איר אויך געהערט די אויסטערלישע געשרייען?
איך ווייס אָבער נישט, וואָס דאָס איז אַזוינס. אין אַזאַ פּאָר מזון
מיר שטיין אויף דער וואַך. מיר האָבן באַשלאָסן צו מאַכן אַ קליין-
נע אויספאַרשונג אין דער אַרומיקער געגנט. אפשר וועט איר
מיטגיין מיט אונז, סער?
גיארד האָט זיך נישט געקאָנט באַשליסן. ער האָט מורא געהאַט
איבערצולאָזן די מיידלאַך אַליין.
קאַרע אָבער האָט באַמערקט, ווי ער קווינקלט זיך, און האָט גע-
זאָגט:
—גיט, גיארד, פאַר אונז באַדאַרפט איר זיך נישט באַאומרוהיקן.
עס איז אַ סך גלייכער צו וויסן, וואָס דאָ געשיט אַזוינס.
דעמאָלט איז גיארד אַרויס פון הייל צוואַמען מיט אָדלעראויגן.
צינגאַנגוק מיטן זון האָבן זיי אָפּגעוואַרט פאַר דער הייל.
דער ווילדער געשריי האָט זיך ווידעראַמאָל דערהערט. אין דרויסן
האַט ער געקלאַפט אין אויער שטאַרקער, ווי אין דער הייל און
גיארד האָט דערקענט די שטימע פון זיין פּערד.
—כ'ווייס שוין, ווער ס'שרייט!—האַט ער אויסגערופן צו זיינע
חברים.—אַזוי שרייט מיין פּערד, ווען אים דראַט עפּיס אַ געפאַר
און עס קען זיך נישט העלפן.
—יאָ, יאָ, איר זענט גערעכט!—האַט אָדלעראויג צוגעשטימט.—
וועלך זיינען מסתמא אָנגעפּאַלן אויף די פּערד און דעריבער

שרייען זיי פאר שרעק. העי, אונקאס!—האָט ער אַ געשריי גע-
טאָן צום יונגן מאָהיקאַנער—זיי אַזוי גוט און מאַך אַ קליין נסיעה-
לע צו די פּערד. דאָרט וועסטו פּאַרטרייבן די וועלף מיט אַ שאַס.
אַ שאָד די פּערד!

אונקאס האָט פלינק און געניט אויסגעפירט דעם באַפעל. קוים
אַבער האָט ער זיך עטוואָס דערווייטערט מיט זיין שיפל, האָט
זיך דערהערט אַ שטאַרק וואָיען, פונקט ווי אַ מחנה וועלף וואַלט
אין גרויס בהלה און שרעק געמאַכט פליטה.

—אַהא!—האָט דער יעגער באַמערקט.—די פּרופּיסיקע חיות האָבן
זיך דערשראָקן פאַר די צווייפּיסיקע. די איראַקעזן זיינען געקומען
אַהער נאָך די שפורן פון די וועלף! איצט וועט זיך אָנהויבן
אַ שטיקל אַרבעט. העי, אונקאס, קער זיך אום צוריק!
אונקאס אָבער האָט שוין אַליין פאַרשטאַנען, וואָס דאָ געשיט און
איז תּיכּף ומיד צוריק געקומען.

דרויסן איז שטיל געוואָרן. די ווילדע האָבן, ווי עס שיינט, באַ-
שלאָסן צו וואַרטן, ביו די זון וועט אויפגיין און ערשט דעמאָלט
צוקומען צו זייערע געגנער.

אונזערע פּריינט האָבן אויך באַשלאָסן אָפּצעוואַרטן ביז באַגינען.
אפּשר וועט זיי דעמאָלט געלינגען צו אַנטלויפן שטיל און אומ-
באַמערקט.

גיארד האָט זיך געלייגט שלאָפן אונטערן פעלז. זיינע חברים
זיינען געבליבן אויף דער וואַך. אַ פּאַר שעה האָט קיין שום זאָך
נישט געשטערט די נאַכטשטילקייט. די לבנה איז פאַרגאַנגען און
אין מזרח האָט זיך באַוויון אַ שמאַלער, ראָזער פּאַס. דער יעגער
איז צוגעגאַנגען צו גיארדן און האָט אים פּאַרויכטיק אויפגע-
וועקט.

—שוין צייט זיך צו לאָזן אין וועג צאָרין,—האָט ער אים שטיל
אַ שעפּטשע געטאָן.—וועקט אויף אייערע באַקאַנטע און לאָמיר
גיין צום שיפל. אָבער כ'פאַרשווער אייך, מאַכט נישט קיין טומל.
שטיל וואָל זיין.

גיארד איז אַוועק צו די מיידלאַך און האָט זיי אויפגעוועקט.
זיי האָבן אָבער נאָך נישט באַוויון זיך צו שטעלן אויף די פּיס,

ווי ארום זיי האָט זיך אָנגעהויבן אַזאַ וואַיען, שרייען און רי-
טשען, אַז מען האָט געקענט מיינען—פון גיהנם האָט זיך אַרויס-
געריסן אַ גאַנצער לעגיאָן שדים אין רוחות, וואָס דריקן אויס
זייער שמחה דורך ווילדע געשרייען. ביידע שוועסטער זיינען
שיער נישט געפאלן אין חלשות, און גיארד צליין האָט גע-
שפירט, ווי דאָס בלוט ווערט אים פאַרגליווערט אין די אָדערן.
אַמסטאַרקסטן האָבן די קולות געווירקט אויפן זינגער, וועלכער
האָט זיי נישט געקענט אַריבערטראָגן. ער איז אַרויס פון דער
הייל און זיך פאַרשפאַרט די אויערן.

באַלד אָבער האָבן אַ בליץ געטאָן אַ צען פייערלאַך און אין דער
אייגענער רגע האָבן זיך דערהערט צען קנאַלן. דער אָרימער זינג-
ער האָט זיך אויסגעצויגן אין זיין גאַנצער ליינג. די ביידע
מאָהיקאַנער האָבן אַרויסגעלאָזט אַ מוראדיקן געשריי. די שיסער
אָבצער, זעענדיק ווי געמאַט איז געפאלן, האָבן ממש צוטרייסלט
די לופט מיט נאָך ווילדערע קולות פון פרייד. באַלד אָבער האָט
זיך פון ביידע זייטן אָנגעהויבן אַ געוואַלדיקע שיסעריי. אָבער
ביידע צדדים האָבן, קענטיק, פאַרמאַגט געניטע, פעהיקע און
פלינקע מענטשן, אַזוי, אַז קיינער איז נישט פאַרוואונדעט גע-
וואָרן.

גיארד האָט מיט גרויס אומרוהיקייט געוואַרט אויפן יעגער.
באַלד האָט ער דערהערט אַ שאַס פון זיין ביקס, וועלכער איז,
וואַרשיינלאַך, נישט געאַנגען לאיבוד, ווייל פון צווישן די אָנפאַ-
לערס האָט זיך דערהערט אַ טויט-געשריי. נאָכדעם איז אַלץ ווי-
דעראַמאַל פאַרזונקען געוואָרן אין אַ טיפער שטילקייט. די שונאים
זיינען קענטיק, אָפּגעטראָטן אָדער זיך ערגיץ אויסבאַהאַלטן.

גיארד האָט זיך באַנוצט מיט דער רוהיקער מינוט און איז גע-
גאַנגען זען, וואָס מאַכט דער פאַרוואונדעטער זינגער. ער האָט
אים געפונען אַ געחלשטן און האָט אים אַריבערטראָגן אין אַ מער זי-
כערן אָרט, הינטער אַ גרויסן שטיין, וואו ס'האָבן זיך אויך גע-
פונען די צוויי מיידלאַך. באַלד זיינען זיך דאָרט צוזאַמענגעקומען
אַלע איבעריקע.

דער יעגער האָט געהייסן אונקאַסן, וועלכער איז געווען געניט אין אַווינע פּאַלן, אַריבערטראָגן דעם פּאַרוואַונדעטן אין הייל און דאָרט איבערבינדן אים די וואונד. צוזאַמען מיטן זינגער זיינען אויך אַוועק די מיידלאַך אין הייל.

די ביידע מאַהיקאַנער האָבן זיך באַהאַלטן צווישן די פעלזן, פּונ-וואַנען זייער שאַרפּער בליק האָט געקענט אַרומנעמען אַן אומ-געהויערן שטח. אָדלעראַויג און גיארד זיינען שנעל אַוועק אין דערבייאַיקן ווינקל, וואו זיי האָבן זיך באַהאַלטן צווישן בלעטער און שטיינער. איבער זיי איז געהאַנגען אַ רונדער, גלאַטער פעלז, וואָס ביי זיינע זייטן איז שטורמיש געפּאַלן דאָס וואַסער.

אונזערע פּריינט זיינען לאַנג געשטאַנען אויף דער וואַך און האָבן קיין שום פּאַרדעכטיקע זאַך נישט באַמערקט. גיארד האָט שוין גערעכנט, אַז די אינדיאַנער זיינען אַוועק, אָבער אָדלער-אויג האָט זיך פּלוצלונג אָנגערופּן:

—איר זעט, איר זעט, אָט דאָרט אויפן וואַסער?... דאָס זיינען שדים אַ ביסל!... אָבער פּאַרוזיכטיקער, כּיבעט אייך, זאָלן זיי אייך נישט באַמערקן!

גיארד האָט אויפגעהויבן דעם קאָפּ און אַ קוק געטאָן אויפן וואַסער. ער האָט שיער נישט אויסגעשריען, אַזוי האָט אים אי-בערראַשט דאָס, וואָס ער האָט דערזען. פינף גוראַנען האָבן זיך דרייט אַריינגעוואַרפּן אין וואַסער, נישט ווייט פּון יענעם אָרט, וואו דער וואַסערפּאַל האָט געטראָגן און גערוישט מיט אַזאַ גע-וואַלטיקער אימפעט. ס'האָט זיך אָנגעהויבן אַ פּאַרעקשנטער קאַמף צווישן די מענטשן און דעם שטראָם. פיר גוראַנען זיינען באַלד אַרויסגעשוואומען און אַרויסגעקראַכן אויף די פעלזן, נישט ווייט פּון אונזערע פּריינט. דער מינפּטער האָט שוין אויך געהאַט צו-געשוואומען זייער נאָנט, אָבער דאָס וואַסער האָט אים אַ שלעפּ געטאָן צוריק און באַלד דערויף באַדעקט מיט אַ קאָכיקן שוים. בלויז איינמאַל האָט ער זיך נאָך באַוויזן אויף דער אויבער-פּלאַך פּונם טייך און איז תּיכּף ומיד פּאַרשוואונדן געוואָרן אינם טאַנצ-דיקן ווייסן שוים, ווי אַ שוואַרץ פינטעלע. אָדלעראַויג האָט שניידיק אַ פּייף געטאָן. באַלד האָט אים אַגע-

ענטפערט אן ענלאַכער פייף פון יענער זייט, וואו די מאָהיקאַ-
נער האָבן זיך פאַרבאָרגן. הערנדיק דעם פייף, האָבן די פיר
גוראַנען פאַרזיכטיק אַרויסגעשטעקט די קעפּ פון הינטער די פעלן,
אַבער זיי האָבן דערזען דעם אָפיציר און זיך שנעל פאַרבאָרגן
צוריק.

גיארד האָט דערהערט אַ שטילן שאַרף נעבן זיך. ער האָט זיך
אומגעקוקט און דערזען דעם יונגן מאָהיקאַנער. יענער האָט עפּיס
געשמעקט מיטן יעגער אויף דעלאוואַריש.

פונם צווייטן ברעג טייך האָט זיך דערהערט אַ משונהדיק וואַיען און
שרייען. דאָס האָט, קענטיק, באַדאַרפט דינען אַלס צייכן פאַר די
פיר גוראַנען, ווייל באַלד דערויף האָבן זיי פאַרלאָזן זייער באַ-
העלטעניש און געלאָפּן אַהין, וואו אַדלעראויג און גיארד זיי-
נען געלעגן פאַרשטעקט. דער יעגער האָט אויסגעשאַסן און איי-
נער פון די פיר איז געפאַלן אויף דער ערד, קאַפענדיק דעם
זאַמד מיט די פיס.

—איצט האָבן מיר נאָר מיט דריי צו טאָן, —האָט ער אויסגערופן
און אַרויסגעצויגן זיין יעגערמעסער. —העי, אונקאַס, נעם זיך נאָר
צו איינעם פון זיי, מיט די איבעריקע וועלן מיר זיך שוין אַן
עצה געבן!..

דער יונגער מאָהיקאַנער האָט אַ שאַקל געטאָן מיט זיין שיינעם
קאַפּ און דרייט זיך געוואָרפן פאַרויס. באַלד האָט זיך אָנגע-
הויבן אַ טויט-געראַנגל צווישן אים און איינעם פון די גוראַנען.
אַדלעראויג האָט זיך צוואַמענגעטראַפּן מיט אַן אויסערגעוויינלאַך
שטאַרקן אינדיאַנער, וואָס האָט געהאַט אַ ווילד געזיכט.

גיארד, ווידער, האָט זיך געשלאָגן מיט דעם סאַמע שוואַכסטן
פון זיי. אַדלעראויג און זיין שרעקלאַכער געגנער זיינען ביידע
געווען גלייך שטאַרק און געשיקט. ביידע האָבן זיי אָנגעכאַפט
איינאַנדער מיט דער לינקער האַנט פאַר דער רעכטער, אין וועל-
כער יעדער פון זיי האָט געהאַלטן אַ מעסער. אַ מינוט צייט זיי-
נען זיי געשטאַנען אָן באַוועגונג און זיך שאַרף און טרוקן אָנ-
געקוקט. מיט אַלע זייערע כוחות און אַנשטריינגונגען האָט זיך

יעדער פון זיי געסטארעט צו צווינגען דעם געגנער, ער זאל
 צרויסלאָזן דעם מעסער פון האַנט. נאָך אַ לאַנגן, שווערן
 קאָמף האָט אָדלעראויג אָנגעהויבן צו זיגן. די רעכטע האַנט פון
 זיין געגנער האָט זיך אַרונטערגעלאָזט אַלץ נידעריקער, און ווען
 יעדער איז אינגאַנצן אָפגעשוואַכט געוואָרן, האָט אָדלעראויג
 פלוצלונג באַפרייט זיין רעכטע האַנט מיטן מעסער און אַריינגע-
 האַקט דאָס קאלטע שטיק שטאַל אינם אינדיאַנערס ברוסט.

אַ ביסל אַנדערש האָט אויסגעזען גיארדס קאָמף. אינם ערשטן
 אויגנבליק האָט דער אינדיאַנער אים אַרויסגעשלאָגן פון דער
 האַנט זיין לייכטן שווערד און גיארד איז געבליבן אָן געווער.
 דאָס איז נאָך נישט געווען אַזאַ אומגליק, ווייל באַלד האָט ער
 אויך אַרויסגעשלאָגן ביי זיין געגנער דאָס מעסער און זיי האָבן זיך
 געכאַפט פאַר די לענדן. איצט האָט יעדער פון זיי זיך געסטאַ-
 רדעט אָפצושוואַכן דעם צווייטן און אַריינצעוואַרפן אים אינם וואַ-
 סערפאַל. זיי האָבן זיך אַלץ מער און מער דערנענטערט צום
 ברעג פונם וואַסערפאַל און ביידן האָט גלייך געדראָט די גע-
 פאַר אַראָפּצעפּאלן פונם פעלו און דערטרונקען צו ווערן אין דער
 וועלן-בהלה. ביידע האָבן דאָס פאַרשטאַנען און, מאַכנדיק די לעצ-
 טע אָנשטריינגונגען, זיינען זיי ביידע געפאַלן אויפן סאַמע ברעג
 פונם וואַסערפאַל. גיארד האָט דערשפירט, ווי זיין געגנערס
 האַנט דריקט אים פעסטער ביים האַלז, און גלייכצייטיק האָט
 ער אויך באַמערקט, ווי אויפן ווילדן פּרצוף פונם אינדיאַנער
 צוגיסט זיך אַ חיהשע שמחה: ער זיגט! פלוצלונג אָבער האָט
 צווישן אים און דעם אינדיאַנער, וועלכער איז געלעגן אויף
 אים, אַ בליץ געטאָן אַ מעסער, און דעמועלבן אויגנבליק האָבן
 זיך געעפנט זיינע פינגער און אָפגעלאָזט גיארדס האַלז. צוויי
 שטאַרקע הענט האָבן אים באַלד אַוועקגעשלעפט פונם וואַסער-
 פאַל. גיארד האָט זיך אומגעקוקט און דערזען אונקאַסעס שלאַנ-
 קע געשטאַלט. גיארד האָט פאַרשטאַנען, אַז ער האָט אים צו
 פאַרזאַנקען זיין לעבן, האָט ער זיך אויפגעהויבן און האָט אים

שטארק און הצרציק געדריקט די האנט.
נאָכדעם האָבן זיך אלע דריי פריינט פארבאָרגן הינטער אַ פעלד
נישט ווייט פון הייל. דאָ האָבן זיי געקענט בעסער אויסהאַלטן
דעם אָנפאַל, און בריינגען מער שאָדן דעם שונא.

קאפיטל נ"ט.

י אינדיאנער האָבן אָנגעהויבן צו באַשיסן אונזערע פריינט מיט אַ האָגל פון קוילן. אין אַמשך פון עטלאַכע מינוט האָבן זיי געשאָסן אָן אַן אויפהער. קיינעם אָבער האָט זייער שיסן נישט געשאַדט, ווייל די פעלן האָבן אויסגעצייכנט געשיצט דעם יעגער און זיינע חברים. פלוצלונג האָט איין קויל געטראַפן אָקו-ראַט אין דעם אַרט, וואו עס איז געשטאַנען דער אָפיציר, אָבער זי האָט געטראַפן אינם פעלו.

—אָהאָ, די קויל איז אויסגעשאָסן געוואָרן נישט פון דערווייטנס, — האָט אָדלעראויג זיך אָנגערופן און בעת-מעשה בעסער באַטראַכט די געגנט, — דאָ איז עפּיס נישט גלאַטיק...

דעמאָלט האָט אונקאָס אַ ווייז געטאָן דעם יעגער אויפן רעכטן ברעג טייך. פונקט געגנאיבער איז געשטאַנען אַ גרויסער דעמב. אויפן סאַמע שפיץ פונם בוים, צווישן די בלעטער, האָט זיך באַהאַלטן אַן אינדיאנער, וואָס האָט גוט געזען דעם יעגער און זיינע חברים, און האָט זיי אַזויאַרום געקאָנט אויסשיסן ווי די קעלבער.

אָדלעראויג און דער יונגער מאַהיקאַנער האָבן ביידע אויסגע-שאָסן אינם אינדיאנער, אָבער זייערע קוילן האָבן אים נישט געטראַפן. פון זיין זייט האָט זיך דערטראָגן אַ ווילד פריילאָך געלעכטער, און אין דעמועלבן אויגנבליק האָט אַ נייע קויל אַראָפּ-געריסן דעם הוט פונם יעגערס קאָפּ. פונם צווייטן ברעג טייך האָט זיך אויפסניי דערהערט אַ ווילדער געשריי און אַ גייער

האָגל פון קוילן האָט זיך אַ שאַט געטאָן איבער די קעפּ פון
אונזערע באַהאַלטענע פריינט.

דער יעגער האָט צוגערופן צינגאַנגוקן און אים אָנגעוויזן אויפן
אינדיאַנער, וואָס איז געוועסן אויפן בוים. יענער האָט גאָרנישט
געזאָגט, אָבער ער האָט באַלד פאַרשטאַנען, וואָס דאָ געשיט.
ביידע האָבן זיך אַנידערגעלייגט אויף דער ערד און געוואַרט.
דער אינדיאַנער האָט ווייטער געשאַטן מיט קוילן. גיארדס מונ-
דיר איז שוין דורכגעלעכערט געוואָרן אין עטלאַכע ערטער און
אויף איין צרבל האָבן זיך אַפילו באַוויזן עטלאַכע טראָפעלאַך
בלוט...

דעם אינדיאַנער איז, קענטיק, נמאס געוואָרן צו וואַרטן אַזוי לאַנג,
האָט ער זיך אַ ביסל אַרויסגערוקט, צו טרעפן בעסער אין ציל.
דעמדאָזיקן מאַמענט האָבן אויסגענוצט ביידע מאַהיקאַנער און
אויסגעשאַסן אינם אינדיאַנער. דער לעצטער האָט אַ געשריי גע-
טאָן און זיך נאָכמער אַרויסגערוקט: די וואונד האָט אים, קענ-
טיק, שטאַרק באַאומרוהיקט.

דעמאָלט האָט אָדלעראויג אויסגעשאַסן, און דער אינדיאַנער האָט
אַרויסגעלאָזן דעם ביקס פון דער האַנט און געבליבן היינגען
אויף אַ דיקן צווייג פונם בוים, די אינדיאַנער פון צווייטן ברעג
האָבן אויפגעהערט צו שיסן און פיינלאַך זיך צוגעקוקט צו די
שווערע יסורים פון זייער חבר. אָדלעראויג האָט געוואַלט נאָכאַ-
מאָל אויסשיסן און מאַכן אַ סוף צו די ליידן פונם אומגליקלאַכן,
נאָר אים איז אַ שאַד געווען זיין לעצטע קויל. סוף-כל-סוף אָבער
האָט געזיגט דאָס געפיל פון באַרמהאַרציקייט און דער יעגער
האָט אויסגעשאַסן. דער אינדיאַנער איז אַראָפּגעפאַלן פונם בוים
אין וואַסער אַריין.

נישט די ווייסע און נישט אַפילו די מאַהיקאַנער האָבן טריאומ-
פירט, בשעת זיי האָבן צוגעזען, ווי עס ענדיקט שנעל און פשוט
אַ לעבן פון אַ העלדישן אינדיאַנער.

פונם צווייטן ברעג האָט זיך דערהערט אַ דראַענדיקער געשריי
און באַלד דערויף איז אַלץ שטיל געבליבן.

—אַ שיינע מעשה!—האָט זיך אָנגערופן אָדלעראויג, —מיר זיינען

געבליבן אָן קוילן און אָן פּולווער. אונקאַס! זיי אַזוי גוט און
 בריינג פונם שיפל מיין האָרן מיט פּולווער. קוילן וועלן מיר
 מאַכן פון דעם בליי, וואָס די איראָקעזן האָבן געבראַכט.
 דער יונגער מאָהיקאַנער איז אַוועק נאָכן פּולווער, אָבער באַלד
 דערויף האָט ער אַזוי ווילד אויסגעשריען, אַז ביידע מיידלאַך,
 צוואַמען מיטן פאַרוואונדעטן זינגער זיינען שטאַרק איבערגע-
 שראָקן. אַרויסגעלאָפן פון דער הייל.

—זעט נאָר, זעט נאָר, אויפן טייך!..—האַט אונקאַס געשריען.
 אַלע האָבן אַ קוק געטאָן אויפן טייך און דערזען זייער שיפל,
 וואָס איז הענדום-פענדום געפּלויגן איבער די כּוואַליעס, געפירט
 דורך איינעם פון די אינדיאַנער. אַדלעראויג האָט דער ערשטער
 אָפּגעשאַצט די נייע צרה מיטן שיפל. ער האָט געכאַפט זיין
 ביקס, באַלד דערויף אָבער אַוואָרף געטאָן אים מיט גרויס גרימ-
 צאָרן, דערמאָנענדיק זיך, אַז ער האָט נישט מער קיין קוילן.

—אַ ביטערע מעשה!—האַט ער געברענט פון כּעס.—דער גזן
 וועט אַוועקגיין מיט אונזער שיפל און מיט אונזער פּולווער. גיט
 מיר כּאָטש אַ קויל, כּאָטש אַ ביסעלע פּולווער! לאַמיר אים כּאָטש
 אָנלערנען!

אָבער קיינער האָט מער נישט געהאַט קיין קוילן און קיין פּול-
 ווער.

דער אינדיאַנער, וואָס איז געזעסן אין שיפל, האָט זיך צוערשט
 געוואונדערט, וואָס מען שיסט אים נישט נאָך. שפּעטער אָבער
 האָט ער פּלינק פאַרשטאַנען, פאַרוואָס די ביקסן שווייגן, האָט
 ער זיך פּריי און ווילד צעלאַכט און געדראָט די באַלאַגערטע מיט
 דער פּויסט. די איבריקע אינדיאַנער האָבן אַרויסגעלאָזט זייער
 ווילדן, טריאומפּירנדיקן געשריי, און אַ נייער האַגל פון קוילן
 האָט זיך אַשאַט געטאָן פון זייער זייט.

דער יעגער האָט פאַרצווייפּלט אַ מאַך געטאָן מיט דער האַנט
 און זיך דוקא אַנידערגעזעצט אין אַזאַ אָרט, וואו די קוילן האָבן
 אים לייכט געקענט טרעפן. ער האָט שוין בעסער געוואָלט שטאַרבן,
 איידער לעבן אָן קוילן.

— צי דען מוון מיר טאקי אלע אומקומען? — האָט גיארד געפרעגט,
אַפאַרצווייפלטער. — מיר מוון געפינען עפיס אַן אויסוועג!..

— פאַרפאַלן, כּוּזע נישט קיין אַנדער אויסוועג, — האָט דער יעגער
קאַלט געענטפערט.

— אָבער צו וואָס זאָלן אלע שטאַרבן? — האָט זיך קאַרע אָנגע-
רופן. — יוער עס קען, דאַרף זיך ראַטעווען. איר און אייערע
פריינט, — האָט זי זיך געווענדט צום יעגער, — קענט אייך ראַטע-
ווען. לאַזט זיך אַוועק מיטן שטראַם.

— ניין, מיר וועלן אייך אליין נישט לאָזן דאָ שטאַרבן, — האָט אָד-
לעראויג שאַרף אַ זאָג געטאָן. — בעסער צו שטאַרבן, איידער צו
פאַרלאָזן אַ פריינט, וועלכן מיר האָבן צוגעזאָגט הילף.
קאַרע האָט אים געענטפערט:

— זייער שיין, אָבער אייער טויט וועט אונז גאַרנישט העלפן, און
דער צייט, וועף אייער לעבן קען אונז אפשר יאָ בריינגען הילף.
גיט צו מיין פּאָטער, זאָגט אים אין וואָס פאַר אַ לאַגע מיר
געפינען זיך און בריינגט אונז וואָס שנעלער הילף. אויב איר
וועט זיך שטאַרק צוואַיילן, וועט ער אונז נאָך ראַטעווען. אָבער
אַווי, צי אַווי — גיט אים איבער אונזער גרוס און זאָגט אים, ער
זאָל נישט צופיל קלאַגן, וואָרום אַ מענטש באַדאַרף זיך אונטער-
וואַרפן גאָטס ווילן.

אויף דעם יעגערס געזיכט, וואָס איז שטענדיק געווען ערנסט,
שטריינג און האַרט איז איצט געפאַלן עפיס אַ ווייכער שיין, און
שטיל האָט ער זיך אָנגערופן:

— איר האָט קלוג געזאָגט... אונקאַס, צינגאַנגוק, האָט איר גע-
הערט, וואָס דאָס שוואַרצאויגיקע מיידל האָט געזאָגט?
אַגעוויסע צייט האָט ער גערעדט מיט זיי אויף דעלאַוואַריש.
דערביי האָט ער געמאַכט זייער אַן ערנסטע און פייערלאַכע מי-
נע. די אינדיאַנער האָבן זיך אויפמערקזאַם צוגעהערט צו זיינע
ווערטער. צינגאַנגוק האָט אויפגעהויבן די האַנט און מיט אַ פייער-
לאַכן זשעסט, ווי דאָס טוען שטענדיק אינדיאַנער, ווען זיי ווילן
זיין ערנסט, האָט ער אַ זאָג געטאָן אויף איינגליש:

—גוט!

דערנאָך איז ער רוהיק און זיכער צוגעגאַנגען צום ברעג, אויס-
געזוכט אַן אָרט, וועלכן מען האָט נישט באַמערקט פון יענער
זייט, אַ ווייז געטאָן דעם יעגער אויפן וואַלד, אַז דאָרט וועט ער,
הייסט עס, וואַרטן אויף אים און באַלד דערויף זיך דרייסט
אַריינגעוואַרפן אינם וואַסער פונם הויכן פעלו.

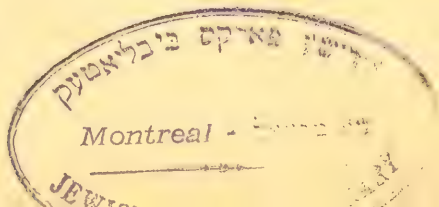
אָדלעראַזיג האָט אים באַגלייט מיט אַ שאַרפן בליק, און ווען ער
האָט זיך איבערצייגט, אַז זיין פריינט איז בשלום אַריבער דעם
געפערלאַכסטן אָרט, האָט ער זיך אָנגערופן צו קאָרען מיט אַ
שמייכל:

—איצט זע איך איין, אַז נישט בלויז אַלטע לייט, נאָר אויך
יונגע מיידלאַך קענען געפן אַ גוטע עצה און מיר וועלן טאַק
אַזוי טאָן. מיר וועלן גיין צום פּאָלקאַוויק מונרא און אים דער-
ציילן, אין וואָס פאַר אַ געפאַר עס געפינען זיך זיינע טעכטער
מיטן מאַיאָר. אויב די אינדיאַנער וועלן אייך דאָן באַפאַלן און
אָועקפירן מיט זיך אין וואַלד אַריין, זאָלט איך נאָר טאָן איין
זאַך: איר זאָלט עפטער אויפברעכן און פאַרבויען די צווייגן פון
די ביימער, אַזוואַרום וועט איר אונז איבערלאָזן אַ סך שפורן
און מיר וועלן אייך, נאַטירלאַך, לייכטער געפינען. אָבער טוט
דאָס זייער פאַרוזכטיק, ווייל די אינדיאַנער זיינען זייער גוטע
באַאַפאַכטער. פאַרלאָזט זיך אויף אונז און גלויבט, אַז מיר וועלן
טאָן אַליץ, וואָס וועט נאָר מעגלאַך זיין, פדי אייך צו ראַטעווען.
נ, דערווייל זייט מיר געזונט און שטאַרק! אויף ווידערזען!

אָדלעראַזיג האָט זיך געזעגנט מיט די וועגלייט און אַריינגע-
שפרונגען אינם וואַסער אויף דעמועלביקן אָרט, וואו דער אינדיאַ-
נער איז אַריינגעשפרונגען.

אָבער דער יונגער מאַהיקאַנער איז געבליבן שטיין מיט ברייט
אויפגעריסענע אויגן, אָנגעשפאַרט אויף זיין ביקס.
קאָרע האָט זיך ווייך אָנגענייגט צו אים און אַ זאָג געטאָן:

—אייער פאַטער און דער יעגער זיינען שוין, וואַרשיינלאַך, אויסער

יעדער געפאָר. אויף וואָס וואַרט איר?

—אונקאָס וועט דאָ בלייבן!—האַט דער אינדיאַנער פעסט געעננט—
פערט און בעת-מעשה אַ וואָרף געטאָן אויף קאַרען אַ פייערדיקן
בליק.—איך וויל אייך באַשיצן און שטאַרבן צוזאַמען מיט אייך!

קאַרע האָט זיך דערנענט צו אים און האָט ווידעראַמאָל גע-
זאָגט:

—דערמיט וועט איר נאָך פאַרגרעסערן די צאָל פון די געפאַנגע-
גענע און באַשווערן אונזער רעטונג. איר מוזט אַוועקגיין. איר
הערט? כ'באַפעל אייך!

דערהערט די דאָזיקע ווערטער, האָט אונקאָס צוגעדריקט זיין רעכט-
טע האַנט צו דער ברוסט און זיך טיף פאַרנויגט. דערנאָך איז
ער צוגעגאַנגען צום פעלו און זיך אַריינגעוואָרפן אינם וואַסער.
ער איז בשלום אַדורכגעשוואומען דעם געפערלאַכן אָרט און איז
שנעל אַוועק מיטן שטראָם.

ביידע מיידלאַך מיט דונקאַנען זיינען אַוועק אין דער צווייטער
הייל און דאָרט אַפגעוואָרט די ווייטערדיקע באַסירונגען.

קאפיטל ניין.

ער פלוצלונגער איבערגאנג פון בהלה צו פולשטענדיקער שטילקייט האָט זייער שווער געווירקט אויף אונזערע וואַג-דערער. דאָס, וואָס זיי האָבן נישט לאַנג איבערגעלעבט אין דעם לעצטן מאָמענט, האָט זיי אויסגעזען, ווי אַ שווערער חלום.

הונדערטער פראַגן האָבן זיי געפייניקט און נישט געלאָזט פשוט צו זיך קומען. וואָס איז געוואָרן מיט זייערע פריינט? צי וועלן זיי קומען בשלום צום פאָרט „וויליאַם-הענרי“ און באַצייטנס בריינגען הילף? קיינער האָט נישט געקענט געבן עפּיס אַ באַ-שטימטן ענטפער אויף די דאָזיקע פראַגן.

גייאָרד האָט ממש געברענט פון אומגעדולט. ער איז אַרויסגע-לאָפן פון הייל און מיט אַ קלאַפנדיק האַרץ זיך צוגעהערט צו הימל און ערד. עס איז געווען טויט-שטיל אין דרויסן, און גייאָרדן האָט זיך געדאַכט, אז די גוראַנען האָבן לחלוטין פאַר-לאָזט דאָס אָרט.

ער האָט געמאַכט אַ פשוטן חשבון. די גוראַנען איז מסתמא נמאס געוואָרן צו וואַרטן, זיינען זיי געוויס אַוועק נאָך הילף. „מען באַדאַרף אָבער אַליין געפינען עפּיס אַ מיטל—האָט ער געטראַכט— ווי אַזוי זיך פונדאַנען צו ראַטעווען.“ מיט אַ לייכטערן געמיט איז ער צוריק אַריין אין הייל.

אין דער ערשטער הייל האָט ער באַלד פאַרשאַטן דעם איינגאַנג מיט שטיינער און גראָז, כדי מען זאָל פון אויסן וואָס ווייניקער

קענען בצמערקן. דאן האָט ער נאָך פאַרהאַנגען דעם איינגאַנג, צוויי, אָז אין דער ערשטער הייל איז געווען פולשטענדיק סיני-סטער. אַלע זיינען אַריבער אין דער צווייטער הייל, וואו עס איז שוואַך אַריינגעדונגען דאָס דרויסנליכט דורכן לאַך אין באַלקן.

אַלע האָבן לאַנג געשוויגן. יעדער פון זיי איז געווען פאַרוונקען אין זיינע שווערע מחשבות. גיארד האָט זיך נאָך אַלץ געבראַכן דעם קאָפּ איבער דעם, ווי צוויי זיך צו ראַטעווען פונדאָנען און האָט גאָרנישט געקאָנט אויסקלערן. אָן אַ שיפל איז גאָרנישט גע-ווען צו מאַכן. מען האָט געמוזט וואַרטן אויף מונראַס הייל. ביידע מיידלאַך האָבן געקלערט איבער זייער פאַטער און זיך פאַרגעשטעלט, ווי צוויי ער וועט זיך פייניקן און ליידן, ווען ער וועט דעהערן, אין וואָס פאַר אַ לאַגע זיי געפינען זיך.

דער זינגער געמאַט האָט אַרויסגענומען זיין קאַמערסאַן און גע-נומען ציען אַ מורה-שוורדיקן ניגון, וואָס האָט אָנגעכאַפט ביי דער נשמה. דער אָפּיציר האָט אים דאָסמאָל געלאָזט זינגען, ווייל דער וואַסערפאַל האָט פאַרטויבט די טענער און פון דרויסן האָט מען גאָרנישט געקענט הערן. אַלע זיינען צוויי הי פאַרכשופט געוואָרן פון דער האַרציקער מעלאָדיע. נישט-געקוקט דערויף, וואָס די דאָזיקע מעלאָדיע איז אָנגעוואַפט געווען מיט עצבות און מרה-שוורה, האָט זי דאָך באַרהיקט די געשאַלענע געמיטער פון די וועגלייט.

אַבער אַקוראַט ביי יענע ציטריקע קלאַנגען, מיט וועלכע דער זינגער האָט געוואַלט נאָכמער איבערראַשן זיינע צוהערער, האָט זיך דערהערט אַזאָ שאַרפער שניידיקער געשריי, אַז די טענער זיינען אים געבליבן שטעקן אין האַלס. אַלע זיינען אויפגעשפרונ-גען פון די ערטער.

—מיר זיינען פאַרלאָרן!— האָט אליסע אויסגערופן און איז אַני-דערגעפאַלן אין קאַרעס אַרעמס.

—באַרהיקט אייך, טייערע אליסע,— האָט זיך גיארד געבעטן, —ס'איז דאָך נישט צוויי שרעקלאַך. איך בין זיכער, אַז די ווילדע האָבן אַרויסגעלאָזט אַזאָ געשריי, ווייל זיי האָבן דערזען די קער-

פערס פון זייערע טויטע חברים. אונזער באהעלטעניש האָבן זיי נאָך נישט געפונען.

—וועלן זיי עס באַלד געפינען, —האָט אליסע געזאָגט און בעת-מעשה געשוידערט מיטן גאַנצן קערפער.

—אַבער זיי אַ מענטש, אליסע, —האָט איר קאָרע באַרוהיקט, צו-דריקנדיק זי צו דער ברוסט, ווי אַ קליין קינד, —די הילף קאָן נאָך קומען פריער פון די אינדיאַנער.

ווי שוואַך די האָפנונג איז נישט געווען, דאָך איז געלונגען גיי-אורדן און קאָרען צו באַרוהיקן עטוואָס אַליסען. זי האָט זיך אָפגערוקט פון קאָרען און ביטלאַכווייז געקומען צו זיך.

באַלד אָבער האָט זיך דערהערט אַ צווייטער געשריי, אָבער שוין נענטער, ווי פריער, און גלייך נאָכדעם—איינציקע קולות פון אַ סך מענטשן. ס'האָט אויסגעזען, ווי מען וואַלט גערעדט סאַמע נעבן דער הייל. אליסע האָט זיך ווידעראַמאָל צוגעדריקט מיטן גאַנצן קערפער צו קאָרען. די לעצטע איז אויך געווען שטאַרק באַאומ-רוהיקט.

די געשרייען האָבן זיך אַלץ מער און מער דערנענטערט. די ווילדע האַלטן שוין אודאי ביי דעם איינגאַנג אין הייל. שרעקלאַ-כע קולות, וועלכע נאָר אַ אינדיאַנישער האַלו איז זיי מסוגל צוויסצובריינגען, האָבן זיך געטראָגן אין דער לופטן און אָנגע-פילט די הייל מיט אימה און פחד. צייטנווייז האָט מען געהערט אַ ווילד לאַכן מיט צוואַיען צוואַמען. די אַלע קולות, געלעכטערס און וואַיעניש האָבן זיך געהערט אַזוי דייטלאַך, אַז דאָס הייב-לע מענטשן, וואָס איז געזעסן איינגעשפאַרט אין הייל, האָט גע-מיינט, אַז די ווילדע האָבן שוין איבערגעטראָגן די שוועל פון זייער באַהעלטעניש.

פלוצלונג האָט זיך דערהערט אַן אויסגעשריי פון טריאומף. די געפאַנגענע זיינען פאַרשטיינערט געוואָרן; דער לעצטער שוואַכער פונק פון האָפנונג, וואָס האָט נאָך געטליעט אין זיי, איז אויס-געלאָשן געוואָרן...

—אַט זיינען די אינדיאַנער!... —האָט יעדער געטראַכט. זיי האָבן אָבער אַטעות געהאַט. די ווילדע האָבן זיך געפרייט

און טריאומפירט, ווייל זיי האָבן געפונען דעם לאַנגן ביקס פון זייער פאַרביסענעם פיינט, דעם אָדלעראויג, און האָבן גערעכנט, אז ער איז געוויס אומגעקומען אין דעם פריערדיקן געפעלט. נאָך אַ קורצער שטורמישער באַראַטונג, וועלכע איז אָפט געוואָרן אי-בערגעריסן געוואָרן דורך געשרייען און קולות פון נצחון, זיינען די ווילדע פאַרשוואונדן אין פאַרשידענע רייכטונגען. גיארד האָט זיך איינגעהערט, וואָס זיי ריידן און האָט פאַרשטאַנען, אז זיי גייען זוכן דעם קערפער פונם יעגער. אויף אַ מינוט איז ווידער די געפאַר פאַרשוואונדן.

—אויב די ווילדע וועלן נישט געפונען אונזער באַהעלטעניש וועלן מיר זיך אפשר קענען ראַטעווען...—האָט ער שטיל אַ שעפטשע געטאָן צו זיינע פריינט. —איצט זיינען זיי אַוועק נאָך דעם טויטן גוף פון אָדלעראויג און דאָס באַווייזט, אז ער האָט דורכגעמאַכט בשלום זיין וועג. ער וועט מסתמא בשלום אָנקומען אין פאַרט, וויליאַם-הענרי" און באַווייזן אונז צו בריינגען הילף.

אליסע האָט געזיפצט:

—ניין, דונקאן, מיר מוזן אומקומען. די הילף וועט שוין קומען צו-שפעט.

גיארד האָט געשוויגן.

עס איז ווידעראַמאָל געוואָרן טויט-שטיל. די ווילדע האָבן, ווייזט-אויס, זיך דערווייטערט פון דער הייל, זוכנדיק דעם קערפער פונם יעגער. אַ לאַנגע פיינלאַכע שעה האָט זיך אַדורכגעצויגן פאַר אונזערע פריינט, ווי אַ שוואַרצע אייביקייט.

איצט האָבן זיך ווידער דערהערט טריט, איין שטיין פון די, וואָס האָבן פאַרשטעלט דעם איינגאַנג, איז אַראָפגעפאלן; אימי-צער האָט אויפגעהויבן אַ ברעג פוגם פאַרהאַנג און אין דער ער-שטער הייל איז ליכטיקער געוואָרן. אין הייל זיינען אַריינגע-גאַסן געוואָרן אַ סך קולות מיט אַ טופעניש פון אַ סך פיס. אונ-זערע געפאַנגענע האָבן פאַרשטאַנען, אז די ערשטע הייל איז אַנטדעקט און אז באַלד וועט מען אויך זיי געפינען. גיארד האָט פאַרדעקט מיט זיך זיינע פריינט און האָט פעסט באַשלאָסן, צו שיצן זיי ביזן לעצטן טראָפן בלוט. ער האָט פאַרזיכטיק אויפ-

געהויבן אַ ברעג פונם פאַרהאַנג, וואָס האָט פאַרדעקט דעם איינ-
גאַנג אין דער ערשטער הייל, און פאַוואָליע אַריינגעקוקט צוהין.

אומגעקערט מיטן רוקן צו אים, איז געשטאַנען אַריויקער, ברייט-
בייניקער אינדיאַנער. לויט זיין הויכער באַפעלערישער שטים האָט
מען זיך געקאַנט אָנשטויסן, אָז דאָס איז דער אָנפירער פון דער
באַנדע. אַ ביסל ווייטער האָט זיך געפאַרעט אַ גרופע אינדיאַנער.
וואָס האָבן באַטראַכט די איינפאַלע ווירטשאַפט פונם יעגער אין
זיינע פריינט. איינער פון זיי האָט באַמערקט אויפן שטרוי שפורן
פון בלוט, וואָס איז פאַרבליבן נאָך דעם זינגערס וואונד. די
ווילדע זיינען געווען זיכער, אָז דאָס בלוט שטאַמט פון אַדלער-
אויג, און זיי האָבן זיך שטאַרק געפרייט. דער אָנפירער האָט
עפּיס שטאַלץ באַפוילן, און דער ערשטער אינדיאַנער האָט גע-
כאַפט אַ הויפּן שטרוי, באַפלעקט מיט בלוט און עס אַ וואָרף גע-
טאָן צו די פּיס פון זייער הערשער. די אַנדערע אינדיאַנער האָבן
נאָכגעטאָן זיין ביישפּיל און באַלד האָבן זיי דעם גאַנצן דורכ-
גאַנג, וואָס האָט געפירט אין דער צווייטער הייל, פאַרשאַטן מיט
גראַז און בלעטער. דאָס איז געווען אַ גרויס גליק פאַר אונזערע
איינגעשלאָסענע פריינט. דער דורכגאַנג איז אַזויאַרום פאַרשאַטן
געוואָרן, און אַפילו אַזוינע געניטע זוכער, ווי די אינדיאַנער,
האָבן זיך איצט נישט געקענט פאַרשטעלן, אָז דאָ געפינט זיך אַ
צווייטע הייל.

גיארד האָט עס באַלד מיטגעטיילט די צוויי פריילנס. זיי האָבן
פרייער אָפּגעטעמעט.

אַ ביסל שפעטער האָבן די אינדיאַנער איינער נאָכן צווייטן פאַר-
לאָזן די הייל. די מיידלאַך האָבן ווידעראַמאָאָ אויפגעלעבט און
גיארד האָט זיך געפרייט, ווי אַ קינד.

אַבער זייער פרייד האָט לאַנג נישט געדויערט. אליסע האָט
פּלוצלונג אויפגעציטערט: מיט אַ שוואַכער האַנט האָט זי גיארדן
אָנגעוויזן אויפן דורכגאַנג. גיארד האָט אַ קוק געטאָן און דאָס
האַרץ איז אים קאַלט געוואָרן: דורכן אויפגעהויבענעם פאַרהאַנג
האָט אַריינגעקוקט דער בייזער בלוטדורשטיקער פּרצוף פונם

שארפאויגיקן כוקס.

ער איז, קענטיק, פארבליבן אליין אין דער הייל נאָכדעם, ווי
אלע אינזיאַנער זיינען אַוועק און האָט אַזוי לאַנג געזוכט, ביז
ער האָט געפונען די צווייטע הייל.

ווי נאָר ער האָט זיך איבערצייגט, אַז אין דער צווייטער הייל
געפינען זיך מענטשן, הגם ער האָט נאָך נישט געקענט וויסן,
ווער זיי זיינען, האָט ער באַלד אַרונטערגעלאָזט דעם פאַרהאַנג
פון דער האַנט, אַרויסגעשפרונגען אין דרויסן און אַרויסגעלאָזט
אַ שאַרפן, שניידיקן פייף. באַלד זיינען ביידע היילן פאַרהילכט
געוואָרן פון די אינדיאַנער. זיי האָפן אַרויסגעשלעפט אונזערע
פריינט פון זייער באַהעלטעניש און מיט ווילדע פריידגעשרייען
גענומען אַרומטאַנצן אַרום זיי.

קאפיטל צען.

י גוראָנען האָבן זיך דוקא באַצויגן גוט צו די יונגע מייד-
לאַך, צו גיארדן און צום זינגער. זיי האָבן געקוקט אויף
אונזערע געפאַנגענע מיט דרך-ארץ און פאַרוואַנדערונג. אמת,
עטלאַכע יונגע אינדיאַנער האָבן זיך שטאַרק פאַראינטערעסירט
מיט די גלאַנציקע טיילן פון גיארדס מונדיר, מיט די קנעפלאַך,
שנירלאַך און בלעכלאַך. זייערע אויגן האָבן געברענט פאַר לוסט
צו דיאָזיקע טייערע זאַכן. אייניקע דרייסטערע האָבן זיך אָפילו
דערלויבט צוצוגיין און אָנצורירן דעם מונדיר, אָבער באַדד פלעגן
זיי אָפּשפּרינגען, פאַלגנדיק דער שאַרפּער, פעסטער שטים פון
זייער אָנפירער.

גיארד האָט זיך אַרומגעקוקט און צום ערשטן מאָל איז אים
איינגעפאלן, אַז די אינדיאַנער האָבן נישט בדעה צו דערהרגענען
די געפאַנגענע באַלד אויפן אָרט. אַ שוואַכע האָפּנונג האָט ווי-
דער אויפגעלעבט אין זיין האַרץ. ער האָט באַשלאָסן צו מאַכן
אַ שמועס מיטן שאַרפּאויגיקן פוקס און זיך אַזויאָרום אָריענטירן
בעסער אין דער לאַגע.

— שאַרפּאויגיקער פוקס איז אַ באַרימטער און גרויסער קרי-
גער, — האָט ער אָנגעהויבן, — און געוויס וועט ער זיך נישט אָפּזאָגן
צו דערקלערן דעם נישט-באַוואָפּנטן ווייסן אָנפירער, וועלכער האָט
אים נישט געטאָן קיין שום בייז, וואָס ווילן פון אים די אינ-
דיאַנער.

דער אָנפירער האָט געענטפּערט:

—די אינדיאנער ווילן וויסן, וואו סיגעפינט זיך דער בלאַסער יעגער, וועלכער קען אלע שטעגעלאַך אין וואַלד און וואַס זיין ביקס טרעפט אַלעמאַל, וואו ער צילט. וואַס איז געוואָרן מיט דעם לאַנגן ביקס, וואַס זיין קויל האָט געמאַכט אַ וואונד אינם לייב פון דעם אינדיאנער-אַנפירער?—און שאַרפּאויגיקער פוקס האָט אַנגעוויזן אויף זיין וואונד אין פלייצע און בעת-מעשה האָבן זיינע אויגן אַ בדיק געטאָן מיט אומבאַשרייבליכע האַס.

גיארד האָט ווייטער געזאָגט:

—געדיינקט דען אַזא דריסטער קריגער, ווי שאַרפּאויגיקער פוקס, די וואונד, וועלכע ער האָט באַקומען אין שלאַכט? דער שאַרפּאויגיקער פוקס האָט זיך אַ צאַפּל געטאָן, ווי אַ שלאַנג.

—האָט ער דען באַקומען די וואונד אין אַ שלאַכט?—האָט ער זיך צושריען.—איז ער דען נישט געזעסן פרידלאַך אונטער אַ בוים? האָט ער דער ערשטער אויפגעהויבן די האַנט? איז זיין צונג דען געווען אַ צווייעדיקע, ווי די צונג פון די בלאַספּנימ-דיקע? אַ, מאַגוא וועט דאָס קיינמאַל נישט פאַרגעסן!! און זיינע אויגן האָבן געברענט מיט אַזא האַס, אַז גיארד האָט נישט געוואוסט, וואַס אים צו ענטפערן.

דערהערט דידאָזיקע ווערטער פון זייער אַנפירער, האָבן די אינדיאנער גענומען שרייען אָן אַן אָפהאַלט: „דער לאַנגער ביקס! דער לאַנגער ביקס“!

—וואַס ווילן זיי?—האָט גיארד געפרעגט.

דער אינדיאנער האָט אויפגעהויבן זיין האַנט און געזאָגט: —זיי פּאָדערן, איר זאָלט זיי מיטן גוטן ווילן אַרויסגעבן דעם בלאַסן יעגער, אויב נישט, וועלן זיי אייך נויטן דערצו. גיארד האָט צוגעלייגט זיין האַנט צו דער ברוסט און געזאָגט:

—ער איז אַוועק פון אונז!

—מאַכט אייך נישט קיין שפּאַס מיט אונז. די גוראָנען זיינען נישט אַזוינע נאַרעניס.

—כ'שפאט גאָרנישט. ער איז אַוועקגעשוואומען מיטן שטראָם.

—ער האָט דאָך אָבער באַקומען אַ וואונד?
גייאנד האָט אַ שמייכל געטאָן.

—ביין, ער איז נישט פאַרוואונדעט. דאָס בלוט איז אַט פון דעם
דינערס וואונד—גייאורד האָט אָנגעוויזן אויף געמאַטן.—צוואַמען
מיטן יעגער זיינען אויך אַוועק זיינע צוויי רויטהויטיקע פריינט.

דער אינדיאַנער האָט שווייגנדיק גוט באַטראַכט דעם פעלו, פון
דעלכן דער יעגער און די מאַהיקאַנער זיינען אַריינגעשפרונגען אין
זאַסער אַריין, און זיך איבערצייגט, אַז גייאורד זאָגט דעם אמת.
ער אַליין וואָלט אויך געקענט באַווייזן אַזאַ מין שפיצל. איצט
איז ער שוין געווען מער ווי זיכער, אַז זיינע פאַרביסנסטע
שונאים זיינען אַנטרונגען געוואָרן פון זיינע הענט. דאָס האָט אים
שטאַרק ווי געטאָן. אין דערזעלביקער צייט אָבער האָט ער זיך
באַרהויקט, ווי די טבע איז פון אַן אינדיאַנער און האָט באַשלאָסן
זיך צו באַנוגענען דערמיט, וואָס איז אים אַריינגעפאלן אין האַנט
אריין.

דער אינדיאַנער האָט אַ וואונק געטאָן, און באַלד האָבן אַלע אַרומגע-
דינגלט די געפאַנגענע. שאַרפּאויגיקער פוקס האָט אַ וואָרף געטאָן
זיין שאַרפּן בליק אויף דער מחנה אינדיאַנער און האָט זיי מיט-
געטיילט, אַז זייערע פאַרביסנסטע שונאים, דער יעגער און די
מאַהיקאַנער, זיינען אַנטלאָפּן. דערהערט דידאָזיקע ידיעה, זיינען
די אינדיאַנער אַריינגעפאלן אין אַזאַ גרימצאָרן, אַז די אויגן זיי-
נען זיי פאַרגאַסן געוואָרן מיט בלוט און פייער. מאַנכע פון זיי
האַבן זיך אַ וואָרף געטאָן מיט זייערע סקאַלפּ-מעסערס אויף די
אומבאַוואָפּנטע געפאַנגענע. גייאורד האָט געמאַכט די גרעסטע
אַנשטרייגונגען זיך אַרויסצורייסן פון זייערע אייזערנע הענט.
איינער אַן אינדיאַנער האָט אַ כאַפּ געטאָן אליסען פאַר אירע
פּרעכטיקע האָר און אויפגעהויבן דעם מעסער איבער איר קאָפּ.
דאָס אומגליקלאַכע מיידל איז מיט אַ שרעקלאַכן געשריי אַנידער-
געפאלן אין חלשות. גייאורד האָט גאָרנישט געקענט העלפּן און

צוגעטאכט די אויגן פון איבערלאַכן אַנגסט: ער האָט נישט גע-
קאָנט זען, ווי מען פייניקט דאָס צאַרטע מיידל.
פלוצלונג האָט זיך דערהערט די באַפעלנדיקע שטימע פונם אָנפירער.
די אינדיאַנער זיינען אָפגעטראָטן און אָפגעלאָזט די געפאַנגענע.

דער אָנפירער האָט אַרויסגערופן עטלאַכע עלטערע קריגער אָן אַ
זייט, זיך אַנידערגעזעצט און זיי אויך געהייסן טאָן דאָס איי-
גענע. נאָכדעם האָט אים איינער פון זיי דערלאַנגט אַ ליולקע מיט
טאַבאַק. ער האָט אָנגערייבן פייער, לאַנגזאַם פאַררויכערט די ליול-
קע, זיך פאַרצויגן עטלאַכע מאָל און איבערגעגעבן די ליולקע
זיין שכן. אַזוי האָט די ליולקע אַרומגעשפאַצירט דעם גאַנצן
קרייז. דער לעצטער האָט פאַוואָליע אויסגעקלאַפט דעם אַש און
פאַרשטעקט די ליולקע הינטערן גאַרטל. נאָך דערדאָזיקער אומ-
באַדינקטער צערעמאָניע, איז מען צוגעטראָטן צו דער באַראַטונג.

די באַראַטונג איז געווען זייער אַ קורצע. ווערדט האָט אַממערסטן
דער אָנפירער. זיין באַשלוס איז איינשטימיק אָנגענומען געוואָרן.
ווייל אַלע אָנטיילנעמער האָבן מיט גרויס יראה געשוויגן.
נאָך דער באַראַטונג האָט דער שטריינגער אָנפירער אַ וואונק גע-
טאָן צו די געפאַנגענע, זיי זאָלן זיך אַריינזעצן אין אַן אינדיאַ-
נערשיפל, וואָס איז געשטאַנען ביים ברעג. גיאוורד, דער זינגער
און ביידע ציטערדיקע מיידלאַך האָבן זיך אָן אַ ווידערשטאַנד אַריינ-
געזעצט אינם שיפל.

אינם שיפל איז אויך אַריין אָן אינדיאַנער, וועלכער האָט פלינק
און געניט אַריבערגעפירט דאָס שיפל איבער דעם געפערלאַכן
אָרט, וואו דאָס וואַסער האָט שטענדיק געקאָכט ווי אין אַ קעסל.
אַלע איבעריקע אינדיאַנער זיינען אַריבערגעשוואומען דעם טייך
אָן שיבלאַך און זיינען אָנגעקומען אויפן צווייטן ברעג נאָך אַ
ביסל פריער, ווי די געפאַנגענע.

אויפן צווייטן ברעג האָבן זיך די אינדיאַנער ווייטער צוואַמען-
געקליבן אין אַ קרייז און זיך ווידעראַמאָל באַראַטן. דאָסמאָל
האַט די באַראַטונג נאָך ווייניקער געדויערט. נאָכדעם האָט זיך

די מחנה צעטיילט אויף צוויי אָפטיילונגען. איין מחנה, וואָס איז פאַשטאַנען פון זעקס מאָן צוזאַמען מיטן אָנפירער, זיינען געבליבן היטן די געפאַנגענע. די צווייטע אָפטיילונג, אונטער דער אָנפיר-
רונג פון אַן עלטערן אינדיאַנער, וועלכער האָט צוגענומען גיין אורדס פערד, איז אַריבערגעגאַנגען דעם טייך און איז באַלד אַנטרוגען געוואָרן פון די אויגן.

גיארד האָט נישט אָנגעהויבן צו וויסן, וואָס די אינדיאַנער רע-
כענען צו טאָן מיט זיי. אפשר וועט מען זיי אַוועקפירן צו מאַנקאַל-
מען. פאַר די געפאַנגענע וואָלט עס געווען אַ גרויסע טרייסט, ווייל עס איז דאָך בעסער אַריינצופאַלן אין די הענט פון די ציוויליזירטע פראַנצויזן, איידער צו זיין אָפּהיינגיק פון די וויל-
דע אינדיאַנער. גיארד איז צוגעגאַנגען צום אינדיאַנישן מושד און ווידערצומאַל געפרובט פאַרפירן אַ שמועס מיט אים.

—איך האָב מיט אייך עפיס צו ריידן, מאַגואַ—האָט ער זיך אָנגע-
רופן צום אָנפירער רוהיק און פריינטלאַך.

דער אינדיאַנער האָט לאַנגזאַם אויפגעהויבן דעם קאָפּ און גלייכ-
גילטיק געענטפערט:

—מאַגואַס אויערן זיינען אָפן.

—יאָ, אָבער דערפאַר זיינען אויך די אויערן פון זיינע קריגער אָפן. דאָס, וואָס איך וויל איצט זאָגן, קאָנען בלויז הערן די אויערן פון אַזאַ גרויסן און קלוגן אָנפירער, ווי מאַגואַ, אָבער נישט די אויערן פון איינפאַכע קריגער. אייגנטלאַך, אויב מאַגואַ וויל נישט הערן, דאַרף מען נישט. אַן איינגלישער אָפיציר קען שווייגן.

מיט די דאָזיקע ווערטער האָט זיך גיארד שטאַלץ אָפגעקערט און געוואָלט אַוועקגיין. דעמאָלט האָט זיך מאַגואַ אויפגעהויבן, אַוועק טיפער אינם וואָלד און געגעבן גיארדן אַ צייכן, ער זאָל מיט-גיין מיט אים. דערווייטערט זיך אויף אַזויפיל פון דער אינדיאַ-
נער-מחנה, אַז קיינער האָט שוין נישט געקענט הערן, וואָס זיי ריידן, האָט זיך דער אינדיאַנער אָפגעשטעלט און מיט אַ קאָלטער גלייכגילטיקייט אַרויסגעזאָגט:

—שאַרפּאוויגיקער פוקס הערט זיך צו, ער גיט אייך אָבער אַנצו-

הערן, אז זיינע אויערן זיינען אָפֿן נאָר פֿאַר וויכטיקע ווערטער:

גיארד האָט אַרופֿגעלייגט די האַנט אויף דער ברוסט און גע-
זאָגט:

—ווי קאָן זיין אַנדערש? ווער וואָלט עס זיך דערוועגט צו באַ-
שווערן אַזאָ הויכן מאַן מיט נאַרישע רייד? אָ, איצט פֿאַרשטיי
איך שוין, פֿאַרוואָס אונזער אָנפירער הייסט „שאַרפֿאויגיקער
פּוקס“. איך האָב מיך שוין גוט איבערצייגט אין זיין קלוגשאַפֿט
און שאַרפֿזין און מוט. אַזאָ גרויסן אָנפירער איז אָפֿילו צווישן
אינדיאַנער שווער צו געפינען. קיינער וואָלט נישט געקענט אַזוי-
פיל טאָן פֿאַר אונז, ווי ער. שוין-זשע האָט ער נישט באַטערקט,
אַז דער וואָלד איז פול מיט גוראַנען און אַז אָפֿילו אַ שלאַנג
וואָלט נישט געקאָנט זיך אַדורכשמוגלען פֿאַרביי זיי? צי דען
האַט ער זיך נישט אומישנע פֿאַרבלאַנדזשעט, כּרי אָפֿצונאַרן די
גוראַנען, וועלכע האָבן אים פֿאַרטריבן פֿון זייער דאָרף, ווי
געוויינלאַכן הונט? איך ווייס, מאַגאָ מיינט נאָר אונזער טובה
און אַז ער האָט שטענדיק מיט גרויס שכל געאַרבעט פֿאַר אונ-
זער זיכערקייט און גליק. און איך ווייס אויך זייער גוט, אַז
די גוראַנען זיינען מאַגאָס גרעסטע שונאים, וואָס שפּילן מיט אים
אַ פֿאַלש שפּיל. אָ, איצט האָב איך שוין גענוי פֿאַרשטאַנען דעם
שאַרפֿאויגיקן פּוקס. עס פעלן מיר אויס ווערטער, אויסצוריקן
מיין ענטציקן. כּיבין איבערצייגט, אַז דער אַלטער פֿאַלקאָוויק
וועט רייך באַלוינען שאַרפֿאויגיקן פּוקס. אָנשטאַט דעם בלייענעם
מעדאַל וועט ער באַקומען אַ גאָדענעם. זיין האָרן וועט זיין
שטענדיק פול מיט פּולווער. דאָלאַרן וועט ער באַקומען אַזוי-
פיל, וויפּיל ס'איז דאָ פּערלבעכערס אויפֿן ברעג פּונם הייליקן
געאַרג. מען וועט אים געבן אַזאָ ביקס, וואָס פּון זיינעם אַ שאַס
וועלן אַוועקפּאַלן אַלע הירשן און סאַרנעס אינם וואָלד. זיין נאָ-
מען וועט קלינגען צווישן אַלע שבטים, וואָס באַוואוינען דעם
ברעג פּונם ים. און איך, וואָס וועל איך אים געבן? אָ, איך ווייס
שוין. כּוועל דורכפירן אַ טייך פּון ברענענדיקן וואַסער גלייך צו
זיין וויגואַס, ער זאָל קענען דערקוויקן די נשמה שטענדיק, ווען

ער וועט רוען ביי זיך אינם דאָרף. דער ווילרער האָט זיך אויפ-
 מערקזאַם צוגעהערט צו גיארדס ווערטער. פאַר דערדאָזיקער
 צייט האָט זיין געזיכט אויסגעדריקט פאַרשידענע געפילן. ווען
 גיארד האָט לכתחילה דערמאָנט, אָז דער אינדיאַנער האָט אָפּ-
 גענאַרט די גוראָנען, האָט זיך אויף זיינע ליפן באַוויון אַ ביז
 שמיכעלע. ביי די ווערטער, אָז די גוראָנען האָבן אים אַמאָל
 פאַריאַגט, ווי אַ הונט, האָבן זיינע בליקן אויסגעדריקט אַזויפיל
 האָס און גרימצאָרן, אָז גיארד האָט פאַרשטאַנען, אָז ער האָט
 זייער געלונגען פאַרירט אַוואונד. צום סוף, ריידנדיק וועגן דעם
 טייך פון בראַנפן, וואָס וועט זיך ציען צו זיין געצעלט, איז
 גיארד כמעט געווען זיכער, אָז ער האָט געווירקט אויפן ווילדן
 און יענער וועט אָפּטאָן אַ שפיצל זיינע חברים.

ווען גיארד האָט געענדיקט, האָט זיך דער אינדיאַנער שטאַרק
 פאַרקלערט. דער אָפיציר האָט באַשיינפערלאַך געזען, אָז דער
 אינדיאַנער ווייס דערווייל נישט וואָס פאַרצונעמען. פלוצלונג
 האָט ער זיך אָנגערופן:

—גענוג! שאַרפּאויגיקער פוקס איז נישט אַזוי נאַריש, ווי דער
 וויסער אָנפירער רעכנט. שאַרפּאויגיקער פוקס וועט קיינמאָל
 גאָרנישט נישט טאָן בשתיקה פון זיינע חברים. דער וויסער
 הער באַדאַרף זיך גרייטן אין וועג אַריין. ווען שאַרפּאויגיקער
 פוקס וועט געפינען פאַר נויטיק, וועט דער וויסהויטיקער אָנפּי-
 רער איבערחזון, וואָס ער האָט געזאָגט.

ביי דידאָזיקע ווערטער האָט דער אינדיאַנער זיך אַרומגעקוקט
 מיט חשד. גיארד האָט פאַרשטאַנען, אָז ער וויל נישט אַרויס-
 רופן עפיס אַ פאַרדאַכט ביי זיינע חברים און איז באַלד אַחעק-
 געגאַנגען מיט אַן אָנשטעל פון אַן אומצופרידענעם מענטשן.

מאַגאָ האָט עפיס אַ זאָג געטאָן צו זיינע אינדיאַנער. זיי האָבן זיך
 באַלד גענומען גרייטן אין וועג אַריין. מען האָט אָנגעזאָלט
 צוויי פערד פאַר די ביידע מיידלאַך. די אינדיאַנער און די
 איבעריקע זיינען געגאַנגען צופוס. פאַרויס איז געגאַנגען מאַגאָ
 און הינטער אים האָט זיך געשלעפט דער פאַרוואונדעטער זינגער,

ווייטער זיינען געפאָרן ביידע מיידלאַך, כמעט נעבן זיי איז גע-
גאַנגען דער אָפיציר. צולעצט האָבן מאַרשירט די ווילדע. די
מחנה האָט זיך געצויגן צו דרום, און אַקוראַט אין אַ פּאַרקערטער
ריכטונג פונם פּאַרט „וויליאַם-הענרי“. דאָך האָט גיארד נישט
פּאַרלאָרן די האָפּנונג, און ער האָט אַלץ גערעכנט, אַז שאַרפּ-
אויגיקער פּוקס האָט אומישנע אויסגעקליבן אַן אַנדער וועג, כדי
צו פּאַרפירן זיינע חברים.

קאָרע האָט זיך דערמאַנט, אַז ביים געזעגנען זיך מיטן אָדלער-
אויג, האָט איר יענער געראַטן, זי זאָל איבערלאָזן אויפן וועג
וואָס מער שפורן: פּאַרבוין אָדער איבערברעכן צווייגן און אַז.
ווי אַיצט האָט זי אויסגענוצט יעדע מעגלאַכקייט און וואו זי
האַט נאָר געקענט, האָט זי איבערגעלאָזט אַ שפור, ביז די וואַך
האַט דאָס נישט באַמערקט. אין איין אָרט האָט זי איינגעבוין
אַ גרויסן צווייג און אַראָפּגעלאָזט איר הענטשקע. איינער פון
דער וואַך האָט עס באַמערקט, האָט ער איר באַרד דערלאָנגט
די הענטשקע און בעת-מעשה אַ וואַרף געטאָן אויף איר אַזאַ
בייזן בליק, אַז דאָס בלוט האָט איר גענומען קילן אין די אָדערן.
דערנאָך האָט ער צובראָכן עטלאַכע צווייגן פונם זעלבן בוים,
כדי מען זאָל זיך טועה-זיין און מיינען, אַז אַ הירש האָט מיט
זיינע הערנער צובראָכן די צווייגן. מען האָט, אַלואַ, געמוזט
זיין זייער פּאַרויכטיק, און קאָרע האָט זיך אָפּגעזאָגט פונם יע-
גערט עצה: איבערצעלאָזן שפורן הינטער זיך.

קאפיטל עלף.

יארד האָט אַלץ געהאַפּט, אַז סוף כל סוף וועט מאַגנאָ ענ-
דערן די ריכטונג און וועט אַרויף אויפן וועג, וואָס האָט גע-
פירט צום פּאַרט, וויליאַם-הענרי. דער אינדיאַנער אָבער האָט
זיך פּעסט געהאַלטן ביים אַלטן מאַרשרוט. אַזוי זיינען אַריבער
אַ פּאַר שעה. די וואַנדערער האָבן זיך אויפגעהויבן אויפן שפיץ
פון אַ הויכן משופּעדיקן באַרג און דאָ האָט דער אָנפירער געהייסן
זיך אָפרען. מאַכן אַן אָנפאַל אויפן באַרג איז געווען אוממעג-
לאַך, ווייל ער איז געווען צו-הויך, מיט גלייכע גלאַטע זייטן.

די גאַנצע מחנה האָט זיך אויסגעצויגן אויף דער ערד. איינער
פון די אינדיאַנער האָט אונטערוועגס דערהרגעט אַ הירש. איצט
האַבן די איבעריקע אויסגעשניטן פון אים די בעסטע שטיקער
פלייש און זיי אויפגעגעסן רויערהייט. שאַרפּאויגיקער פּוקס
איז די גאַנצע צייט געלעגן שטום, אַן באַוועגונג, פּאַרטיפּט אין
שוואַרצע מחשבות און האָט גאַרנישט געוואָלט עסן.

גיארד האָט גערעכנט, אַז שאַרפּאויגיקער פּוקס קלערט איצט
איבער די מיטלען, ווי אַזוי אָפּצונאַרן זיינע חברים; ער האָט
זיך אויפגעהויבן און אַ פּרעג געטאַן ביי אים:

— שוין-זשע איז שאַרפּאויגיקער פּוקס ווייניק געאַנגען קעגן דער
זון? האָט ער נאָך אַלץ מורא פאַר די קאַנאַדער איינוואוינער?

גיארד האָט עס געפרעגט מיט אַזאָ קאַלטפּלוטיקייט, פּונקט ווי

זיי ביידע וואָלטן געשלאָסן עפּיס אַגעהיימען פאַרשווערונגסאַפּ-
מאַך.

— שאַרפּאויגיקער פּוקס טוט דאָס, וואָס ער געפינט פאַר נויטיק —
האַט שאַרף אָפּגעענטפערט דער אינדיאַנער.

— אָבער וואָס פּריער דער פּאָלקאָוויק מונרא וועט זיך טרעפּן
מיט זיינע טעכטער, אַלץ גרעסער וועט זיין מאַגאַס באַלויבונג.

— אַ, מאַגאַ געדיינקט די ברייטהאַרציקייט פּונם גרויען קאַפּ —
האַט דער אינדיאַנער געזאָגט. אין זיין שטימע האָט זיך געשפּירט
אַ פאַרבאַרגענע איראַניע. דערפאַר אָבער האָבן זיינע אויגן אויפּ-
געבליצט מיט אַזאַ האַס, אַז גייאורד וואָלט זיך זיכער דערשראָקן.
ווען זיין בליק וואָלט פּאַלן אויף דעם אינדיאַנערס געזיכט. ער
וואָלט פאַרשטאַנען, אַז מיט קיין שום הבטחות אין דער וועלט
וואָלט ער נישט געקענט מילדערן דעם האַס פּונם שאַרפּאויגיקן
פּוקס.

— זאָל דער ווייסער אָנפירער גיין צו דער שוואַרצאויגיקער טאָב-
טער פּונם גרויען קאַפּ און איר זאָגן, אַז שאַרפּאויגיקער פּוקס
ווייל מיט איר ריידן, — האָט ער צוגעגעבן מיט אַ באַפּעלנדיקן טאָן.

גייאורד איז געווען איבערצייגט, אַז דער גיריקער און איינגע-
שפּאַרטער אינדיאַנער וויל הערן נאָך אַ פּעסטערע פאַרזיכערונג
פּון אַלע געפּאַנגענע און וויל מסתמא אויסבעטלען נאָך עפּיס.
ער איז אַוועק צו די מיידלעך און האָט איבערגעגעבן קאָרען.
וועגן וואָס דאָ האַנדלט זיך. ער האָט איר דערציילט פּון זיין
שמועס מיטן אינדיאַנער, און האָט איר אָנגעוויזן, ווי אַזוי זי
זאָל מיט אים ריידן און האַנדלען.

גייאורד האָט צוגעפּירט קאָרען צום שאַרפּאויגיקן פּוקס און האָט
זיך אַ וויילע פאַרהאַלטן נעבן זיי. אים האָט זיך געדאַכט, אַז
אַזויאַרום וועט ער זיך אויך קאָנען באַטייליקן אין זייער געשפּאַרן.
אָבער מאַגאַ האָט זיך שאַרף אָנגערופן.

— ווען שאַרפּאויגיקער פּוקס וויל עפּיס זאָגן, טאָרן דאָס זייטיקע
אויפּרן נישט הערן.

גיארוד האָב געמוזט אָפטרעטן און קאָרע האָט מיט ווירדע גע-
פרעגט דעם אינדיאַנער :

—וואָס וויל שאַרפאויגיקער פוקס זאָגן דער טאָכטער פונם פאָל-
קאָוויק מונראַ?

—ער האָט איר אַ סך צו זאָגן, —האָט מיט אַ נישט קלענערער
ווירדע געענטפערט דער אינדיאַנער, דראַפירנדיק זיך אין זיינע
שמאַטעס, —אַכטאונצוואַנציק מאָל האָט מאַגואַ געזען, ווי נאָך אַ
ווינטער קומט דער פּרילינג און אַ לאַנגע צייט האָט ער געלעבט
אַלס אָנפירער פון די גוראַנען, ביז ער האָט זיך צום ערשטן
מאָל געטראָפן מיט די וויספנימדיקע. אַכטאונצוואַנציק יאָר האָט ער
נישט געוואוסט פון פּיין און בויונות, ביז די וויספנימדיקע זיי-
נען נישט געקומען. דעמאָלט האָט ער אָנגעהויבן צו טרינקען דאָס
ברענענדיקע וואַסער און פון אַ דרייסטן, ערלאַכן אָנפירער, האָט
ער זיך פאַרוואַנדלט אין אַ מאוסן הונט. די גוראַנען האָבן אים
אַרויסגעיאָגט פון זיין דאָרף, וואו ער איז געווען מושל און אָנ-
פירער. ער איז אַוועק אין דער שטאָט פון האַרמאַטן און דאָ
האָט ער זיך דערנערט פון געיעג און פישפאַנג, ביז ער איז אַריי-
געפאַלן צו זיינע שונאים, די מאַגאַאוקן אין די הענט. מאַגואַ,
וואָס איז לויט זיין יהוס און מעלות געווען אַן אָנפירער, האָט
געמוזט ווערן אַ פשוטער קריגער.

דער ווילדער האָט זיך עטוואָס פאַרהאַלטן אונטער דער ווירקונג
פון זיינע פיינלאַכע ערינערונגען. עטלאַכע מינוט האָט ער גע-
שוויגן מיט אַן אראָפגעלאָזטן קאָפּ, דערנאָך אָבער האָט ער וויי-
טער גערעדט מיט טרוקן-ברענענדיקע אויגן :

—צי דען איז מאַגואַ שולדיק, וואָס זיין קאָפּ איז נישט פון שטיין?
ווער האָט אים געגעבן בראַנפן און ווער האָט אים אויסגעלערנט
צו טרינקען דאָס ברענענדיקע וואַסער? ווער האָט אים פאַר-
וואַנדלט אין אַ שמוציקן הונט? ווער, אויב נישט די וויספנימ-
דיקע?

ער האָט אָפגעצויגן דעם אָטעם און באַלד דערויף ווייטער גע-
זאָגט :

—ווען די קאַנאַדישע טאַטעס האָבן אויסגעגראָבן זייערע טאַמאַ-

האוקעס פון דער ערד און געגאנגען אויף מלחמה געגן איינאנ-
דער, איז מאגוא צריינגעטרעטן אין די רייען פון די מאגאאוקן
און געקעמפט געגן זייער אייגענעם שבט. באלד אָבער האָבן זי
וויספנימדיקע פארטריבן די רויטהויטיקע פון די וועלדער און
פעלדער און זיי צעזייט און צעשפרייט אין אַלע עקן פון אונ-
זער לאַנד. אייער פּאָטער איז דעמאָלט געווען אָנפירער פון אונ-
זערע חילות. ער האָט פאַרבאָטן צו טרינקען דאָס ברענענדיקע וואַ-
סער און האָט געמאָלדן, אַז דער, וואָס וועט קומען צו אים אַ
שכורער, וועט שטריינג באַשטראַפט ווערן. מאַגואַ איז בכיוון אָנ-
געשיכורט געוואָרן... דאָס ברענענדיקע וואַסער האָט אים צומישט
די רעיונות אין אים אַזאָ צושטאַנד איז ער אַוועק צום וויגוואַם
פונם גרויען קאָפּ. און דער גרויער קאָפּ האָט באַפוילן... אָבער
זאָל שוין בעסער די טאָכטער צליין זאָגן, וואָס איר טאַטע האָט
געטאָן מיט מאַגואַ.

—יאָ, איך געדיינק!— האָט אויסגעשריען דאָס יונגע מיידל.—דער
פּאָטער האָט באַשטראַפט דעם שולדיקן, אָבער ער האָט דאָך עס
געטאָן מיט יושר.

—מיט יושר!— האָט מאַגואַ אַגעשריי געטאָן און אַווילדער גריט-
צאָרן האָט אַ בליץ געטאָן אין זיינע אויגן.—איז דאָס רעכט אַזוי-
פריער צוגעוויינען אַ מענטשן צו שלעכטע מעשים און שפעטער
באַשטראַפן אים דערפאַר? מאַגואַ איז נישט געווען שולדיק, ווייל
ער האָט נישט געוואוסט, וואָס עס טוט זיך מיט אים. דאָס ברע-
נענדיקע וואַסער האָט גערעדט אין אים. דער גרויער קאָפּ האָט
דאָס נישט געוואָלט פאַרשטיין, ער האָט זיך גאַרנישט געוואָלט
רעכענען דערמיט, אַז מאַגואַ איז אַן אַלטער אָנפירער און האָט
אים געהייסן... דערשיסן, ווי אַ שמוציקן הונט... אָ, מאַגואַ וועט
דאָס קיינמאָל נישט פאַרגעסן!

דעם ווילדנס גרימצאָרן האָט שוין איצט נישט געוואוסט פון עפּיס
אַ מאַס, מאַגואַ האָט געריסן די קליידער אויף זיך און געשריען:

—אָט זיינען צייכנס פון וואונדן!— האָט ער געווינן מיט דער
האַנט אויף דער ברוסט, —אָבער איך האָב זיי באַקומען אין שלאַכט.

פאר אועלכע צייכנס דארף זיך נישט שעמען קיין שום ערלאז-
 כער קריגער און דארף זיי נישט פארדעקן און באהאלטן... אָבער
 אייער פאָטער האָט איבערגעלאָזט אויף מאַגאָס קערפער אַזוינע
 סימנים, וועלכע זיינען אַ חרפה פאַר אַן אָנפירער און מען מוז
 זיי באַהאַלטן... מאַגאָס מוז זיך איצט קליידן ווי אַ ווייסער, די
 הברים זיינע זאָלן נישט זען די שעדלעכע סימנים. צי פאַרשטייט
 אָבער דאָס יונגע מיידל, מיט וואָס עס צאָלט אַן אינדיאַנער פאַר
 אַזוינע באַליידיגונגען? צי ווייס זי, אַז מען קאָן זי ריין-וואַשן
 נאָר מיט בלוט?

מאַגאָס האָט אָפּגעצויגן דעם אָטעם און ווייטער גערעדט.
 —ווען די ציפּעאָואַסן האָבן צוגעבונדן מאַגאָס צו אַ סלופ און אים
 געשונדן דאָס לייב, —ער האָט אָנגעוויזן אויף אַ גרויסן וואונד-
 צייכן אויף זיין ברוסט, —האַט ער זיי געלאַכט אין פנים אַריין
 און געזאָגט, אַז נאָר שוואַכע פרויען קענען פילן אַזוינע וואונדן.
 אָבער אַז מונראַס דינער האָבן אים גענומען שלאָגן מיט שטעקנס-
 אַ דעמאָרט האָט ער נישט געלאַכט, נאָר געוויינט פאַר חרפה.
 אָבער אַן אינדיאַנער שווייגט נישט. אַן אינדיאַנער צאָלט אַדע-
 מאָל מיט גוטס פאַר גוטס און מיט שלעכטס פאַר שלעכטס!

—אויף אַזאַ אופן, —האַט זיך קאָרע אָנגערופן, —ווייל מאַגאָס זיך נוקם
 זיין אין די שוואַכע אומשולדיקע טעכטער פונם פולקאָוויק! צי פאַסט
 עס פאַר אַ פרייען, ערלאַכן אָנפירער? —צי וועט מען דען נישט זאָגן,
 אַז מאַגאָס איז נאָר אַ בריה אין אַ מלחמה מיט שוואַכע פרויען?
 צי וואָלט נישט געווען שענער און איידעלער אָפּצולאָזן די אומ-
 שולדיקע און פאָדערן אַ פאַרגיטיקונג ביים פאָלקאָוויק מונראַ?

—מאַגאָס איז נישט קיין נאָר, ער זאָל טאָן אַזאַ נאַרישקייט. די
 ווייסע האָבן טאָפּעלע צינגער, לאַנגע ביקסן און שאַרפע מע-
 סערס, —האַט זיך מאַגאָס כּיטרע צעלאַכט.
 —וואָס אָבער ווייל מאַגאָס טאָן מיט אונז? —האַט קאָרע אַ פרעג
 געטאָן מיט אַן אינערלאַכער אומרוהיקייט. זי האָט פאַרשטאַנען,
 אַז די סכנה איז זייער גרויס.

— איך קאָן אָפּלאָזן די שוואַרצאויגיקע פרוי, אָבער מיט איין תנאי.

— מיט וואָס פאַר אַ תנאי?—האַט קאַרע אַ פּרעג געטאָן און דאָס האַרץ האָט איר אָנגעהויבן צו קלאַפּן פאַר פּרייד.
דער אינדיאַנער האָט אַ וויילע געוואַרט און נאָכדעם זיך אָנגע-
רופּן :

— מאַגואַ האָט זיך איצט איבערגעבעטן מיט זיין שבט און וועט זיך צוריקקערן צו די קברים פון זיינע אבות, אויפן ברעג פון דער גרויסער אָזיערע. נאָר זאָל די שוואַרצאויגיקע פרוי גיין מיט אים אין זיין וויגוואַם און ווערן זיין פרוי. מאַגואַ האָט באַשלאָסן.—האַט ער פּעסט צוגעגעבן,—אָז די שיינע טאָכטער פונם גרויען אָנפירער זאָל וואוינען אין זיין וויגוואַם, טראָגן אים וואָס סער פונם טייכל, באַארבעטן זיין פעלד, קאָכן אים עסן און זיין, נאַטירלאַך, זיין פרוי. שוואַרצאויגיקע, דערמיט האָט מאַגואַ שוין אַלץ געזאָגט!

ער האָט געגעבן אַ צייכן, אָז דער שמועס איז געענדיקט. קאַרע האָט געוואָלט עפּים זאָגן, אָבער ער האָט זיך אויסגעדרייט צו איר מיטן רוקן און איז צוגעגאַנגען צו די ווילדע, וועלכע האָבן זיך צעלייגט אויפן גראָז און זיך אָפּגערוט, נאָכדעם ווי זיי האָבן זיך אָנגעפּרעסן מיט רוען פלייש. קאַרע האָט גאַרנישט געהאַט וואָס צו טאָן, און האָט זיך אומגעקערט צו אירע חברים.

— נו, קאַרע, וואָס האָט איר געמאַכט מיטן ווילדן?—האַט גייאורד געפּרעגט, לויפנדיק איר אנטקעגן פון דערווייטן.

— אַ, דונקאָן, פּרעגט שוין גאַרנישט. די לאַגע איז זייער אַ שווערע...—האַט קאַרע געענטפּערט. אירע נערוון האָבן נישט גע-
קענט אויסהאַלטן און, כליפּענדיק, איז זי אַריינגעפאַלן אין די אַרעמס פון איר שוועסטער.

אָז זי האָט זיך עטוואָס באַרוהיקט, האָט זי זיי איבערגעגעבן דעם שמועס מיטן אינדיאַנער. גייאורד האָט געוואָלט לויפן צום ווילדן און אים צערייסן אויף שטיקער. קאַרע אָבער האָט אים אָנגעוויזן, אָז ער קען גאַרנישט אויפּטאָן איינער געגן זעקס. גייאורד האָט נישט-ווילנדיק געמוזט איינשטימען דערמיט און

הָאָט זיך טרויעריק אַנדערגעזעצט אָן אַ זייט.
שאַראַפּאָיגיקער פּוקס האָט בעת מעשה עפּיס גערעדט צו די וויל-
דע. באַלד ביי די ערשטע ווערטער זיינען זיי אויפגעשטאַנען
פּון די ערטער און האָבן אויפּמערקזאַם זיך צוגעהערט צו זיינע
ווערטער, נישט אַראָפּלאָזנדיק פּון אים די אויגן.
לכּתחילה האָט דער רעדנער גערעדט זייער רוהיק; די ווערטער
האָבן זיך שטיל געגאַסן. נאָכדעם אָבער איז זיין קול געשטיגן
אַלץ העכער און העכער און בעת מעשה האָט מאַגזאַ אָנגעוויזן
ערגיץ ווייט מיט זיין רעכטער האַנט. גערעדט האָט ער זייער
לאַנג און מסתּמא זייער גוט און קלוג, ווייל די צוהערער זיי-
נען געוואָרן אַלץ מער באַגייסטערט מיט זיינע ווערטער. ס'האָבן
זיך געהערט אויסרופן: „אַי, גוי!“
פּלוצלונג האָבן די ווילדע אָנגעהויבן צו שרייען און זיך אַוואָרף
געטאַן מיט אויפּגעהויבענע טאַמאַהאָוקען אויף די אומבאַוואָפּנטע
געפּאַנגענע. גיארוד האָט פּאַרדעקט מיט זיין קערפּער די צוויי
מיידלעך, פּדי דער ערשטער צו פּאַלן אַלס קרבּן. אין איין אויגן-
בליק וואָלט, נאַטירלעך, פּאַרבליבן אַ הייפּר צופּליקטע ביינער פּון
די ווייסע, ווען שאַראַפּאָיגיקער פּוקס וואָלט זיך נישט אַריינגע-
מישט. ער האָט זיך געוואָרפּן צווישן די געפּאַנגענע און די אָנ-
פּאַלער און האָט געזאַגט די לעצטע, אַז איידער צו טויטן דאָ
אויפּן אָרט די געפּאַנגענע, איז אַסך גלייכער מען זאָל זיי פּריער
אַ ביסל צופּייניקן מיט פּאַרשידענע מיטלען.
דער פּאַרשלאָג איז אָנגענומען געוואָרן מיט התלהבות. די ווילדע
זיינען באַדד צוגעטראַטן צו דער אַרבעט. צוויי געזונטע, שטאַר-
קע אינדיאַנער האָבן זיך געוואָרפּן אויף גיארודן, דער דריטער
אויף געמאַטן. אָבער נישט דער ערשטער און נישט דער צוויי-
טער האָבן זיך נישט געוואָלט אונטערגעבן אָן אַ קאַמף. דער שוואַ-
כער געמאַט איז אַפילו באַלד געבונדן געוואָרן, אָבער גיארוד
האָט זיך נאָך לאַנג געראַנגלט און ערשט דאַן האָט מען אים
געקענט באַזיגן, ווען די צוויי אינדיאַנער האָבן גענומען צו הילף
אַ דריטן. זיי האָבן אים אַ וואָרף געטאַן אויף דער ערד, געבונדן
די הענט און די פּיס און נאָכדעם צוגעבונדן צו אַ בויס. דאָס-

וּעֵלְבֶּע הָאָבֶן זײ אױך געטאָן מיט די בײדע מײדלעך. קאָרען
הָאָבֶן זײ צוגעבונדן צו אַ בוים רעכטס פֿון גײאָרדן. זי איז גע-
ווען בלאַס, אָבער אין אירע אױגן האָט געברענט אַ פֿייערל פֿון
מוט. אליסע איז געשטאַנען האַלב-פאַרחלשט און בלוזי די צווייגן,
מיט וועלכע זי איז צוגעבונדן געוואָרן צום בוים, האָבן נישט
דערלאָזט, זי זאָל אומפּאַלן. געמאַט איז געבליבן ליגן אַ געבונ-
דענער אױף דער ערד.

נאָכדעם האָבן די ווילדע צוגעטראַכט די מיטלען, ווי אַזוי צו
פֿיניקן די ווייסע. אײנער האָט געקליבן טרוקענע צווייגן. מען
האָט באַשלאָסן צו פאַרלייגן אַ פֿייער און פאַרברענען די גע-
פּאַנגענע נאָכן פֿיניקן. אַנדערע, ווידער, האָבן צוגעגרייט פֿיילן
צו שיסן אין די קרבנות. צוויי אינדיאַנער האָבן צוגעבויגן צוויי
פֿיימער צו אײנאַנדער און זיי פעסט צוזאַמענגעבונדן בײ די
שפיצן. צו די בײמער האָבן זיי געזאָלט שפעטער צובינדן גײאָרדן
און נאָכדעם אײבערהאַקן די שפיצן. די בײמער וואָלטן דאָן אָפּ-
געשפּרונגען אײנער פֿון צווייטן און דער אומגליקלאַכער אָפּציר
וואָלט אַזױאַרום צוריסן געוואָרן אױף צווייען. די אַלע הכנות
הָאָבן די אינדיאַנער דורכגעפירט זייער לאַנגזאַם, פֿדי צו פֿיניקן
און צו שרעקן דערמיט זיי געפּאַנגענע. שאַרפּאױגיגער פּוקס איז
באַלד צוגעגאַנגען צו קאָרען. מיט אַ פאַרביסענעם שמײכל האָט
ער איר אָנגעוויזן אױף איר גורל, און האָט זיך אָנגערופן:

—נו, וואָס וועט אײצט זאָגן די טאַכטער פֿונם בײזן אָנפֿירער?
וײל זי נאָך אַלץ נישט זײן דאָס ווייב פֿונם שאַרפּאױגיגן פּוקס?
וײל זי נאָך אַלץ בעסער שטאַרבן? די ווייסע קאָן אײצט ראַטע-
ווען איר לעבן, ווען זי וועט הצנדלען קלוג...

—לאָז מיך אָפּ...—האָט קאָרע מײ און שטיל אַרויסגעזאָגט. זי
האָט זיך עטוואָס געוואַקלט און נאָכדעם זיך אָנגערופן צו אירע
וועגהברים:—אליסע, גײאָרד! איר האָט געהערט, וואָס דער גו-
ראָן האָט געזאָגט. ווילט איר אפשר אַזױאַרום באַפֿרייט ווערן?
איך בין גרייט...

—נײן, גײן!—האָט זיך דערהערט אַן ענטפֿער פֿון די געבונדע-

נע—בעסער דער טויט, איידער אַזאָ חרפה...

קאַרע האָט אַראָפּגעלאָזט די אויגן צו דעם ווילדן:

—דו האָסט געהערט, גוראַן?—האָט זי אַ פּרעג געטאָן דעם אינ-
דיאַנער.—דאָס איז אונזער ענטפּער. איצט קאָנסטו טאָן מיט אונז,
וואָס דו ווילסט...

—טאָ שטאַרב די ערשטע!—האָט דער אינדיאַנער וויד אױסגע-
רופּן. ביי דיִדאָזיקע ווערטער האָט ער מיט אַלע כּוחות אַ וואָרף
געטאָן זיין טאָמאַהאַױק אין קאַרען. נישט-געקוקט אָבער אויפּן
נאָנטן שטח, וואָס האָט אים אָפּגעטיילט פּון קאַרען, האָט ער
דאָך נישט געטראָפּן אינם מיידל, ווייל זיין גרימצאָרן האָט אים
פאַרנעבלט די אויגן. דער טאָמאַהאַױק איז דורכגעפּלױגן אַ ביסל
ווייטער און זיך אַריינגעהאַקט אין אַ נאָנטן בוים. אין דער איי-
גענער רגע האָט גיארד צוריסן די צווייגן, וואָס האָבן אים צו-
געבונדן צום בוים און ער האָט זיך אַ וואָרף געטאָן אויף אַן אינ-
דיאַנער, וועלכער האָט געהאַט בדעה צו לאָזן זיין טאָמאַהאַױק
אין אליסען. ביידע דם-שונאים האָבן זיך פּעסט אַרומגעכאַפּט און
זיינען אַנידערגעפּאַלן אויף דער ערד. דער ווילדער אָבער איז
געווען פּמעט נאַקעט און זיין גלאַטער קערפּער האָט זיך אַרויס-
געגליטשט פּון גיארדס הענט, ווי אַ שלאַנג. דער אינדיאַנער איז
אויפּגעשפרונגען אויף גיארדן און אים צוגעדריקט מיט דער
קני די ברוסט. גיארד האָט שוין געזען, ווי אין דער לופּט
האָט אַ בליץ געטאָן אַ מעסער. האָט ער פאַרמאַכט די אויגן און
געוואָרט אויפּן קלאַפּ... פּלוצלונג האָט זיך דערהערט אַ שאַס און
גיארד האָט דערפּילט, ווי זיין ברוסט ווערט באַפּרייט. ער האָט
געעפּנט די אויגן. דער אינדיאַנער איז געווען בלאַס און דער-
שראָקן. באַלד דערויף האָט ער אָנגעהויבן צו כּאַרכלען און איז
אַנידערגעפּאַלן אויף דער ערד.

קאפיטל צוועלף.

ער פלעצלעכער שאָס און דער טויט פון איינעם פון זייערע
הברים האָט שטאַרק איבערראַשט די אינדיאַנער. פאַרבליפט
און צומישט האָבן זיי זיך אַרומגעקוקט. באַלד אָבער האָבן זיי
גענומען שרייען משוגענערווייז:
—דער לאַנגער ביקס! דער לאַנגער ביקס!—דאָס איז זיין אַרבעט!

די ווילדע האָבן אָנגעהויבן יאָמערלאַך צו וואַיען: זיי האָבן
נישט געוואוסט, וואָס דאָ געשיט. פונם נאָנטסטן וועלדל, וואו
די ווילדע האָבן איבערגעלאָזט זייערע ביקסן צוואַמען מיטן יע-
גערס לאַנגן ביקס, האָט זיך דערהערט אַ הילכיקער קאַמפּסרוף.
אין אַ מינוט אַרום האָט זיך אויך באַוויון דער יעגער גופא מיט
זיין ביקס אין דער האַנט, און דערדאָזיקער ביקס האָט שוין באַ-
וויון אַזוי געלונגען אויסצושיסן.

מיטן ביקס אין איין האַנט און מיט אַ גראָבן שטעקן אין דער
צווייטער איז דער יעגער שנעל געלאָפן צו די פאַרבליפטע אינ-
דיאַנער. הגם ער איז געלאָפן זייער שנעל, דאָך האָט אים אי-
בערגעיאָגט די שלאַנקע און גראַציעזע פיגור פון אונקאָסן. דער
יונגער מאַהיקאַנער האָט זיך אַ וואָרף געטאָן אין דער אינדיאַנער-
מחנה, זיינע אויגן האָבן ביז געבליצט און ווי אַ צורייצטער לייב
האָט ער געפּאָלעט מיט זיין מעסער און טאָמאַהאָוק. באַלד דע-
רויף האָט זיך באַוויון צינגאַנגוק. דער אַלטער מאַהיקאַנער איז
געווען אַזוי גוט באַוואָפּנט, ווי זיין זון. דערזען אַזוי אומגעריכט

דידאָזיקע דריי מענטשן, וואָס זייער דרייסטיקייט איז זיי אַזוי
גוט באַקאַנט געווען, האָבן זיי זיך אינגאַנצן פאַרלאָרן און גענו-
מען שטאַמען מיט שרעק:
—דער לאַנגער ביקס! דער שנעלפּיסיקער הירש! די גרויסע שלאַנג!

אַבער איין שאַרפּאָיגיקער פּוקס האָט זיך נישט פאַרלאָרן. ער
האַט באַלד באַמערקט, אַז ער האָט פאַר זיך בלוז דריי שונאים,
אויב מען זאָל נישט רעכענען דעם אומבאַוואָפּנטן גיארדן. ער
האַט אַרויסגעלאָזט אַ הילכיקן קאַמפּסרוף און זיך בליזשנעל אַ
וואָרף געטאָן אויף צינגאַנגוקן. באַלד האָט זיך צווישן ביידע
גלייך שטאַרקע און פאַרביסענע געגנער, אָנגעהויבן אַ קאַמף אויף
לעבן און טויט. דער ביישפּיל פּונם אָנפירער האָט אויפגעמונ-
טערט די אינדיאַנער-מחנה, און זיי האָבן זיך אויך געוואָרפּן
אויף די עטלאַכע מענטשן. אַזוי ווי קיינער האָט נישט געהאַט קיין
הייס געווער, האָט מען זיך געשלאָגן מיט מעסערס און טאַמאַ-
האַווקן.

אַדלעראַויג און אונקאַס זיינען ממש פאַרוואַנדלט געוואָרן אין
לייבן.

גיארד האָט זיך דערווייל אינגאַנצן באַפּרייט פּון די צווייגן,
וואָס האָבן געבונדן זיינע פּיס, און ער האָט זיך אויך באַטייליקט
אינם קאַמף. פּון ביידע זייטן האָבן זיך געשאַטן פּלינקע און גע-
ניטע קלעפּ. דער יעגער האָט שנעל פאַרענדיקט מיט זיין געג-
נער. צוערשט האָט ער מיט עטלאַכע קלעפּ אַרויסגעשטויסן פּון
זיין געגנערס האַנט דאָס מעסער און שפּעטער האָט ער אים גע-
שפּאַלטן דעם קאָפּ. דאָסזעלביקע האָט געטאָן אונקאַס. צוערשט
האַט אים זיין געגנער לייכט פאַרוואַנדעט, דערנאָך אָבער האָט
ער אים געשפּאַלטן דעם קאָפּ אויף דער העלפט. אַנדערש האָט
זיך גיארד געראַנגלט. דער היציקער יונגערמאַן, וואָס האָט נישט
געוואוסט, ווי מען באַגייט זיך מיטן טאַמאַהאַווק, וועלכן ער
האַט אויסגעהויבן פּון דער ערד, האָט ער אים בלוז געוואָרפּן דעם
געגנער אין קאָפּ אַריין. ער האָט זיין געגנער טאַקי געטראַפּן,
אַבער נישט פאַרוואַנדעט, נאָר אויף אַן אויגנבליק צוטומלט.

ווען דער אינדיאנער איז געקומען צו זיך און האָט דערווען, אָז
גיארד האָט נישט קיין געווער, האָט ער אַרויסגעלאָזט אַ פרייד-
געשריי, נאָכדעם זיך דרייסט געוואָרפן אויף אים און אים לייכט
פאַרוואונדעט. גיארד איז אויך אַריינגעפאלן אין אַ מין צושטאַנד
פון אַ ווילדן. נישט האָבנדיק די מעגלאַכקייט צו ענטפערן אויף
די קלעפּ, האָט ער געכאַפט דעם אינדיאנער ביי די זייטן און
אים פעסט געהאַלטן מיט זיינע שטאַרקע הענט. דער אינדיאנער
האָט זיך מיט אַלע זיינע כוחות געריסן פון זיינע אָרעמס און
גיארד האָט געפילט, אַז באַדד וועט ער אים מוזן אָפּלאָזן. אין
דער אייגענער רגע אָבער האָט ער דערהערט אַ מונטערן געשריי:

—שטאַרקט זיך, סער! דרייסטער! דרייסטער, סער!—און באַלד
האָט זיך אויף זיין געגנער אַראָפּגעלאָזט דעם יעגערס שווערער
שטעקן. דער אינדיאנער איז אַנידערגעפאלן אויף דער ערד מיט
אַ צושמעטערטן שאַרבן.

פאַרענדיקט מיט זיין געגנער, האָט זיך אונקאַס אומגעקערט און
איז אַזוי ווי פאַרגליווערט געוואָרן פאַר שרעק: דער פינפטער
אינדיאנער, וועלכער האָט נישט געהאַט מיט וועמען זיך צו
ראַנגלען, האָט געוואָלט זיך אַ ביסל פריילאָך מאַכן מיט די גע-
פאַנגענע מיידלאַך. מיט אַ ווילדן געשריי האָט ער געוואָרפן זיין
טאָמאַהאווק אין קאָרען. דער טאָמאַהאווק אָבער האָט נאָר באַ-
רירט דאָס מיידל ביי דער פלייצע און האָט איבערגעשניטן די
צווייגן, מיט וועלכע זי איז געווען צוגעבונדן צום בוים. זיך
דערפילט פריי, איז קאָרע שנעל צוגעלאָפן צו אליסען. דער וויל-
דער אָבער האָט זי באַלד דעריאָגט און געכאַפט פאַר די שיינע
האַר. מיט אַ ווילדן, ברוטאַלן געלעכטער האָט ער איר אויסגע-
בויגן דעם קאָפּ אַזוי, אַז דאָס מיידל האָט געמוזט פאַלן אויף
די קני. און דעמאָלט האָט דער ווילדער אויפגעהויבן איבער איר
קאָפּ זיין לאַנג מעסער... דערווען דאָס מיידל אין אַן אומגליק,
איז אונקאַס הענדום-פענדום צוגעלאָפן און אַרויסגעקלאַפט אים דאָס
מעסער פון דער האַנט. דער גוראַן האָט זיך אומגעקוקט מיט בליצב-
דיקע ווייסלען, אָפּגעלאָזט קאָרען און זיך געוואָרפן אויף אונקאַסן.

ביידע האָבן זיך אַרומגעקאַפט ווי היות. זיי האָבן זיך אָבער נישט
לאַנג געראַנגלט. אונקאַס האָט אַריינגעשטאַכן דאָס מעסער זיין
געגנער אין האַרצן אַריין. אין דעמדאָזיקן מאָמענט האָט אָדלער-
אויג אין איין זייט און גיארד אין אַ צווייטער זייט פאַרענדיקט
זייער געפעכט מיט די אינדיאַנער. די לעצטע זיינען געפאַלן
אונטער זייערע הענט.

אין אַן אַנדער ווינקל האָט זיך נאָך געראַנגלט שאַרפּאויגיקער
פוקס מיט דער גרויסער שלאַנג. ביידע האָבן פאַרשטאַנען, אַז
דער קאַמף וועט זיך ענדיקן מיטן טויט פאַר איינעם פון זיי און
ביידע האָבן אָנגעווענדט די לעצטע כוחות צו באַזיגן דעם געג-
נער.

ביידע האָבן געוויזן, אַז נישט אומזיסט זיינען זיי אָנפירערס פון
זייערע שבטים.

צוערשט זיינען זיי ביידע געשטאַנען, ווי צוגעשמידטע און שאַרף
געקוקט איינער אויפן צווייטן. אין אַ פאַר מינוט אַרום האָבן ביי-
דע צוגלייך געוואָרפן זייערע טאָמאַהאַווקן און ביידע האָבן גלייך
געשיקט אויסגעמידן דעם קלאַפּ. דעמאָלט האָבן זיי זיך איינציי-
טיק געוואָרפן אויף איינאַנדער און זיך צונויפגעפלאַכטן מיט די
הענט און פיס. דער קאַמף האָט לאַנג געדויערט. ס'איז נישט
מעגלאַך געווען פאַרויסצוואַגן, ווער עס וועט זיגן. ווען אונקאַס,
אָדלעראויג און גיארד זיינען פריי געוואָרן, האָבן זיי געוואָלט
אַרויסהעלפן צינגאַנגוקן. דאָס איז אָבער געווען אוממעגלאַך. ביידע
געגנער האָבן זיך צוזאַמענגעקנוילט, ווי אַ שטיק אומטיילבאַרע מאַסע.
אומזיסט האָט אונקאַס געזוכט אַריינצושטעכן דעם מעסער אין
דער ברוסט פון זיין פּאָטערס געגנער! אומזיסט האָט דער יעגער
געלויפערט אַראַפּצולאָזן זיין שטעקן אויפן גוראָנס קאַפּ. אומזיסט
האָט גיארד געוואָלט פאַקן דעם אינדיאַנער פאַר אַ פוס אָדער
אַ האַנט. דער געדיכטער שטיבוואַלקן, וועלכער האָט איינגעהילט
די געגנער, האָט נישט דערלאָזט אונטערצושיידן דעם פיינט פונם
פריינט. אויב אַמאָל פלעגט זיך אַרויסווייזן פונם שטיוב מאַגואַס
קאַפּ מיט די קליינע שפיציקע אריגעלאַך, און אונקאַס אָדער דער
יעגער האָבן זיך מכין געווען אַ קלאַפּ צו טאָן דערויף, אַלעגט

באלד דערדאָזיקער קאָפּ פאַרשווינדן אינם שטויב און אויף זיין אָרט פלעגט זיך באַווייזן צינגאַנגוקס פיין און ערנסט געזיכט. ביידע ראַנגלענדיקע קערפער האָבן זיך דערנענט, ווי אַ קנויל, אַלץ מער און מער צום אָפּגרונט. צינגאַנגוקן איז אָבער געלונ-גען אַ שטאָך צו טאָן זיין געגנער מיטן מעסער. דער גוראָן האָט באלד אַוועקגענומען זיינע הענט, זיך אויסגעצויגן און געבליבן ליגן אָן באַוועגונג. דער מאָהיקאַנער איז אויפגעשפרונגען און פאַרהילכט די געגנט מיט אַ נצחון-אויסגעשריי.

—הורא! הורא! זאָל לעבן דער מאָהיקאַנער!...—האָט אָדלעראויג אויסגערופן מיט גרויס התלהבות.

דאָ אָבער האָט זיך דערהערט אונקאַסעס אַגעשריי. דער יעגער האָט זיך אומגעקוקט און ברייט געעפנט דאָס מויל פון פאַרוואונ-דערונג. דער גוראָן איז נישט געווען טויט, ער האָט זיך נאָר פאַרשטעלט אַזוי קונציק פאַר געפערלאַך פאַרוואונדעט. איצט האָט ער אויסגענוצט דעם מאַמענט, ווען אַלע האָבן אָן אים פאַרגעסן און איז מיט איין שפרונג פאַרשוואונדן געוואָרן אינם וועלדל. דער ערשטער האָט דאָס באַמערקט אונקאַס און זיך באַדד גע-לאָזט לויפן נאָך אים. נאָך אים איז געלאָפן דער פּאָטער.

ביידע אָבער זיינען באלד צוריקגעקומען מיט גאָרנישט.

—לאָמיר נאָר זען, אַז די אַנדערע גוראָנען זאָלן נישט אויפ-שטיין קיין תחית-המתים...—האָט אָדלעראויג באַמערקט.

מיט דידאָזיקע ווערטער איז דער יעגער צוגעגאַנגען צו די טוי-טע גוראָנען און אַריינגעשטאַכן זיין מעסער יעדן גוראָן אין האַרץ אַריין. ער האָט דאָס געטאָן אַזוי גלייכגילטיק, פונקט ווי ער וואָלט נישט געהאַט צו טאָן מיט מענטשן, נאָר מיט שטיקער האַלץ.

צינגאַנגוק האָט דערווייל סקאַלפּירט די דערהרגעטע און באַהאַנג-גען זיין גאַרטל מיט זייערע האַר. אונקאַס ווידער האָט שנעל אָפּגעבונדן אליסען און זי צוגעפירט צו קאַרען. ביידע שוועסטער האָבן זיך געוואָרפן איינאַנדער אין די אָרעיס. שפעטער זיינען ביידע מיידלאַך צוגעגאַנגען צום אָדלעראויג, וועלכער האָט הייס געשמעצט מיט צינגאַנגוקן.

זיי האָבן אים געוואָלט באַדאַנקען, אָבער עך האָט עס נישט
געוואָלט הערן און איז געגאַנגען באַפרייען געמאַטן. די ווילדע
האָבן אים געלעָזן אָן שום אַכט און ער אַליין האָט זיך גאָר-
נישט גערירט פון אָרט.

דערנאָך האָט זיך דער יעגער באַראַטן מיט צינגאַנגוקן, זיי האָבן
באַדאַרפט וויסן, וואָס ווייטער צו טאָן. נאָכדעם האָבן זיי אַרום-
געוען דאָס פעלד און געפונען אַסך מעסערט, טאַמאַהאָוקן, ביקסן
און קוילן. האָבן זיך אַלע באַוואָפנט, אַפילו געמאַט האָט איצט
קריגעריש אויסגעזען און די גאַנצע געזעלשאַפט האָט זיך גע-
לאָזט אין וועג אַריין. די מיידלאַך האָבן זיך אַנידערגעזעצט
אויף זייערע פּערד, די מאַנסלייט זיינען געגאַנגען צו פּוס.

דער יעגער און די מאָהיקאַנער האָבן געוויס גוט געקענט די
ערטער, ווייל זיי זיינען זיכער געגאַנגען פּאַרויס. אַדורכגעגאַנגען
אַשמאָלן טאָל, וועלכן זיי זיינען שוין פריער פאַרבייגעגאַנגען
מיט די גוראַנען, האָט אַדלעראַויג פאַרקירעוועט רעכטס. אין אַ
שעה אַרום זיינען זיי געקומען אין אַ קליינעם גרינעם טאָל.
דאָרט איז געלאָפן אַ קליין טיכל, מיט געדיכטע בוימער אויף
די ברעגן. אַדלעראַויג האָט פאַרגעלייגט דאָ אַפּצורוען.

—ווי אַזוי האָט איר אונז געראַטעוועט?—האָט גייאורד אַ פּרעג
געטאָן, ווען זיי האָבן שוין געהאַט אַ ביסל זיך אויסגערוט און
אַפּגעגעסן.

—מיר זיינען באַרד נישט געגאַנגען אין קיין שום פּאַרט,—האָט
דער יעגער געענטפּערט, נאָר מיר האָבן זיך באַהאַלטן צווישן
די בוימער און דאָרט אַפּגעוואָרט, וואָס מיט אייך וועט געשען.
לויט די געשרייען און וואַיען פון די גוראַנען האָבן מיר פאַר-
שטאַנען, אַז זיי האָבן אייך געפּאַקט. האָבן מיר זיי נאָכגעשפּירט
אויף אַזאַ שטך, אַז זיי זאָלן אונז נישט קענען דערשפּירן. גע-
פונען זייערע שפּורן, איז געווען נישט שווער פאַר אונז. אין אַ
קליין ספּק זיינען מיר אַריינגעפּאַלן בשעת מיר זיינען צוגעקומען
צום טייך, ווייל דאָרט האָבן די שפּורן געפּירט אין צוויי ריכ-
טונגען, די גוראַנען האָבן זיך צעטיילט אין צוויי מחנות. האָבן

מיר צוערשט נישט געוואוסט, אין וואָסער גרופע עס געפינען זיך די
געפאָנגענע. אָבער אַ דאַנק אונקאַסן, זיינען מיר געפאלן אויף די
אמתע שפורן. ער האָט באַמערקט, אַז די פערד פון די מיידלאַך
האָבן איבערגעלאָזט אַן אויסטערלישן שפור און לויט דעמדאָזיקן
שפור זיינען מיר אייך נאָכגעגאַנגען. מיר האָבן פאַרשטאַנען, אַז
ביידע מיידלאַך רייטן אויף זייערע פערד, און אַז איר מיטן זינ-
גער מוזט אויך מיטגיין מיט זיי צופוס. צוערשט האָבן מיר זיך
געוואונדערט, וואָס מיר געפינען נישט קיין שפורן פון אייערע
שטיוול און דעם זינגערס שיך, נאָר באַלד האָבן מיר פאַשטאַנען.
אַז געוויס האָבן די אינדיאַנער אייך גענויט אָנצוטאָן די מאַקאַ-
סינען, איר זאָלט נישט איבערלאָזן קיין שפורן אויפן וועג. דע-
מאָרט זיינען מיר אייך נאָכגעגאַנגען ביזן באַרג, וואו די נאָרי-
שע איראָקעזן האָבן איבערגעלאָזט מיין ביקס צוזאַמען מיט אַ
קויל. נו, און וואָס ווייטער איז געשען, ווייסט איר שוין אַליין.
נאָך אַ זאַך האָט אונז אַרויסגעהאַלטן, בשעת מיר האָבן אייך אַרומ-
געזוכט. אויפן וועג האָבן מיר געטראָפן אַ בוים, וואָס איינער פון
זיינע צווייגן איז געווען לייכט פאַרבייגן און די איבעריקע שטאַרק
צובראָכן. איך האָב פאַרשטאַנען, אַז איין צווייג האָט איינגעבויגן
דאָס שוואַרצאויגיקע פריילין—איך האָב עס איר געראַטן צו טאָן,
בשעת מיר האָבן זיך צעשיידט—און די איבעריקע האָט מסתמא
צובראָכן איינער פון די ווילדע, וועלכער האָט געוואָלט צוגעבן
דעם בוים אַזאַ אויסזען, פונקט ווי אַ הירש וואָלט דאָ אַדורכ-
געגאַנגען. דעמאָלט זיינען מיר שוין אינגאַנצן זיכער געווען, אַז
זיינען אויפן ריכטיקן וועג.
אין אַ האַלבע שעה אַרום האָבן די אויסגעהונגערטע אינדיאַנער
מיט פאַרגעניגן גענאָסן דערפון, וואָס דער יעגער האָט זיי אויפ-
געקאָכט. אַז זיי האָבן זיך אויסגערוט אַ ביסל, איז מען ווייטער גע-
גאַנגען אין וועג אַריין.

קאפיטל דרייצען.

וועגלייט זיינען אריין אין א געדיכטן וואלד. די היץ איז באַלד קלענער געוואָרן, אגב האָט די זון שוין אויך נישט געברענט צווי שטאַרק. איצט איז מען שוין געגאַנגען אַסך שנע-לער און ביון זון-אונטערגאַנג האָט מען דורכגעמאַכט אַ שטיק וועג. עס איז צוגעפאַלן די נאַכט, און דער יעגער האָט זיך אָנ-בערופן:

—נישט ווייט פונדאַנען געפינט זיך אַן אַלטע צושטערטע פעסטונג. מיר שיינט, אַז מיר וואָלטן דאָרט געקענט אָפרוען אַ פּאַר שעה, ביז די זון וועט אויפגיין. לאַנג אָבער וועלן מיר נישט רוען, ווייל מיר מוזן וואָס פריער אָנקומען אינם פּאַרט „וויליאַם-הענרי“.

אדורכגעגאַנגען ביי אַ וויאָרט, זיינען די וואַנדערער אַרויס אין אַן אָפענעם פעלד. נישט ווייט האָט זיך געהויבן אַ בערגל און דערביי איז געשטאַנען עפּיס אַ האַלב-צושטערטער בנין.

דער יעגער האָט זיך ווירערמאַך אָנגערופן:

—דאָס איז אַן איינגעפאַלענע פעסטונג. אויסגעבויט האָט מען זי מיט אַ יאָר צוואַנציק צוריק, ווען ס'איז אויסגעבראַכן אַ בלוטיקע מלחמה צווישן די דעלאַוואַרן און מאַגאַאָקן. ביידע צדדים האָבן העלדיש געקעמפט, מער אָבער די דעלאַוואַרן. אַסך מענטשן זיי-נען דאָ געפאַלן. אָט דאָס בערגל איז, אייגנטלאַך, אַ גרויסער ברדער-קבר. פון אַלע דעלאַוואַרן זיינען פאַרבליבן נאָר צוויי. אָט זיינען זיי!—און דער יעגער האָט אָנגעוויזן אויף די ביידע

אינדיאנער, וועלכע זיינען געשטאנען מיט אַרָפּגעלאָזענע קעפּ, פּאַרטיפּט אין שווערע מחשבות.

די צוהערער האָבן מיט טיפּן מיטלייד געקוקט אויף די פיינע געזיכטער פון די מאָהיקאַנער. זיי האָבן געפילט, אַז דאָ ליבט פאַרבאָרגן אַ שווערער סוד, וועלכן דער יעגער וויל נישט אָדער קען נישט אַנטפלעקן פאַר עמיצן.

—און פאַרוואָס האָט מען מיר דערציילט, אַז די דעלאַוואַרן פלעגן בעטן ביי די פרעמדע שבטים, מען זאָל שיצן זייער ערד פאַר די אָנפאַלער?—האָט גייאורד געפרעגט.

—דאָס איז אַ געמיינער ליגן!—האָט דער יעגער אויסגערופּן.— איינמאָל איז נאָר געשען אַזאַ פּאַקט, און דאָס צופעליק, אַדאַנק די האָלענדער, וועלכע האָבן געוואָלט אַרויסשטופּן די איינגעבוי-רענע באַפעלקערונג פונם לאַנד. אָבער דער באַרימטער דור פון די מאָהיקאַנער, וועלכע האָט אויך געהערט צו די דעלאַוואַרן, האָט שטענדיק געהאַט צו טאָן נאָר מיט איינגלענדער און קיין שום אָנטייל נישט גענומען אין די שענדלאַכע אָפּמאַכן מיט פּראַנקרייך אָדער האָלאַנד. אַלע פּאַרשטייער פון דעמאָזיקן דור זיינען געווען אָנפירער. זיי האָבן פאַרמאָגט גרויסע שטחים ערד אויף די ברעגעס פון הודזאן. איצט אָבער זיינען פונם גאַנצן דור פאַרבליבן צוויי מענטשן און זיי פאַרמאָגן נישט אַפילו די זעקס איילן ערד, וואָס זאָלן קאָנען דינען פאַר אַ קבר, ווען זיי וועלן שטאַרבן!—האָט אָדלעראַויג טרויעריק פאַרענדיקט.

צוזאַמען מיט זיינע רויטהויטיקע פריינט האָט ער גענומען צו-גרייטן אַ נאַכטלעגער פאַר די וועגלייט. מען האָט אויסגעקליבן אַ שטיל ווינקעלע, געמאַכט דערויף אַ מין דאָך און אויסגעדייגט אויף דער ערד פריש מחיהדיק גראַז. די מיידלאַך האָבן זיך באַלד געלייגט שלאָפּן און טאַקי גלייך איינגעשלאָפּן מיט אַ געוונטן, רוהיקן שלאָפּן.

גייאורד האָט זיך געגעבן אַ וואָרט, ער זאָל נישט שלאָפּן, נאָר באַוואַכן זיינע פריינדינס. די מידיקייט אָבער איז גובר געווען און ער איז אויך שטאַרק איינגעשלאָפּן. אויף דער וואַך איז פאַרבליבן ציינגאַנגיק.

אויפגעכאַפט האָט זיך גיארד ערשט דאָן, ווען צינגאַנגוק האָט
איט גענומען וועקן, אַז ס'איז שוין צייט זיך צו לאָזן אין וועג
אַריין.

גיארד האָט זיך אויפגעהויבן.

— גייט, וועקט אויף די איבעריקע, — האָט ער אַזאָג געטאָן צו
צינגאַנגוק, — און איך וועל אויפוועקן די פריילנס.

— באַמיט זיך נישט, דונקאַן, מיר זיינען שוין אויפגעשטאַנען, —
האָט זיך דערהערט אַליסעס צאַרט און זילבערן שטימעלע.

באַלד אָבער איז זי שטיל געוואָרן, ווייל צינגאַנגוק האָט עפּיס
דערהערט און געגעבן אַ צייכן, מען זאָל זיין שטיל. ביידע אינ-
דיאַנער זיינען אַרויס און זיך אויפמערקזאַם צוגעהערט.

— יאָ, דאָס גייען מענטשן, — האָט זיך דער יעגער אָנגערופן. ער
איז שוין אויך געווען אויפגעשטאַנען און האָט זיך איצט צוגע-

הערט צוזאַמען מיט די אינדיאַנער. — איך פאַרשטיי אַפילו, ווער
די מענטשן זיינען. דער גוראַן, וואָס איז אַנטלאָפן, האָט זיך

פאַרשטענדיקט מיט אַן אַנדער גוראַנען-באַנדע. צענדליקער באַנ-
דעס וועט איר דאָ טרעפן — און איצט פירט ער זיי לויט אונזע-

רע שפורן. אַפילו אַ שלעכטע מעשה, אָבער פאַרפאַלן! מיר וועלן
זיך כריער פרוּבן אויסבאַהאַלטן! הער, אונקאַס, פיר אַוועק די

פערד אין דער פעסטונג און זע, זיי זאָלן דאָרט שטיין רוהיק.
איר גייט אויך אַהין — האָט ער אַזאָג געטאָן צו די וועגלייט —

און זעט עס זאָל זיין שטיל. איך און צינגאַנגוק וועלן קומען
צו אייך ביי דער קלענסטער געפאַר. די פעסטונג איז אַפילו אַן

אַלטע חורבה, דאָך אָבער קען זי אונז באַשיצן אין אַ פאַל פון אַ
אַספּנה.

אַלע באַפעלן זיינען היכף אויסגעפירט געוואָרן. די פערד האָט
מען אָפּגעפירט צווישן די רואינען. דאָרט האָט מען זיי געגעבן

צו עסן, בכדי זיי זאָלן נישט מאַכן קיין גערודער. די וועגלייט
האָבן זיך אויך פאַרבאָרגן און צינגאַנגוק מיטן יעגער זיינען אַ

ביסל שפעטער געקומען צו זיי.

אין עטלאַכע מינוט אַרום האָט מען דייטלאַך געקאַנט הערן די
טריט צוזאַמען מיט מענטשלעכע קולות. אַדלעראויג האָט זיך

צוגעהערט און געוואָגט, אַז דאָס זיינען גוראַנען. אַלץ, וואָס ער
האַט פאַראויסגעזען, איז שפּעטער מקיים געוואָרן.
ווען די ווילדע זיינען צוגעקומען צו דעם אָרט נעבן דעם פעס-
טונגל, וואו די פּערד האָבן זיך אויסגעקערעוועט אין וואַלד אַריין,
האַבן זיי פאַרלאָרן די שפורן. עס וואָס זיך אויפגעהויבן אַ בהלה
און אַ רעש. לויט די קולות, זיינען עס געווען אַ פאַר מנינים אינ-
דיאַנער.

אַדלער אויג האָט באַמערקט:

—זיי וועלן אונז געפינען, מיינע ליבע, ווייל זאַג אַ געניטער פּויגל,
ווי שאַרפּאויגיקער פּוקס, וועט זיך נישט לאָזן גענאַרן. —אַלע האָבן
זיך צוגעהערט מיט אַ הייסן אָטעם. דער עולם איז אַנטשוויגן גע-
וואָרן און געהערט האָט זיך בלויו די פעסטע שטימע פּונם אָנפּי-
רער. די ווילדע האָבן זיך צוטיילט אין צוויי מחנות און זיינען
אַוועק זוכן די שפורן. דאָס איז געווען אַ שווערע אויפגאַבע,
ווייל דער שייך פון דער לבנה איז נישט אַריינגעדורנגען אינם
געדיכטן וואַלד און, אויסערדעם, איז דאָס שמאַלע שטעגעלע,
וואָס האָט געפירט צו דער פעסטונג, געלעגן פאַרבאַרגן צווישן
די קוסטעס.

אין די אַלטע ווענט פון פון פעסטונג זיינען געווען אַ סך גרויסע
שפּאַרונעס. גיארד האָט אַרויסגעקוקט דורך איינער פון זיי און
איז דערציטערט געוואָרן: אויפן שטיין סײַן פעסטונג, צווישן די
קוסטעס, האָט זיך באַוויון אַ באַוואָפּנטער גוראַן.
ער האָט באַמערקט די צושטערטע פעסטונג און געגעבן אַ פּייף.
באַלד נאָכדעם איז פון די קוסטעס אַרויסגעשפרונגען אַ צווייטער
ווילדער.

איינער האָט אָנגעוויון דעם צווייטן אויף דעם אויסטערלישן בנין.
מיט פאַרויכטיקע טריט האָבן זיי זיך גענומען דערנענטערן. צו-
געקומען ביז צום קבר-בערגל, זיינען זיי געבליבן שטיין. דער
יעגער האָט אַוועקגעשטעלט דעם ביקס און אַרויסגעצויגן דאָס
מעסער. ער האָט געוואָלט אָן שום רעש דערהרגענען די גוראַנען.

די ווילדע האָבן זיך געפונען אַזוי נאָנט פון די פעסטונג-ווענט,

אז די קלענסטע באַוועגונג פון אַ פּערד אָדער אַ צו הייטער זיפן
פון אַ מענטשן וואָלטן געקענט אַלעמען אויסגעבן. די ווילדע
אַפּער האָבן זיך פאַראינטערעסירט בלויז מיטן קבר. זיי האָבן
באַלד איינגעזען, וואָס דאָס איז אַזוינס, אַראָפּגעלאָזט די קעפּ,
צוזאַמענגעלייגט די הענט און אַזוי געשטאַנען אומבאַוועגט אַ
שפּאַר ביסל צייט. נאָכדעם האָבן זיי זיך דערווייטערט מיט שטיי-
לע שריט.

צינגאַנגוק איז זיי שטיל נאָכגעאַנגען. אַז ער איז געקומען צוריק,
האַט ער געמאַלדן, אַז דער וועג איז פריי. די ווילדע זיינען
אַוועק.

באַלד האָבן אויך די וועגלייט פאַרלאָזט דאָס פעסטונגל, וואָס
האַט זיי געראַטעוועט פון אַ זיכערן טויט.

קאפיטל פֿערצען.

פאַרויס איז ווידער געגאַנגען דער יעגער. דאָסמאָל אָבער איז ער נישט געווען אַזוי זיכער, ווי נעכטן. עפטער פלעגט ער זיך אָפּשטעלן און זיך באַראַטן מיט די מאָהיקאַנער. דערביי פלעגט ער אָנווייזן אויף דער לבנה, שטערן און ביימער. שפעטער האָט זיך דערהערט דער קלאַנג פון כוואַליעס. אָבער דערויף האָט דער יעגער, ווי עס שיינט, געוואַרט. ער האָט זיך באַלד זיכער פאַרקירעוועט צום טייל.

זיינען די וואַנדערער צוגעקומען צו אַ קליינעם שנעלן שטראָם. דער יעגער און די מאָהיקאַנער האָבן זיך אויסגעטאָן באַר-וועס און זיינען אַריין אינם וואַסער. גיארד און דער זינגער האָבן געטאָן דאָס אייגענע. אַזוי זיינען די וואַנדערער ביי אַ קנאַפער שעה געגאַנגען איבערן דנאָ פונם טייל, נישט איבערלאָזנדיק קיין שום שפורן. זיי זיינען אַרויס אין אַ זאַמדיקן טאָל, שיטער באַוואַקסן מיט ביימלאַך. די לבנה האָט זיך באַהאַלטן אונטער אַ שווערן וואַלקן, און ס'איז געווען שטאַק פינגער. אָבער דער יעגער האָט זיך געפילט, ווי ביי זיך אינדער-היים און זיכער געפירט זיינע וועגחברים פאַרויס.

די וואַנדערער זיינען אַלץ נענטער צוגעקומען צו אַ פאַרגעגנט. עס האָט אָנגעהויבן צו טאָגן. די לופט איז געוואָרן דורכזיכטיק און קיל.

—איצט געפינען מיר זיך נישט ווייט פון דער פראַנצויזישער אַרמיי,— האָט דער יעגער זיך אָנגערופן צו זיינע פריינט.— ביז

צום פאָרט „וויליאַם-הענרי“ איז נאָך גאַנץ ווייט. מיר האָבן נאָך
אַ שטיק וועג דורכצומאַכן. כ'ווייס נישט אַפילו, פון וואָסער זייט
מיר זאָלן אַרײַנגיין אינם פאָרט. אָ-אָ-אָ! ס'גייט שוין עמיצער!
אַט דאָרט זעט זיך אַ מענטש...

—ווער גייט עס?—האָט עמיץ שאַרף אַ פּרעג געטאָן אויף פּראַג-
צויזש, און פאַר אונזערע וועגלייט איז פּלוצלונג אויסגעוואַקסן
אַ געשטאַלט אין אַ מונדיר מיט אַ באַגנעט אין דער האַנט.

—פּראַנקרייך,—האָט גיארד רהיק געענטפּערט אין דערזעלבער
שפּראַך און זיך דרייסט אַרויסגערוקט פאַרויס.

—ווער זענט איר און וואוהין גייט איר אַזוי פּרי?—האָט דער
זעלנער געפּרעגט, פאַרשטעלנדיק דעם וועג מיטן ביקס.

—איך קער זיך אום אין מיין געצעלט פון אַן אויספאַרשונגט-
נסיעהלע.

—יאַ! אָבער ווער זענט איר?

—אָבער וואָס טוט זיך מיט דיר, פּריינט? צו דען זעסטו נישט,
אַז כ'בין אַ קאַפיטאַן פּונם שיסער-פּאַלק.

—אַנטשולדיקט, קאַפיטאַן,—האָט דער זעלנער סאַלוטירט פאַר גיי-
אורדן,—אָבער איר טראַגט אַזאַ אויסטערלישן מונדיר.

—אַך, אין דעם גייט דיר!—האָט זיך גיארד צולאַכט, באַ-
טראַכטנדיק זיין שמוציק און צוריסן מונדיר. —יאַ, ווירקלאַך, דער
מונדיר זעט אויס אַזוי, אַז ס'איז שווער אין מיר צו דערקענען
אַן אָפיציר. אָבער איך בין געווען אין אַזאַ באַד, וואָס ס'איז
נאָך אַ וואונדער, אַז איך בין פאַרבליבן גאַנץ!

—גוט. אָבער ווער גייט מיט אייך?—האָט דער זעלנער ווייטער
געפּרעגט מיט עפּיס אַן אומצוטרוי, באַטראַכטנדיק גיארדס באַ-
גרייטער.

—אַט די צוויי פּריילנס זיינען מונראָס טעכטער. איך האָב זיי
צופּעליק גענומען געפּאַנגען אַ דאַנק דידאָזיקע לייט, וועלכע האָבן
מיר געדינט אַלס אויספאַרשער. איצט פיר איך זיי צום הויפט-
קאָמאַנדיר.

—אַזוי!—האָט דער זעלנער אויסגערופּן מיט גרויס צוטרוי אין
טאָן. —האָט אייך אַ גליקלאַכן וועג, קאַפיטאַן!

ער האָט זיי דורכגעלאָזט מיט אַ העפלאַכער באַגריסונג און זיי
נאָכגעשריען: „אַ גוטע נאַכט, מיינע הערן און דאַמען!“
שפעטער האָט זיך דער יעגער אָנגערופן:

—אַ, אָנקומען אין פּאַרט איז נישט אַזאַ לייכט שטיקעלע אַרבעט
די פּראַנציון האָבן געדיכט באַלאַגערט דעמדאָויקן פּאַרט און
מיר מוזן זיך דורכרייסן דורך זייער קייט. זאָלן אונזערע דאַמען
אַראָפּגיין פון די פּערד. מיר וועלן זיי אָפּלאָזן, ווייל זיי וועלן
אונז שטערן. דאָן וועלן מיר זיך אומקערן. איך האָב אַן אָרט,
וואו מיר וועלן קענען זיכער און רוהיק פאַרבריינגען אַ געוויסע
צייט, ביז עס וועט זיך אונטעררוקן עפיס אַ גוטע מעגלאַכקייט
אַריינצודרינגען אין פּאַרט.

מיט די דאָזיקע ווערטער האָט אָדלעראַויג שאַרף אַ קירעווע גע-
טאָן צוריק.

זיי זיינען געגאַנגען כמעט מיטן זעלבן וועג, וואָס פּריער. באַלד
אַבער איז דער יעגער אַראָפּ פונם וועג און איז אַוועק אין דער
ריכטונג פון די גאַנטע בערג. דער יעגער איז געגאַנגען זייער
פּאַרזיכטיק, באַהאַלטנדיק זיך אינם שאַטן, וואָס איז געפאַלן פון
אַ באַרג. דער וועג איז געווען זייער אַ שווערער צוליב די שטיי-
נער און שטראָמען, וואָס האָבן דאָ אויף יעדן שריט און טריט
געטריבן זייערע וואַסערלאך. די וואַנדערער זיינען געגאַנגען אונ-
טער שווערע, שוואַרצע פעלזן אַבער זיי האָבן זיך געפּרייט,
וואָס די דאָזיקע ריזן וועלן זיי ווייניגסטנס שיצן פאַר אַ געפאַר.

באַלד האָבן די מידע וואַנדערער גענומען קלעטערן אויף אַ משופּע-
דיקן, הויכן באַרג. דאָס שמאַלע שטעגעלע, איבער וועלכן זיי
זיינען געגאַנגען, האָט זיך קאַפּריו געדרייט צווישן די פעלזן און
אומגעוהירע, אַלטע ביימער, וועלכע האָבן נאָך מער באַשווערט
דעם אַזוי אויך שווערן וועג. דער געדיכטער נעפל איז געוואָרן
שיטערער און זיי האָבן געקענט זען וויאָרסטנווייז אַרום זיך.
צולעצט זיינען זיי אַרויפגעקראָכן אויפן סאַמע שפיץ פונם באַרג.
דער יעגער האָט קודם באַפּרייט די פּערד.

דער באַרג, אויף וועלכן זיי האָבן זיך געפּונען, האָט געהאַלטן ביי

אָדלעראויג האָט אויסגעזען זייער פאַרשעמט און נידערגעשלאָגן. זיינע אויגן זיינען מיט פחד אומגעלאָפן אין אַלע זייטן. זיין טרייען ביקס האָט ער נישט געהאַט ביי זיך, די הענט זיינען אים געווען געבונדן מיט גראָבע רימענס.

מען האָט אים אַריינגעפירט צום קאָמענדאַנט. פּאָלקאוניק מונראָ איז געווען אַ פעסטגעבויער, הויכער מאַן פון איבער זעכציק יאָר, הגם ער האָט אויסגעזען מיט אַ צען יאָר יינגער. זיין געזיכט האָט אויסגעריקט ענערגיע און מוט. די האָר זיינען געווען ווייס ווי מילך, אָבער ער איז נאָך געווען גענוג שיין און באַוועגלאַך.

אויסגעהערט דעם פראַנצויזישן אָפיציר, האָט דער פּאָלקאוניק געשיקט רופן דעם מאַיאָר גייאורד.

—מען האָט נאָר וואָס געבראַכט צו מיר אונזער זעלנער, דעם יעגער, וואָס האָט אייך צוזאַמען מיט מיינע טעכטער געבראַכט אין פּאַרט אַריין. איך האָב אים געהאַט געשיקט מיט אַ וויכטיקן בריף צום גענעראַל אועב. דער יעגער האָט דעם בריף פינקט-לאַך צוגעשטעלט און באַקומען אַן ענטפער. צוריקוועגס אָבער האָבן אים די פראַנצויזן פאַרהאַלטן און אָפּגעפירט צום הויפט-קאָמאַנדיר. יענער האָט צוגענומען דעם בריף און דעם יעגער פריי געלאָזט. דערווייל אָבער ווייס איך נישט, וואָס אועב האָט מיר געשריבן. אויב ער וועט מיר נישט העלפן, וועל איך זיין געצוואונגען איבערצוגעבן דעם פּאַרט. מיר האָבן נישט קיין פּראָ-מיאַנט, און דער גייסט פון די זעלנער איז שטאַרק געפּאַלן.

—קען איך אייך מיט עפּיס העלפן?— האָט גייאורד געפּרעגט.

— יאָ, איך האָב אייך טאַקי געוואָלט עפּיס באַטן, — האָט דער פּאָלקאוניק געענטפערט. — ס'האַנדלט זיך וועגן דעם: דער מאַרקיו האָט מיר צוגעשיקט אַן איינלאַדונג, איך זאָל קומען צו אים. איך וואָלט עס געוואָלט מאַכן פשוטער און דעריבער וואָלט איך געוואָלט, אַז איר זאָלט גיין אָנשטאָט מיר. איר רעדט פראַנ-צויזיש, איר זענט נישט קיין נאַר, און וועט זיך קענען אַן עצה

געבן מיטן מאַרקיו. דערלאַזט נישט צו קיין שום ערנסטע אָפּ-
מאַכן, זעט נאָר וואָס מער צו פאַרליינגערן דעם וואָפּנשטילשטאַנד.
איר ווייסט דאָך, ווי ס'איז וויכטיק פאַר אונז.

—כּיפּאַרשטיי, הער פּאָלקאָוויק, —האַט גיארד געזאָגט, —ווען קאָן
איך גיין צו אים?

—אויב איר ווילט, קענט איר שוין איצט גיין. וואָס גיכער איר
וועט זיך זען מיטן פּראַנצויז, איז עס אַלץ בעסער.

אין אַ האַלבע שעה אַרום איז גיארד אַוועק צו מאַנקאַלמען. פאַר
אים איז געגאַנגען אַ פּאַנען-טרעגער מיט אַ ווייסער פּאַן, נאָך
אים פיר קאַפּראַלן אַלס סוויטע. ביים פּראַנצויזישן לאַגער האָט
זיי באַגעגנט אַן איינגלישער אָפיציר, וואָס האָט זיי געפירט אינם
געצעלט פּונם הויפט-קאַמאַנדיר.

דער מאַרקיו דע-מאַנקאַלם האָט געטראָפּן גיארדן אין זיין גע-
צעלט, אַרומגערינגלט מיט אַ סך אָפיצירן און רויטהויטיקע אָנפיר-
רער. ער איז געווען אַ שיינער, עלעגאַנטער מאַן אין די מיטעלע
יאָרן. מען האָט אים געהאַלטן פאַר אַן אויסגעצייכנטן מלחמה-פי-
רער און דיפּלאָמאַט.

ער האָט זיך העפּלאַך באַגריסט מיט גיארדן און האָט אַ זאָג
געטאָן אין פּראַנצויזיש:

—דער פּאָלקאָוויק מונרא איז זייער אַ דרייסטער און חשובער
מאַן און איך בין גליקלאַך, וואָס איך האָב צו טאָן מיט אַזאַ
העלדישן פיינט. וואָלט אָבער צומאָל נישט גלייכער געווען, צו
פאַרוואַנדלען אונזער געגנזייטיקע שנאה אין אַ מער מענטשלאַכן
געפיל, וואָס זאָל זיך בעסער פאַסטן פאַר אַזוינע ציוויליזירטע פעל-
קער, ווי די איינגלענדער און פּראַנצויזן זיינען? גייען מיר אָבער
איבער צו דעם עצם פון דער זאָך. האָט איר נישט מורא פאַר
מיין גרויס מיליטער?

—ניין, גענעראַל-האַט! גיארד פעסט געענטפערט. —מיר האָבן
ווייניקער מיליטער, דערפאַר אָבער געפינען מיר זיך אין אַ פעס-
סונג. דאָס האָט פיל צו זאָגן. פּראָוויאַנט און געווער פעלט אונז
נישט. אויסערדעם, וואַרטן מיר אויף הילף.

—לאַזט צורו, —האַט אים מאַנקאַלם מיט אַ שמיכל איבערגעהאַקט—

לאָמיר בעסער באַטראַכטן די זאַך, ווי זי איז אין דער ווירקלאַכ-
קייט. אייער פּאַרט איז זייער שוואַך און קליין. אין אַ פּאַר שעה
קען איך אים איינעמען און אַלע זיינע מוטיקע באַשיצער וועלן
אומקומען. נישט בריינגנדיק קיין זאַכדאַכע הילף זייער פּאַטעדלאַנד.
אַבער איך שעץ זייער דרייסטע מענטשן און דעריבער בעט איך,
איר זאָלט איבערגעבן דעם פּאַלקאָוויק מונראָ מיינ דרינגענדיקע
בקשה, ער זאָל וואָס שנעלער קומען צו מיר.
גיאורד האָט פּאַרשטאַנען, אַז ער האָט דאָ נישט מער וואָס צו
טאָן. האָט ער זיך צוועגנט מיט מאַנקאַלמען און איז שנעל אַוועק
צוריק אין פּאַרט אַריין, וואו דער קאָמענדאַנט האָט אים אַפּגע-
וואָרט מיט גרויס אומגעדולט.

קאפיטל זעכצען.

י יאורד האָט גענוי איבערגעגעבן דעם פּאָלקאָוויק, וואָס ער האָט גערעדט מיטן פּראַנציווישן הויפטקאָמאַנדיר. ער האָט דערמאָנט וועגן דעם גוטן איינדרוק, וואָס דער פּראַנציוזישער הויפטקאָמאַנדיר האָט אויף אים געמאַכט און אויך איבערגעגעבן מאַנקאַלמס דרינגלאַכע בקשה, אַז דער פּאָלקאָוויק זאָל וואָס שנעלער קומען צו אים.

—אָזוי?—האָט דער פּאָלקאָוויק פּאַרטראַכט אַ זאָג געטאָן.—וואָס וויל ער פון מיר? אויב ער וועט מיר פּאַרלייגן, איך זאָל קאָ-פיטולירן, גיב איך מיין ערנוואָרט, אַז כ'וועל דאָס נישט טאָן. איך וועל פּאַרטיידיקן דעם פּאַרט ביון לעצטן זעלנער, ביון לעצטן טראָפּן בלוט.

דער פּאָלקאָוויק איז געווען זייער אויפגערעגט. צולעצט האָט ער זיך אָנגערופן:

—גוט, גייאורד, איך וועל גיין צו דעם פּאַצעט! איך פּאַרהאַף, אַז איר וועט זיך נישט אָפּזאָגן צו זיין מיין באַגלייטער. איר פּאַר-אָרדנט, אַז מיט אונז זאָלן מיטגיין פויקער און אַן אָנגעזעענע סוויטע, אַ העלפט פון אונזער גאַרניזאָן באַדאַרף זיין גרייט אַרויס-צוטראַעטן אויפן ערשטן וואונק. די וואַך זאָל גוט אויספאַרשן די געגנט. דאָס אַלץ באַדאַרף שנעל געמאַכט ווערן, ווייל די צייט איז קורץ.

אין אַ האַלבער שעה אַרום איז שוין אַ האַלבער גאַרניזאָן געשטאַ-נען ביי די טויערן פונם פּאַרט, גרייט צום קאַמף. גייאורד האָט

בעשיקט איינעם פון די אָנגעזעענסטע אונטעראַפּיצירן אינם פּראָג-
צווישן לאַגער, צו מעלדן, אַז באלד וועט קומען דער איינגלי-
שער קאָמענדאַנט אונטערצוהאַנדלען מיט מאַנקאָלמען. ווען גיי-
אורד האָט אַלץ דערפילט, וואָס דער פּאָדקאָוויק האָט געהייסן,
איז ער שנעל אַוועק צום טויער, וואו עס האָט געוואָרט דער
קאָמענדאַנט מיט אַלע אָפּיצירן, וועלכע האָבן געזאָלט בילדן זיין
סוויטע.

אַרומגערינגלט מיט געשיקטע גלאַנצפולע אָפּיצירן, אין דער באַ-
גלייטונג פון אַ שטאַרקער וואַך, איז דער פּאָלקאָוויק אַוועק צו
מאַנקאָלמען. זיין מענלאַך געזיכט און דער קריגערישער שטעל
האַבן אים צוגעגעבן אַסך ווירדע און ביי יעדערן נישט-ווילנדיק
אַרויסגערופן גרויס אַכטונג און דרך-אַרץ. די סוויטע האָט מיט
ליבע און התלהבות געקוקט אויף איר אָנפירער.

ביי אַ פּאַר הונדערט טריט ווייטער פון דער פעסטונג האָבן זיי
באַמערקט אַ גרופע אָפּיצירן, וואָס זיינען זיי געגאַנגען אַנטקעגן.
באלד האָבן זיך ביידע גרופעס אָפּגעשטעלט און געגעבן אַ צייכן
די פּויקערס און טרומייטערס זיך געגנויטיק צו באַגריסן.
גענעראַל מאַנקאָלם איז אַרויס אַנטקעגן דעם פּאָלקאָוויק מונראַ,
וואָס איז געגאַנגען אין דער באַגלייטונג פון גייאורדן. זיי האָבן
זיך העפלאַך באַגריסט.

פּאַנקאָלם האָט זיך פּאַרנויגט און האָט זיך אָנגערופן:
— איך האָב געבעטן דעם הער פּאָלקאָוויק, ער זאָל אַווי גוט
זיין און קומען צו מיר, ווייל איך מיינ, אַז איך וועל אים קאָ-
נען איבערצייגן, אַז ער האָט געטאָן אַלץ, וואָס נאָר מעגלאַך,
כדי צו ראַטעווען דעם פּאַרט, און איצט מוז ער זיך אונטער-
וואַרפן דער טרויעריקער נויטווענדיקייט און אָפּגעבן דעם פּאַרט
אַן אַ ווייטערדיקער בלוט-פאַרגיסונג, וואָס וואָלט אים קיין שום
נוצן נישט געבראַכט. איך בין גרייט אַלעמאָל איבערצוחורן, אַז
דער פּאָלקאָוויק מונראַ האָט זיך העלדיש און קלוג פאַרטיידיקט,
זי אַ טרייער און גוטער סאָלדאַט.

בייאורד, וואָס האָט געדינט אַלס איבערוועזער, האָט דידאָזיקע
ווערטער איבערגעגעבן דעם פּאָדקאָוויק, און דער לעצטער האָט

מיט גרויס ווירדע געזאָגט:

—איך בין זייער דאָנקבאַר דעם גענעראַל פאַר זיין גוטער טײַטש-
נונג וועגן מיר. איך וויל מיך אָבער נישט אונטערגעבן. מיין פּאַרט
וועל איך פּאַרטיידיקן ביז דער לעצטער מעגלאַכקייט. דערווייל
איז נאָך די לאַגע גאַרנישט צווי שלעכט.

—זייט נישט צווי זיכער ביי זיך, הער פּאַלקאָוויק!—האַט מאַנ-
קאַלם אויסגערופּן.—אויף קיין הילף האָט איר נישט וואָס צו האַפּן.
איר קענט אייך איבערצייגן, אויב איר ווילט...

און מיט די דאָזיקע ווערטער האָט ער דערלאַנגט דעם פּאַלקאָוויק-
ניק דעם בריף פון גענעראַל אועב. דעמאָזיקן בריוו האָט ער
פריער איבערגענומען ביים אַדלעראויג.

דער פּאַלקאָוויק האָט האַסטיק אַ כאַפּ געטאָן דעם בריף און
שנעל אים אַדורכגעלאָפּן מיט די אויגן. וואָס ווייטער ער האָט
געלעזן, אַלץ געפּאַלענער איז ער געוואָרן. דער שטאַלצער אויס-
דרוק פונם פנים איז פאַרשוואַנדן געוואָרן, די ליפּן האָפּן אָן-
געהויבן צו ציטערן און אַז ער האָט איבערגעלייענט דעם בריף,
איז ער אים אַרויסגעפּאַלן פון דער האַנט. אינם בריף האָט גע-
נעראַל אועב שטריינג באַפוילן דעם פּאַלקאָוויק, ער זאָל קאַפּי-
טולירן און נישט פּאַרגיסן מער קיין אומזיסט בלוט. קיין הילף
קאָן ער אים נישט שיקן.

—מיינט נישט,—האַט זיך מאַנקאַלם אָנגערופּן נאָך אַ קורצער פּר-
זע.—איך קאָן אייער לאַגע, אָבער איך וויל זי נישט אויסנוצן.
קיין שווערע באַדינגונגען וועל איך אייך נישט פּאַרלייגן. איך
וועל אייך זאָגן...

דער גענעראַל האָט גערעדט מיט אַן אויפריכטיקן טאָן, און דער
פּאַלקאָוויק, גערירט פון דעמאָזיקן טאָן, האָט אַ זאָג געטאָן:

—איך בין גרייט אייך אויסצוהערן, גענעראַל!
מאַנקאַלם האָט זיך פאַרנויגט.

—איר זעט אַליין,—האַט ער געזאָגט,—אַז איר קענט נישט איי-
נעם דעם פּאַרט און איך מוז אים באַזעצן, ווייל דאָס פּאַדערן
די אינטערעסן פון מיין פּאַטערלאַנד. אָבער די דרייטע פּאַר-

טידיקער פון דער פעסטונג וועל איך פריילאָזן. איר קענט מיטנעמען מיט זיך אייערע פּאָנעס און אייער געווער, און אייער אַרויסטריט פון דער פעסטונג וועל איך באַגלייטן מיט דעם גע- העריקן מיליטערישן כבוד, וועלכן איר האָט באמת פאַרדינט.

פּאָלקאוויק מונראָ האָט זיך פיינלאַך פאַרטראַכט.
— איך נעם אָן אייערע באַדינגונגען, גענעראַל, — האָט ער שטיל געזאָגט.

אין אַ שעה אַרום האָט מען אונטערגעשריבן אַ שריפטלאַכן אָפּמאַך וועגן דעם, אַז די פעסטונג ווערט איבערגעגעבן דעם זיגער. צומאָרגנס אינדערפרי האָט דער פּאָלקאוויק מיטן גאַנצן גאַרני- זאָן געמווט פאַרקאָן דעם פּאַרט.

קאפיטל זיבעצען.

ער פאָרט האָט געדאַרפט איבערגעגעבן ווערן דעם 10-טן אויגוסט 1757. דער גאַנצער גאַרניזאָן האָט געדאַרפט פאַר-לאָזן די פעסטונג, מיטנעמענדיק מיט זיך די פּאָנעס, דאָס גע-ווער און אַלע טראַנספּאָרטמיטלען. אויף אַזאַ אויפן איז נישט אַ געגריפן געוואָרן דער כבוד פון די פאַרטיידיקער.

דעמזעלבן טאָג, באַגינען, איז פון זיין שיינעם געצעלט אַרויסגע-גאַנגען גענעראַל מאַנקאַלם, איינגעוויילקט אין אַ שווערן מאַנטל: די וואַך האָט אים אומעטוט דערקאַנט און אַדורכגעלאָזט.

ער איז צוגעגאַנגען נאָנט צו דער פעסטונג און זי אויפּמערקזאַם באַטראַכט. אַ קנאַפע שעה צייט איז ער אַזוי געשטאַנען באַהאַלטן אינם שאַטן פון אַ גרויסן בוים. אויף דער פעסטונגסוואַנט האָט זיך באַוויזן די דערשלאָגענע, מרה-שחורהדיקע געשטאַלט פונם פּאָלקאַוויניק מונראָ.

פּלוצלונג האָט דער גענעראַל באַמערקט די שלאַנקע פיגור פון אַן אינדיאַנער. מיט שנעלע טריט האָט דער אינדיאַנער זיך דער-גענטערט צום בוים, וואו דער גענעראַל איז געשטאַנען. נאָכדעם האָט ער אויפּגעהויבן זיין ביקס און זיך גענומען צילן אינם פּאָלקאַוויניק מונראָ. דער גענעראַל האָט זיך אָנגעבויהן און האָט שווער אַרפּגעלאָזט זיין האַנט אויף דעם אינדיאַנערס קאַרק.

—גו!— האָט דער אינדיאַנער אַ געשריי געטאָן, אַרפּגעלאָזט דעם

ביקס און זיך שנעל אויסגעדרייט צום גענערעאל מאנקאלם.
דער מאַרקיו האָט אים אָנגעכאַפט פאַרן אַרעם און מיט פּוּח
אַוועקגעשלעפט טיפּער אין וואַלד אַרײַן. דאָרט האָט ער אים
שטרינג און ערנסט געפרעגט:

—וואָס זאָל עס באַדייטן, מאַגואַ? צי דען ווייסטו נישט, אַז פּוּח
נעכטן אָן האָבן די איינגלענדער און די פּראַנצויזן באַגראָבן זײַע-
רע מלחמה-מלשירים אין דער ערד? פאַרוואָס האָט מאַגואַ גע-
וואַלט שיסן דעם גרויען איינגלישן אָנפירער?

—וואָס דען האָט געזאָלט טאָן שאַרפּאויגיקער פּוקס?—האַט דער
ווילדער מיט גרויס גרימזאַרן געפרעגט.—די גוראַנען האָבן נאָך
נישט באַוויון צו סקאַלפּירן כּאַטש איין שאַרבן, ווי די בלייכ-
פּנימדיקע האָבן שוין געשלאַסן שלום. מאַגואַ האָט נישט אויסגע-
גראָבן זיין האַק פּוּח דער ערד, פּרי זיך מיט איר צו שפּילן,
נאָר פּרי זי צו באַפּאַרבן מיטן בלוט פּוּח די נייע שונאים. דער-
וויל איז די האַק נאָך רײַן, און מאַגואַ וועט זי אַזוי לענג נישט
אַוועקלייגן, ביז זי וועט נישט ווערן רויט פּוּח בלוט.

—מאַגואַ אָבער האָט דאָך געשוואָרן דעם קאַנאַדישן פּאָטער, אַז
די שונאים פּוּח זײַנע אבות—זײַנען אויך זײַנע שונאים, און די
פּריינט—זײַנע פּריינט.

—מאַגואַס פּריינט!—האַט דער אינדיאַנער אויסגערופּן מיט פּײַער
און האַס.—זאָל מיין פּאָטער ווייזן זיין האַנט!
דער אינדיאַנער האָט גענומען מאַנקאַלמס איידעלע האַנט און זי
צוגעלייגט צי זיין ברוסט. איין פינגער פּוּח דערדאָזיקער האַנט
האַט ער אַריינגעלייגט אין דער טיפּער וואונד און האָט גע-
פרעגט מיט אַ מין ווילדער גאווה:

—צי ווייס מיין פּאָטער, וואָס פאַר אַ סימן דאָס איז?
—געוויס ווייס איך: דאָס איז אַ סימן פּוּח אַ וואונד דורך אַ מע-
סער, אָבער זעלנער שטאַלצירן דערמיט.

—גוט, נו, און דאָס?—און מיט די ווערטער האָט ער געוויון
מאַנקאַלמען זיין רוקן.

—דאָס?—האַט דער גענערעאל געגאַפט, באַטראַכטנדיק די סימנים
פּוּח קלעפּ, וועלכע האָבן באַדעקט מאַגואַס רוקן.—יאַ, דאָס זײַנען

שוין נישט צווינע שיינע צייכנס. ווער האָט עס זיך אזוי באַפּוצט מיט זיי?..

—דער, וואָס איז איצט געוואָרן דער פריינט פון מיין פּאָטער! מאַגנאָ האָט איצט געוואָלט פון אים נקמה נעמען, האָט אים אָבער דער קאַנאָדישער פּאָטער אָפּגעהאַלטן! גוט, ס'שאַדט נישט! פריער אָדער שפעטער, נאָר מאַגנאָ וועט מוזן נקמה נעמען, אזוי ווי ס'פּאַסט זיך פאַר אים. זאָל מיין פּאָטער זאָגן זיינע יונגע זעל-נער, אז ער האָט געשלאָסן פריינטשאַפט מיט די איינגלענדער און זאָל ער באַגראָבן זיין האַק אין דער ערד. מאַגנאָ גייט עס שוין נישט אָן! ער וועט גיין צו זיינע גוראַנען און וועט טאָן דאָס, וואָס ער דאַרף טאָן.

מיט דידאָזיקע ווערטער האָט זיך דער ווילדער שאַרף אויסגע-דרייט און איז שנעל אַוועק צום וואַלד, וואו ס'האַט זיך געפּו-נען דער לאַגער פון די גוראַנען.

די זון איז שוין אויפגעגאַנגען. מאַנקאַלס איז אַוועק אין געצעלט און האָט געהייסן אויפוועקן דעם לאַגער.

די פּראַנצויזישע אַרמיי האָט זיך אויסגעשטעלט אין לאַנגע, שיינע רייען און מאַנקאַלס האָט באַטראַכט זיין מיליטער מיט אַ צופרידענעם בליק. ער האָט געמאַלדן זיינע סאָלדאַטן, אז די פעסטונג גיט זיך אונטער און זיי זיינען היינט די באַלעבאַטיס איבער איר. פריילאָכע אויסגעשרייען האָבן תיכף פאַרהילכט די גאַנצע געגנט.

גאָר אַנדערש האָט אויסגעזען ביי די איינגלענדער. צער און טרויער האָבן אַרויסגעקוקט פון יעדן ווינקעלע. ביי אַ סך זעלנער האָט געבלוטיקט דאָס האַרץ. זיי האָבן געמוזט פאַרקאָזן דעם אָרט, צו וועלכן זיי האָבן זיך שוין צוגעוויינט און איינגעלעבט. מיט אַן אַראָפּגעלאָזטן קאָפּ איז פּאָלקאָוויק מונראַ געשטאַנען פאַר די קליינע רייען פון זיין מיליטער. פאַר דערדאָזיקער צייט איז ער עלטער געוואָרן אויף אַ פּאַר יאָר, כאַטש ער האָט זיך געסטאַרעט אויסצעווייזן מונטער.

גיארז איז אַוועק צום פּאָלקאָוויקס וואוינונג, וואו ער האָט זיך געוואָלט זען מיט זיינע טעכטער. ביידע מיידלאַך זיינען געשטאַנען, אַרומגערינגלט מיט אַ מחנה ווייבער און קינדער, וואָס

הָאָבֶן הוּיךְ גַּעֲכִלִּיפֵעֵט. קָאָרַע אִיו גַּעוּוֹען בִּלְאָס, אָבַעַר רוּ-
הִיק, נָאָר אִלִּיסַע הָאָט גַּעֲהָאָט רוּיטַע, גַּעֲשׂוּוֹאָלַענַע אִיוּגן, וּוָאָס
הָאָבֶן עֲדוּת-גַּעזוּאָגַט, אַז זִי הָאָט שִׁלַּעֲכֵט פֿאַרבראַכֵט דִּי לַעצֵטַע
נָאָכֵט אִיוּנֵם פֿאַרַט.

—אִיךְ מוּז מִיךְ בִּיאָדאַכֵטן, וּזִי אַזוּי צוּ בִּיאָזאַרְגֵן אִיךְ, —הָאָט זִיךְ
גִּיאָוֹרַד אָנגַערוּפֵן צוּ זִי, —אִיעַר פֿאַטַעַר, אִיךְ און נָאָךְ אִיינִיקַע
עֲלֵטַעַרַע אָפִּיצִירֵן מוּזן אַ גַּעוּוִיסַע צִיטַט פֿאַרֵן פֿאַרוּיס. אַזוּי פֿאַ-
דַּעַרַט דַּעַר מִנְהַג. אִיר-וועט, נָאָטִירִלְאָךְ, פֿאַרֵן צוּזאַמַען מִיט דִּי
פֿרוּיען און קִינְדַעַר. זַבַּעַר אִיךְ מוּז פֿרִיעַר גַּעפִּינַען אַזאַ אִיינַעַם,
וּוָאָס זָאָל אִיךְ אָפִּהִיטֵן און בִּיאָזאַרְגֵן אִין וועג.

—אויב איר געפינט איין, אַז איר מוזט אונז דורכויס אימיצן
אַנפֿאַטרִויען, —הָאָט קָאָרַע בִּיאָמַעַרְקַט, —טאַ רופט אַהַעַר אִונַעַר
זִינגַעַר. אויב ער וועט אונז נישט באַשיצן אַזוּי גוט, וועט ער
אונז ווייניקסטנס וויילן מיט זיין זינגען.

גִּיאָוֹרַד אִיוּ בִּיאָלַד אַוועק נָאָכֵן זִינגַעַר. עַר הָאָט אִים גַּעפֿונַען
בִּי זִיךְ אִין צִימַעַר, גִּרִיטַט צוּ גַּעבֵן אַ קָאָנְצַעַרַט כֶּאָטַש אִין דַּעַמ-
דָּזִיקֵן שווערן מֶאָמַעַנט. גִּיאָוֹרַד הָאָט זִיךְ אָנגַערוּפֵן צוּ אִים:

—דִּי טַעֲכֵטַעַר פֿונֵם פֿאַלקאַוּניק מוּנְרָאָ הָאָבֶן אִיךְ גַּעבַעַטֵן, אַז
אִיר זָאָלַט זִיין אַ קוֹרַצַע צִיטַט זִיעַר בִּיאָגִילִיטַעַר און באַשִּׁיצַעַר...

דַּעַרַהַעַרַט דִּיוֹזִיקַע ווערטער, הָאָט דַּעַר זִינגַעַר אויסגַערוּפֵן:

—אַ, מִיטֵן גַּרַעֲסֵטֵן פֿאַרגַעניגן! אָט שוּיך! אָט דִּי מִינוּט!...
דַּעַר זִינגַעַר הָאָט תִּיכַף אַרִינגַעֲלִיגַט אִין קַעֲשַׁענַע זִיין גַאָנֵךְ פֿאַר-
מַעַגֵן, ד. ה. דָּאָס גַּעזוּאָנגִבּוּך, דַּעַם קַאָמַעַרַטָאָן און דִּי בּוּיִלֵן.

גִּיאָוֹרַד הָאָט אִים אַוועקגַעפִירַט צוּ דִּי מִיִּדִלְאָךְ, וועלכַע עַר הָאָט
פֿאַרִשפֿראַכֵן. אַז עַר וועט זִיךְ אומקַעַרֵן צוּ זִי בִּי דַּעַר עַרִשטַעַר
מַעַגִלְאָכִיקִיט. נָאָכְדַעַם אִיוּ עַר אַוועק צוּם פֿאַלקאַוּניק מוּנְרָאָ,
וּוּאָ דִּי מִילִיטַעַרִייען צוּזאַמַען מִיטֵן פֿאַלקאַוּניק זִינַען שוּיך
גַּעֲשטאַנַען גִּרִיטַט אִין וועג אַרִיין. בִּיאָלַד הָאָבֶן אַלַע פֿאַרִלְאָזַט דִּי
פֿעֲסֵטוּנג מִיט לֶאָנגַזאַמַע, אָבַעַר פֿעֲסֵטַע טִרִיט.

אלע פורן זיינען געווען פארנומען מיט קראנקייט. קינדער און מעבל, דעריבער האָט קאָרע באַשלאָסן צו גיין מיט איר שוועס-טער צופוס. ביי ביידע זייטן פון וועג, איבער וועלכן עס האָבן מאַרשירט די איינגלענדער, זיינען געשטאַנען די פראַנצויזישע זעלנער. זיי האָבן סאַלוטירט פאַר דעם אַרויסמאַרשירנדיקן מילי-טער און זיי באַגלייט מיט שווייגנדיקע בליקן.

ווען די איינגלענדער זיינען אַריק אין וואַלד, האָבן זיי דאָרט געטראָפן ווילדע אינדיאַנער-מחנות, וואָס האָבן זיי נאָכגעקוקט מיט ביזע פייערלאַך אין די אויגן. די נאַנטקייט פונם פראַנצויז-זישן מיליטער האָט געשטערט די אינדיאַנער צו באַפאַלן דאָס אומבאַשיצטע איינגלישע מיליטער. אָבער וואָס טיפער זיי זיינען אַריין אין וואַלד, אַלץ דרייסטער זיינען געוואָרן די ווילדע. נאָך די איינגלישע מיליטערייען זיינען געגאַנגען אַ סך פרויען מיט קליינע קינדער אויף די הענט און אַ סך קראַנקע זעלנער, וואָס האָבן נישט געהאַט קיין אָרט אויף די פורן. צווישן די פרויען זיינען אויך געגאַנגען אליסע מיט קאָרען און זייער שוואַכער באַשיצער, דוד געמאַט.

קאָרע האָט געפילט עפיס אַ נישט-זיכערקייט אין וואַלד. זי האָט זיך עפטער אַרומגעקוקט אין אַלע זייטן און האָט צו איר גרויס שרעק באַמערקט דעם ווילדן מאַגאָ. ער איז געגאַנגען מיט אַ מחנה אינדיאַנער און בעת-מעשה עפיס גערעדט צו זיי, אַבווייזן-דיק אויף די פרויען און די קראַנקע זעלנער, וועלכע זיינען שוין ביסלאַכווייז אָפגעשטאַנען פון די מיליטערישע רייען.

אַ שוואַכע פרוי מיט אַ קליין קינד אויף דער האַנט איז כמעט געגאַנגען די לעצטע און באַלד איז צוגעשפרונגען צו איר אַ ריויקער אינדיאַנער מיט אַ גולנישן פראַוף און געוואַלט איר אַראָפרייסן דעם בונטן שאַרף, וועלכן זי האָט געטראָגן אויף די אַקסלען. די פרוי האָט אַרונטערגעכאַפט פון זיך דעם שאַרף, שנעל אַרומגעוויקלט מיט אים דאָס קינד און עס צוגעדריקט צום האַרץ. דער אינדיאַנער איז תיכף ומיד אַריינגעפאַלן אין גרויס גרימצאָרן, האָט ער אַראָפגעכאַפט דעם שאַרף פונם קינד און אַ צווייטער אינדיאַנער האָט דעמדאָזיקן שאַרף צעפליקט...

די אינדיאנער האָבן אָנגעהויבן שלאָגן די פרויען. י קינדער האָבן זיך הויך צעוויינט.

די הינטערשטע מיליטערייען האָבן זיך באַלד אויסגעדרייט צו די אָנפאלער. יענע זיינען אָבער געווען אַ קליינע צאָל און זיי-נען תיכף אָפגעטרעטן. באַלד האָט זיך אַדורכגעטראָגן אין וואַלד דער באַקאַנטער גוראַנישער מלחמה-פיף, און פון אַלע זייטן האָבן זיך אָנגעהויבן צוזאַמענצולויפן ווילדע אינדיאנער-מחנות אונטער דער אָנפירונג פון מאַגואַ. די אינדיאנער-מחנות זיי-נען פון מינוט צו מינוט געוואַקסן און די איינגלישע זעלנער האָבן גאַרנישט געקענט טאָן מיט זייערע אויסגעלאָדענע ביקסן. זיי האָבן זיך געשלאָגן מיט די קאָלבעס און זיינען מאַסנווייז געפאלן אונטער די פלינקע און געניטע קלעפּ פון די אינדיאנער-שע טאַמאַהאָוקעס.

עס איז פאַרגעקומען עפּיס אַזוינס, וואָס לאָזט זיך גאַרנישט באַ-שרייבן. בלוט האָט זיך געגאָסן ווי וואַסער און די געשרייען האָבן ממש צוטרויסלט די לופט, מונראַ, גיארד און נאָך אַ פּאָר אָפיצירן האָבן זיך ווי-עס-איז אַרויסגעראַטעוועט פון דעם בלוט-באָד אַ דאַנק אָדלעראויגן און זיינע נאָנטע פריינט, די מאַהיקאַ-נער, אָבער כמעט אַלע זעלנער, פרויען און קינדער זיינען גע-פאלן אונטער די רציחה-הענט פון די אינדיאנער.

קאַרע, אליסע און דוד געמאַט זיינען נעלם געוואָרן. און אַז אונ-זערע פריינט, דער פּאָלקאָוויק, גיארד, אָדלעראויג און די ביידע מאַהיקאַנער האָבן צומאָרגנס באַקוקט די גאַנצע געגנט, האָבן זיי קיין זכר נישט געפונען פון די צוויי מיידלאַך מיטן זינגער. אָדלעראויג האָט דערפון אַרויסגעדונגען, אַז אַלע דריי—אליסע, קאַרע און זייער „באַשיצער“ זיינען מסתמא גענומען געוואָרן אין געפאַנגענשאַפט אָדער אַוועקגעפירט געוואָרן אין איינעם פון די גוראַנער דערפער.

קאפיטל אַכצען.

וומאָרגנס האָבן די פראַנצויזן צושטערט דעם פּאָרט, אויף זיין אָרט זיינען פאַרבליבן נאָר קופּעס מיסט און האַלב-צו-שטערטע אָקאָפּעס. אויפן דריטן טאָג האָבן די פראַנצויזן צוואַ-מען מיט די גוראָנען אינגאַנצט פאַרלאָזן די געגנט. דאָרט איז געוואָרן שטיל און וויסט.

אויפן פּערטן טאָג נאָך דער שחיטה האָבן זיך אויפן וועג, וועל-כער האָט געפירט צום פּאָרט, באַוווּן פינף פאַרשוין. זיי זיינען געגאַנגען זייער לאַנגזאַם און האָבן זיך אָפט אָפּגעשטעלט, ווי זיי וואָלטן עפּיס געזוכט. פּאָרויס איז געגאַנגען אַ יונגער אינ-דיאַנער, וואָס פלעגט פלינק ווי אַ קאַץ אַרומקריכן איבער אַלע בערגלאַך און אָנוואַגן זיינע לייט, אַז דער וועג איז פריי. אַ צווייטער אינדיאַנער, אַ ביסל עלטער, האָט אויפּמערקזאַם באַטראַכט דעם ברעג וואָלד, כדי צו געפינען דאָרט פרישע שפורן פון מענטשן. די איבעריקע דריי זיינען געווען ווייסע, כאָטש זייער אָפּגעברענטע הייט האָט זיך נישט קיין סך אונטערגעשיידט פון די רויטהייטיקע אינדיאַנער. אַלע האָבן געטראָגן איינפאַכע מלבושים, געמאַכט פון שטאַרקע שטאַפּן, צוגעפאַסט צו אַ לאַנגער, שווערער נסיעה, און אַלע זיינען געווען גוט באַוואָפּנט.

וועלן מיר זיך צוקוקן נענטער צו זיי, וועלן מיר באַלד איינזען, אַז דאָס זיינען געווען אונזערע אַלטע פריינט: דער פּאַלקאָוויק, גיי-אורד, אַדלעראַויג און די צוויי מאַהיקאַנער. זיי זיינען געגאַנגען זוכן די פאַרפאַלענע טעכטער פונם פּאַלקאָוויק.

די וואַנדערער האָבן לאַנג געבלאָנדזשעט איבער וויסטע בערג
און טאָלן, איבער וועגן און שטעגן און אַלץ נישט געפונען קיין
שום שפורן, וועלכע זאָלן קאָנען עדות-זאָגן, אַז נישט לאַנג זיי
בען דאָ דורכגעגאַנגען מענטשן און וואהין זיינען אָפגעפירט גע-
חאָרן די מיידלאַך.

דער פּאָטער האָט שרעקלאַך געליטן און גיארד, וואָס האָט נישט
געוואוסט, ווי אַזוי אים צו העלפן, האָט מיט טיפן מיטלייד און
אַנגסט געקוקט אויף דעם ליידנדיקן פּאָלקאָוויק. אפילו אָדלער-
אויג האָט נישט געקענט קוקן אויפן אַלטן אָן צער. ביידע מאָ-
היקאַנער האָבן אים אויך הייס מיטגעפילט.

דער פּאָלקאָוויק האָט שוין פאַרלוירן די האַפנונג צו געפינען
זיינע טעכטער. איינמאָל האָט אונקאַס אויסגעשריען און באַלד
דערויף זיך אָנגערופן צו זיינע וואַנדער-חברים:
— איר זעט? איר זעט?

און ער האָט אַרויסגעשלעפט פון אַ קוסט אַ גריין שטיקעלע זייד.

— דאָס איז מיין קאָרעס וואוּאַל...— האָט דער פּאָלקאָוויק אויפ-
געציטערט פון פרייד.

— זעט איר, דאָס איז גוט... דאָס איז זייער גוט...— האָט דער
יעגער געשטאַמלט. — נו! מיינע פריינט, לאָמיר ווייטער זוכן, אפשר
וועלן מיר געפינען נאָך עפּיס אַ צייכן פון די הערלאַכע מייד-
לאַך.

דאָס הייפל וואַנדערער האָט געזוכט און גענישטערט צווישן די
קוסטעס, און באַלד האָבן זיך דערהערט צוויי אויסגעשרייען:

— שפורן!— האָט צינגאַנגוק אויסגעשריען און אַ ווייז געטאָן מיטן
פינגער אויפן שטעגל, נישט ווייט פון אַ קוסט, וואו דאָס גראָז
איז געווען צוקנייטשט און איינגעטראָטן.

— און נאָך אַ שפור!— האָט אונקאַס פאַרהילכט די לופט און
האָט אַרויסגעשלעפט נאָך אַ גריין שטיקעלע זייד.
דער יעגער האָט רהיק זיך אָנגערופן:

— לאָמיר אַקאָרשט זען, וואָס באַדייט דאָס איינגעטראָענע גראָז...

אז דער יעגער מיט צינגאנגוקן האָבן זיך אַראָפּגעלאָזט אויף די קני און גענוי באַטראַכט און באַקוקט די שוואַכע שפורן, באלד זיינען ביידע אויפגעשטאַנען און זער יעגער האָט אָנגעקוקט צי-גאַנגוקן מיט פּרעגנדיקע אויגן.

— שאַראַויגיקער פּוקס! — האָט אַרויסגעזאָגט דער אינדיאַנער מיט אַ זיכערער שטימע.

— ריכטיק, ריכטיק!! — האָט אונטערגעכאַפט דער יעגער. — דאָס זיי-נען שפורן פון זיינע מאַקאַסינען, יעדער מענטש האָט אַנדערע פיס, דעריבער זיינען דאָ פאַרשידענע מאַקאַסינען און דערפאַר קענען מיר אונטערשיידן די שפורן. דערווייל אָבער ווייסן מיר, אַז די שוואַראַויגיקע דאַמע געפינט זיך אין דער האַנט פונם שאַראַויגיקן פּוקס.

אונקאַס האָט ווידעראַמאַל אויסגעשריען, און אַז אָדלעראַויג איז צוגעגאַנגען צו אים, האָט ער אים באַוויון עפּיס אַן אויסטערלישע זאַך, וועלכע ער האָט געפונען צווישן די קוסטעס.

— באַ! — האָט דער יעגער פּריילאָך אויסגערופּן. — דאָס איז דאָך דאָס פייפל פון אונזער זינגער!

— דאָס באַוויוזט, אַז דוד געמאַט געפינט זיך אויך אין געפאַן-גענשאַפט, צוזאַמען מיט די פּריילנס. פאַרט אַן אייגענער מענטש מיט זיי, — האָט גיארד געזאָגט.

— איצט ווייסן מיר שוין אויף זיכער, — האָט דער יעגער באַ-מערקט, — אַז די שוואַראַויגיקע דאַמע מיט איר איידעלן „באַשי-צער“ געפינען זיך אין די הענט פונם שוואַראַויגיקן פּוקס. דער לעצטער איז שוין שלום געוואָרן מיט זיין שבט, און געוויס האָס ער אַוועקגעפירט די געפאַנגענע אין איינעם פון די גוראַנישע דערפער.

— קאָנען מיר נאָך האָפּן, אַז מיר וועלן זיי באַפּרייען? — האָט דער פּאָלקאָוניק פּיינלאָך אַ פּרעג געטאָן.

— בלי שום ספק, סער! — האָט דער יעגער געענטפערט מיט אַ זיי-כערן קול. — איך האָב אייך געגעבן מיין ערנוואַרט אויסצונוכן אייערע טעכטער, טויטע אָדער לעבעדיקע, און וועל מיין וואָרט האַלטן. שאַ, שאַ! זעט נאָר! איי, אונקאַס, וואָס גלאַנצט דאָרט

געבן דעם קוסט?

אונקאס האָט געוואָלט אויפהויבן דעם אָנגעוויזענעם געגנשטאַנד, אָבער גיארוד האָט אים אויסגעכאַפט: ער האָט אויפגעהויבן עפּיס אַ קליינע גלאַנציקע זאַך.

— אַ מעדאַליאָן! — האָט דער אָפיציר אויסגערופן.

— דעם מעדאַליאָן האָב איך געשינקט אליסען צו איר געבורטס-טאָג, — האָט דער פּאָלקאָוויק געזאָגט. — הייסט דאָס, אַז אויך זי...

— הייסט דאָס, אַז אויך די בלאַנדע דאַמע איז גענומען געוואָרן אין געפאַנגענשאַפט צוזאַמען מיט די שוועסטער און זייער באַ-שיצער. נו, סער, מיר שטייען גוט! מיר וועלן זיי געפינען, ווי כ'בין אָדלעראויג אָדער שפורנוזוכער, ווי מען רופט מיך אויף יענעם ברעג פון דער אַזיערע. צו די גוראַנען וועל איך טרעפן, ווייל אין יענע געגנטן בין איך כמעט אויסגעהאָדעוועט געוואָרן. געוואוינט האָב איך, פאַרשטייט זיך, נישט מיט די גולנים גוראַ-נען, נאָר מיט גאָר אַן אַנדער שבט. נישט ווייט פון די גוראַנען וואוינט אַ מעכטיק, דעלאַוואַריש שבט. צווישן זיי האָב איך פאַר-בראַכט עטלאַכע יאָר, זיך באַקאַנט מיט זייערע מנהגים, שפראַך און מדות. דאָרט האָב איך זיך אויך באַפריינדעט מיטן עלטערן מאָהיקאַנער, דער יונגערער איז נאָך דאָן געווען אַ קינד...

— אַ, איך פאַרשטיי שוין, — האָט אים גיארוד איבערגעהאַקט, — ווי אַזוי זשע איז געקומען דערצו, אַז צינגאַנגוק מיטן זון...

— וואוינען נישט מיט זייער שבט, ווילט איר פרעגן? דאָס איז אַן אַלטע, טרויעריקע געשיכטע. איצט מוז איך שווייגן וועגן דעם. אפשר וועט אייך אַמאָל אַנטפלעקט ווערן דער סוד. איצט האָבן מיר וויכטיקערס צו טאָן. מיר מוזן אויסקלערן אַ מיטל, ווי מען זאָל צוקומען צו די גוראַנען. דאָס וועט זיין זייער אַ שווע-רע נסיעה...

— וואָס רעכנט איר אָבער צו טאָן? — האָט גיארוד געפרעגט.

— עס ווערט שוין טונקל און באַלד פאַלט-צו די נאַכט. דעמאָלט איז אַ גוטן טאָג מיט די שפורן און מיטן וועג, מיר וועלן זיי

נישט באַמערקן. איצט וועלן מיר גיין אין דעם חרוב-געוואָרע-
נעם פּאָרט, דאָרט וועלן מיר עפּיס עסן און זיך אויסשלאָפּן און
דאָרט וועלן איך מיך אויך באַראַטן מיט מיינע מאָהיקאַנער. אין
דעם פרט געפּעלן מיר זייער די אינדיאַנישע מנהגים. זיי וועלן
זיך קיינמאָל נישט באַראַטן, וואו זיי וועלן פריער נישט אויסרויכערן
אַ באַראַטונגס-ליולקע ביים פייער. דאָס געפּעלט מיר זייער, כאָטש
איך בין אַ ווייסער. מיר וועלן אויך אַזוי טאָן. מאַרגן וועלן מיר
ווייטער גיין אין וועג אַריין מיט פּרישע כוחות, און כ'האַף, אַז
מיר וועלן דערגרייכן אונזער ציל.
די וואַנדער-מחנה איז אַוועק אין פּאָרט, און אין אַ שעה אַרום
איז שוין צוגעפּאַלן די נאַכט.

קאפיטל ניינצען.

ינם פאָרט האָט דער יעגער מיט זיינע פריינט צוגעגרייט אַ נאַכטלעגער פּאַרן פּאַלקאָוויק מיט גיאוורדן. זיי האָבן אויסגעבויט אַ מין געצעלט און געבראַכט פרישן שטרוי. דער יעגער מיט די מאָהיקאַנער האָבן פּאַרלייגט אַ פייער און האָבן מיט גרויס אַפעטיט געגעסן זייער איינפאַכן אָוונטברויט.

גיאוורד איז אַרויס פון געצעלט און האָט זיך אַוועקגעזעצט אין אַ האַלב־צושטערטן אַקאַפּ. די נאַכט איז אַ שטאַק־פינסטער געווען.

ער איז לאַנג געזעסן, פּאַרטיפט אין זיינע רעיונות. פּלוצלונג האָט ער דערהערט אַ שוואַכן שאַרף נישט ווייט פון די רואינעס. ער האָט זיך צוגעהערט, אָבער דער שאַרף האָט זיך נישט אי־בערגעחזרט. האָט ער זיך באַרוהיקט און אויפסניי זיך אָפּגעגעבן זיי־נע רעיונות. שפעטער אָבער האָט ער ווידעראַמאַל דערהערט אַ שאַרף, שוין עטוואָס דייטלאַכער ווי פריער. גיאוורד איז שנעל און פּאַרזיכטיק אַרויס פונם אַקאַפּ און איז צוגעגאַנגען צום יע־גער, וועלכער איז נאָך אַלץ געזעסן ביים האַלב־פּאַרלאַשענעם פייער צוואַמען מיט די מאָהיקאַנער.

—איך הער עפּיס אַ מאַדנעם שאַרף...—האָט ער זיך אָנגערופן צום יעגער.—איר הערט?

—איך הער, איך הער,—האָט דער יעגער געענטפערט מיט גרינג־שעצונג.—דאָס זיינען וועלף אָדער היענעס. זיי גייען אונז נישט

אָן. לאָמיר בעסער גיין שלאָפן, סער.
—אָבער הערט זיך נאָר צו, איצט הערט מען נאָך דייטלאַכער, —
האָט גיארד געשעפטשעט.

דער יעגער האָט צוגעלייגט דעם אויער:
—זאָל אונקאָס גיין אויספאָרשן, —האָט ער אַרויסגעזאָגט. —וואָס אַ
וויסער וועט פאַר קיין פּאַל נישט זען און, נישט הערן, דאָס
וועט דערזען און דערהערן אָן אינדיאַנער.

דער יעגער האָט נאָכגעמאַכט דעם וויינענדיקן געשריי פון אַ סאָ-
ווע. מיט דעמדאָזיקן געשריי פלעגט ער שטענדיק צורופן אונ-
קאָסן. דער לעצטער האָט זיך באַלד באַוווּן און דער יעגער
האָט אים געזאָגט אַ פּאַר ווערטער אויף דעלאַוואַריש. אונקאָס
האָט זיך שטיל אַרויסגעליטשט פונם אַקאָפּ און גיארדן האָט
זיך געדאַכט, אַז ער איז געבליבן ליגן אויפן אָרט. גיארד האָט
זיך געוואונדערט, וואָס אונקאָס רירט זיך נישט אַזוי לאַנג, אָבער
אַז ער איז צוגעגאַנגען צו דעם פּלאַץ, וואו אונקאָס האָט גע-
דאַרפט ליגן, האָט ער אים דאַרט נישט געפונען צו זיין גרויס
פאַרוואונדערונג.

—וואו איז ער פאַרשוואונדן געוואָרן? —האָט גיארד געפרעגט
דעם יעגער, —איך האָב אַליין געזען, ווי ער איז דאָ אומגעפאַלן
און איך קאָן געבן מיין קאָפּ, אַז ער האָט זיך נישט גערירט
פונם אָרט.

—דערויף איז ער אָן אינדיאַנער, —האָט דער יעגער געענטפערט
מיט אַ שמייכל. —דערווייל זייט שטיל, ווייל דאָ וואַנדערט אַרום
אַ באַנדע גוראַנען, מען מוז אַנזאָגן צינגאַנגוקן, ער זאָל זיין פאַר-
זיכטיקער.

ער האָט צוגעלייגט דעם מיטלסטן פינגער צו די ליפן און האָט
אַזוי קונציק נאָכגעמאַכט דאָס בייזע שיפען פון אַ שלאַנג, אַז
גיארד איז דערשראָקן אָפּגעשפרונגען. צינגאַנגוק, וואָס איז גע-
זעסן פאַרטראַכט, האָט דערהערט דעם באַקאַנטן סיגנאַל. האָט
ער בלויו אויפגעהויבן דעם קאָפּ און אָנגעשטעלט די אויערן.
ער האָט זיך נישט באַוועגט, אָבער די אויגן האָבן אים אָנגעהויבן
צו לויפן אין אַלע זייטן.

פלוצלונג איז דער אינדיאנער געפאלן אויף דער ערד, זיך אי-
בערגקאטשעט אַ פאַר מאָל און אָפּגעשפרונגען אין אַ זייט. אין
דעמוזעלבן אויגנבליק האָט זיך דערהערט אַ שאַס, די קויל האָט
פּאַנאַנדערגעוואָרפן די קוילן פונם פייער, וואו דער אַלטער איז
פריער געזעסן.

דאָס אַלץ איז געשען אַזוי שנעל, אַז גיארד האָט כמעט פאַר-
לאָרן די רעיונות. נאָר צינגאַנגוק איז שוין געשטאַנען געזונט
און שטאַרק. ער האָט עפּיס שטיל גערעדט מיטן יעגער און ביי-
דע האָבן מיט גרויס אָנשטריינגונג געקוקט אין דער פינסטערער
ווייטקייט אַריין.

אין צוויי-דריי מינוטן אַרום האָט זיך דערהערט אין דער אָזיע-
רע אַ שטילער פּאַל און באַלד האָט זיך דערהערט נאָך אַ שאַס.
—דאָס האָט אונקאַס אויסגעשאַסן!—האָט דער יעגער געזאָגט—
איך דערקען שוין דאָס קנאַלן פון זיין ביקס. איר זעט, צינגאַנ-
גוק זיצט שוין ווידער רוהיק אויף זיין אָרט.

גיארד מיטן יעגער זיינען צוגעגאַנגען צום אינדיאנער, וועלכער
איז גאַנץ קאַלטבלוטיק געזעסן אויפן אַלטן אָרט.

— מיין ברודער איז רוהיק?—האָט אַדלעראויג געפרעגט.—זיינען
געווען אַ סך איראַקעזן?

דער אינדיאנער האָט אויפגעהויבן אַ פינגער און קורץ געזאָגט:

—איינער! אונקאַס וועט באַלד בריינגען זיינע האָר!

פון דער זייט האָט זיך באַוויון אונקאַס און האָט זיך שטיל
אַנידערגעזעצט נעבן זיין פּאַטער. גיארד האָט געוואַרט, ער
זאָל אָנהויבן צו דערציילן, וואָס דאָ איז געשען, אָבער אונקאַס
האָט געשוויגן. ער האָט נאָר אַ שאַקל געטאַן מיטן קאָפּ אויפן
פרעגנדיקן בליק פונם פּאַטער. יעדער ווייסער אויף זיין אָרט
וואַלט אָנגעהויבן צו דערציילן אַ לאַנגע מעשה וועגן זיין העל-
דישקייט, אָבער די דאָזיקע מערקווירדיקע לייט האָבן נישט גע-
האַלטן פאַר נויטיק צו פלוידערן פון אַזוינע זאַכן, וועלכע זיינען
פון זיך אַליין פאַרשטענדלאַך.

אָבער גיארד האָט אים אַ פרעג געטאַן:

—אונקאס, וואָס איז געשען? מיר האָבן געהערט אייער שאַס.
איך פאַרהאַף, אַז ער איז נישט געגאַנגען לאיבוד.
דער יונגער אינדיאַנער האָט געעפנט זיין יעגער-בלווע און שטום
אַ ווייז געטאָן אויף אַ לאַנגן פּאַס האָר, וועלכער איז געהאַנגען
ביי זיין גאַרטל.

גיארד איז ווייטער אַוועק אין אַקאַפּ און איז דאָרט איינגע-
שלאָפן, איינגעוויקלט אין זיין מאַנטל.

דער יעגער האָט צוגעלייגט האַלץ צום פייער און איינגעלאָדן
זיינע פריינט, זיי זאָלן זיך אַנידערזעצן. אַ לאַנגע צייט האָבן
אַלע געשוויגן. מען איז געווען מיט ערנסטע פייערלאַכע פּנימער,
קיינער אָבער האָט זיך נישט דערוועגט איבערצורייסן די שטיל-
קייט מיט עפּיס אַוואָרט. ווען דאָס פייער האָט זיך גוט צו-
ברענט, האָט צינגאַנגוק אַרויסגענומען פון זיין בוועם-קעשענע אַ
קליין ליולקעלע. דאָס שיסעלע איז געווען קונציק אויסגעשניצט
פון אַ ווייכן שטיין, און דער מונדשטוק—פון האַרטן האַלץ. ער
ער האָט לאַנגזאַם אָנגעפילט די ליולקע מיט טאַבאַק, זי פאַררוי-
כערט ביים פייער און לאַנגזאַם אַ פאַר מאָל אַ צי געטאָן. דער-
נאָך האָט ער די ליולקע איבערגעגעבן זיינע פריינט. יענע האָבן
זיך אויך אַ פאַר מאָל פאַרצויגן. אזוי האָט די ליולקע דריי מאָל
אַרומגעשפּאַצירט צווישן די רויכערער, ביז זי איז ווייטער אַרי-
בער צו צינגאַנגוק. דעמאָלט האָט ער זי פּאַוואָליע אויסגעקלאַפט
און פּאַהאַלטן צוריק אין דער בוועם-קעשענע. איצט האָט זיך
אָנגעהויבן די יצונג. דער יעגער האָט אויפגעהויבן די רעכטע
האַנט און אָנגעהויבן צו ריידן. גערעדט האָט אייגנטלאַך דער
יעגער מיט צינגאַנגוק. אונקאַס האָט געשוויגן אויס אַכטונג צו
די עלטערע.

ווי ס'האָט זיך אַרויסגעשטעלט, האָבן ביידע מאַהיקאַנער זיך
געהאַלטן ביי איין מיינונג, דער יעגער ביי אַ צווייטער. עס האָט
אויסגעוויזן, אַז די מיינונגס-פאַרשידנהייט וועט זיך ציען אָן אַ
סוף און אָן אַ שיער, דאָך אָבער האָט קיינער נישט דערהויבן
די שטימע און איז נישט אויפגערעגט געוואָרן. פאַרקערט, איי-
דער זיי האָבן אַרויסגעזאָגט זייער מיינונג, האָבן זיי לאַנג גע-

טראַכט. דער צלטרער מאַהיקאָנער האָט באַגלייט זיינע ווערטער
 מיט רוהיקע, שיינע באַוועגונגען. ער און זיין זון זיינען געווען
 דערפאַר, מען זאָל מאַכן די נסיעה אויף דער יבשה. דער יעגער
 האָט געראַטן, צו פאַרן מיטן וואַסער. ביידע צדדים האָבן אונטערגע-
 שטיצט זייערע מיינונגען מיט פעסטע ראיות און פראַקטישע עצות.
 אַדלעראויג האָט געזען, אַז דאָס וועט נישט נעמען קיין סוף, איז
 ער אויפגעשטאַנען און האָט זיך אַוועקגעשטעלט אין אַ פּאַזע פון
 אַן אינדיאַנער-רעדנער. מיט דער רעכטער האַנט האָט ער גע-
 מאַכט אין דער לופט אַ ברייטן האַלבקרײז, וואָס האָט געזאָלט
 באַדייטן די טאָג-באַוועגונג פון דער זון איבערן הימל. ער האָט
 געמאַכט אַזויפיל האַלבקרײזן, וויפיל טעג עס האָט באַדאַרפט גע-
 דויערן די נסיעה צו די גוראַנען. דערנאָך האָט ער פאַרגעשטעלט
 מיט אויסערגעוויינלאַך אויסדריקלאַכע באַוועגונגען דעם לאַנגן,
 שווערן וועג דורך וועלדער און בערג. דערביי האָט ער אויך
 זייער אויסדריקלאַך געשילדערט די אַלטע יאָרן און די שוואַכע
 כוחות פונם פאַלקאָוניק מונאַ, וועלכער וועט נישט זיין בכוח
 דורכצומאַכן אַזאַ מין נסיעה. שפעטער האָט ער געוויזן מיט לייכ-
 טע רונדע באַוועגונגען, ווי לייכט און פלינג עס פליט אַ שיפל
 איבערן וואַסער. ער האָט איבערגעגעבן דורך באַוועגונגען די
 לייכטקייט פון אַ שיפל און די שווערע, וואַקלדיקע טריט פון אַן
 אויסגעמאַטערטן מענטשן. צולעצט האָט ער מוסף-געווען, אַז דער
 וועג מיטן וואַסער לאָזט נישט איבער קיין שפורן הינטער זיך...
 זיין שילדערונג האָט ער באַגלייט מיט קורצע, שטאַרקע ווערטער.
 ערנסט און אויפמערקזאַם האָבן די מאַהיקאָנער באַגלייט מיט די
 בליקן זיינע באַוועגונגען.

דאָסמאָל האָבן, קענטיק, געווירקט זיינע איבערצייגונגען אויף
 די אינדיאַנער. ווען ער האָט געענדיקט און האָט זיך אַנידערגע-
 זעצט, זיינען אַלע געזעסן טויט-שטיל. יעדער אינדיאַנער וואָרט
 אינדערשטיל אָפּגעשאַצט דעם ווערט פון זיינע עצות. צולעצט
 האָט צינגאַנגוק זיך אַנגערופן צו זיין זון:
 — מײן ברודער איז גערעכט. זיין עצה איז קלוג. אַדלעראויגס
 חכמה האָט אַזאַ ממשות ווי זיין העלדישקייט.
 און באַלד דערויף האָבן זיך אַלע געלייגט שלאָפן.

קאָפּיטל צוואַנציק.

י זון איז נאָך נישט געווען אויפגעגאַנגען און דער הימל איז נאָך געווען באַדעקט מיט שטערן, ווען אַדלעראויג האָט אויפגעוועקט גיארדן. אַלע, אויסער אים, זיינען שוין געווען גרייט אין וועג אַריין.

דער יעגער האָט צוגעלייגט אַ פינגער צו די ליפן און שטיל געזאָגט:

—שטילער, סער! זייט פאַרויכטיק! נישט גערעדט, נאָר געשוויגן. אַ וואָרט איז דער גרעסטער פאַררעטער אין וואַלד. שטעלט אייער פוס אויף שטיינער און איבערהויפט אין אַזאַ אָרט, וואו עס בלייבט נישט קיין שפור. אַמבעסטן וואַלט געווען, איר זאָלט שטעלן אייער טריט אויף מיינעם...

דער יעגער איז שנעל און פאַוואָליע אַוועק צו דער אַזיערע. אַלע זיינען געגאַנגען נאָך אים און אין זיינע טריט. ווען ער איז צוגעקומען צום ברעג, האָט ער שטיל געזאָגט:

—אונקאַס, זיי אַזוי גוט, גיי אַריין אין וואַסער און בריינג און-דער שיפל צום ברעג, אָבער צו די שטיינער, נישט צום זאַמד...

אונקאַס האָט פינקטלאַך און שנעל דערפילט דעם באַפעל פונם יעגער. מונאַ און גיארד זיינען די ערשטע אַריין אינם שיפל. אַרום איז געווען טויט-שטיל. זיך אַרומגעקוקט און דערזען, אַז אַלץ איז אין אַרדנונג, איז דער יעגער מיט די מאַהיקאַנער אויך אַריין אינם שיפל און שטיל אַפּגעשוואומען פונם ברעג.

—נישט ווייט האָט געשוויבלט און געגריבלט מיט גולנים-איראָקען
און מען האָט באַדאַרפט זיין זייער פּאַרויכטיק און שטיל.

פלוצלונג האָט דער יעגער אַ פּרעג געטאָן:

—אונקאַס, וואָס זעסטו דאָרט ווייטער?

אונקאַס האָט אָנגעשטרײנגט אַ קוק געטאָן אין דער אָנגעוויזענער
ריכטונג און געזאָגט מיט אַ זיכערן טאָן:

—דאָס איז אַ רויך פון אַ שייטער-הויפן.

—אַזוי האָב איך גערעכנט! נו, באַלד וועט זיך אָנהויבן אַ שפּיל!

איר זעט—האָט דער יעגער געזאָגט.—דאָרט ציט זיך אַ שמאַלער
קאַנאַל, וועלכן מיר מוזן אַדורכשווימען. פאַרן קאַנאַל, רעכטס,

זעט איר אַ פעלו, וואָס ליגט ווייט אין וואַסער? הינטער דעם

פעלו זעט מען אַ רויך. דאָס באַווייזט, אַז דאָרט זיינען פאַראַן
מענטשן, מיט וועלכע אונז וועט נישט זיין אַזוי אָנגענעם זיך צו

באַגעגענען.

—וואָס זשע רעכנט איר צו טאָן אויף אַזאַ אופן? איר זאָגט דאָך,

אַז קיין אַנדער וועג איז נישט פאַראַן.

—אַ, קיין אַנדער וועג האָבן מיר נישט, ווי איר זעט אַליין.

מיר וועלן זיך אַדורכגנבענען אינם שאָטן פונם פעלו וואָס

שטילער און וואָס שנעלער, אפשר וועלן זיי אונז נישט באַמערקן.

אַלבפאַלס, וועל איך זיך פריער מישב זיין מיט די מאַהיקאַנער.

ביידע אינדיאַנער זיינען געזעסן ביים רודער. אַדלעראַויג האָט

אַ וואונק געטאָן און זיי האָבן אָפּגעשטעלט דאָס שיפל. און דע-

מאַלט האָט ער זיך איבערגעשמועסט מיט זיי אויף דעלאַוואַריש.

—אַט האָט איר שיפלאַך אויך.—האָט דער יעגער אָנגעוויזן אויף

אַ פּאָר שיפלאַך,—דאָס הייסט, אַז מיר האָבן דאָ ווייניגסטנס ביי

אַ צען גולנים. אויב זיי וועלן אונז באַמערקן, וועט זיין אַ שלעכ-

טע מעשה, מיר וועלן האָבן מיט זיי צו טאָן. לאַמיר זען פאַר-

ביישווימען אומבאַמערקט.

דריי שיפער האָבן גערודערט מיט אַלע פּוחות און דאָס שיפל

האָט זיך אַוועקגעלאָזט בליץ-שנעל. דאָך האָט מען דאָס באַמערקט

פונם פעלו. ס'האָבן זיך דערהערט דראַענדיקע קולות. און באַלד

דערויף—אַשאָס. צום גליק אָבער האָט די קויל קיינעם נישט געטרָפֿן, נאָר אַריינגעפֿאלן נישט ווייט אין וואַסער. פֿאַלד האָט זיך אויפֿן ברעג באַוווּן אַ קליינע מחנה אינדיאַנער. זיי זיינען אַריינגעשפרונגען אין זייערע שיפלאַך און זיינען נאָכ-געשוואומען אונזערע פֿריינט. יענע אָבער זיינען שנעלער גע-שוואומען, ווייל זיי האָבן געהאַט אַ לייכט שיפל און די שטרע-קע צווישן די פֿאַרפֿאַדער און פֿאַרפֿאַלגטע איז געוואָרן אַלץ גרעסער. און אַז זיי זיינען פֿאַרלאָפֿן ווייט פֿאַרויס, אַזוי, אַז אַדלעראַויגס ווייטשיסנדיקער ביקס וואָלט שוין נישט דערגרייכט די פֿאַרפֿאַלגער, האָט דער יעגער אַוועקגעלייגט דעם רודער.

דער יעגער האָט אַפֿילו פֿאַר איינוועגס געוואָלט דערשיסן אַ פֿאַר ווילדע. די מאַהיקאַנער האָבן אויך אויפֿגעהערט צו רודערן און די אינדיאַנער האָבן זיך שנעל דערנענטערט צו אונזערע פֿריינט.

דעמאָלט האָט זיך אַדלעראַויג אויפֿגעהויבן מוכן ומזומן צו שיסן אין די אינדיאַנער, נאָר אונקאַס, וואָס האָט לייכט אויפֿגעציטערט, האָט אים אָפֿגעהאַלטן. —וואָס איז געשען, אונקאַס?—האָט דער יעגער אַ פֿרעג געטאָן.

דער יונגער מאַהיקאַנער האָט אָן ווערטער אַ ווייז געטאָן אויפֿן לינקן ברעג. פֿונם ברעג איז געשוואומען אַ שיפל מיט עטלאַכע אינדיאַנער.

—אַהא, די זאַך ווערט ערנסטער!—האָט דער יעגער באַמערקט. —מען מוז זיך אָנשטריינגען.

אַדלעראַויג האָט שטיל באַפוילן:

—לייגט אייך אַלע אויפֿן דעק!

זיין באַפעל איז היפֿף דערפֿילט געוואָרן, און די ווילדע האָבן אויסגעשאָסן. די קוילן האָבן אָבער קיינעם נישט געשאַדט.

—נו, —האָט אַדלעראַויג געזאָגט, —איצט וועל איך מיט זיי אַ שפּיל טאָן!

ער האָט גענומען זיין ביקס און אויסגעשאָסן אין די פֿאַרפֿאַלגער.

עס האָט זיך דערהערט אַ געשריי און איינער פון די ווילדע איז
אַריינגעפאלן אין וואַסער.

דאָס שיפל מיט די ווילדע האָט זיך תיכף אומגעדרייט צום ברעג
און די ווילדע זיינען הענדום-פענדום אַרויסגעשפרונגען פון די
שיפלאַך אויף דער יבשה.

—איך פאַרשטיי זיי, די פלבים!...—האָט דער יעגער זיך אָנגע-
רופן.—זיי וועלן אונז די גאַנצע צייט נאָכשפירן און שטערן
אַרויסצוגיין פון וואַסער. זיי קענען זיך צוטיילן אויף צוויי מחנות
און נאָכשפירן אונז פון ביידע ברעגעס.

—וואָס האָבן מיר צו טאָן, מיין ליבער?—האָט גיארד אַ פרעג
געטאָן דעם יעגער.—אפשר וועלן מיר צושוואַמען צו אַן אינזל
און פון דאָרט באַטראַכטן די געגנט?

—אַן אינזל איז לייכט צו געפינען, אָבער מיר מוזן האָבן אַן
אינזל מיט אַ הויכן באַרג, מיר זאָלן זען די גאַנצע געגנט, ווי
אויף דער האַנט.

אין צען מינוט אַרום זיינען אונזערע וועגלייט צוגעשוואומען צו
אַ הויכער אינזל. אַדלעראויג מיט גיארדן האָבן אַרויפגעקלעטערט
אויפן באַרג, וואָס האָט זיך געהויבן אויף דער אינזל.

—זעט איר, אַז איך האָב מיך נישט גענאָרט!—האָט אויסגערופן
דער יעגער.—זעט איר אויף ביידע ברעגן פון דער אַזיערע אַ
רויך? דאָס זיינען די אינדיאַנער, וואָס שפירן אונז נאָך. אָבער
איך שרעק מיך נישט פאַר זיי. לאָמיר זיך אַקאָרשט באַראַטן מיט די
מאָהיקאַנער.

ער איז אַראָפּ פון באַרג און זיך באַראַטן מיט די מאָהיקאַנער.
באלד האָבן אַלע גענומען דאָס שיפל אויף די פלייצעס און זיי-
נען אַוועק צום נאָנטן וועלדל, איבערלאָזנדיק הינטער זיך וואָס
מער שפורן. פון וועלדל זיינען זיי אַוועק צוריק צו דער אַזיע-
רע, אָבער מיט אַן אַנדער וועג און געגאַנגען זיינען זיי כמעט
גאָר אַן שפורן.

דערנאָך האָבן זיי זיך אַ צווייט מאָל אָפגעשטעלט און זיך אויס-

גערוט אויפן ברעג. ערשט פארנאכט זיינען זיי ווייטער געפאָרן.
איצט האָט זיי שוין דער יעגער געפירט און זיי געבראַכט אין
א האַפן. דאָרט האָבן זיי גוט פאַרשטעקט דאָס שיפל צווישן די
ביימער און זיינען ווייטער אַוועק צופוס.

קאפיטל איינאונצוואנציק.

א פאַר שעה זיינען די וואַנדערער געגאַנגען איבער אַן אוי-
סערגעוויינלאַך שווערן וועג, —שטיינער, לעכער, גריבער און
טייכלאַך. אַרום האַלבער נאַכט האָבן זיי זיך אָפגעשטעלט און
באַשלאָסן איבערצונעכטיקן אין אַ קליינער הייל.
צומאָרגנס פרי זיינען זיי ווייטער אַוועק. די גאַנצע צייט איז
דער יעגער געגאַנגען זיכער פאַרויס, אָבער אַ פאַר מאָל האָט ער
זיך אָפגעשטעלט, גענוי באַטראַכט דעם וועג און זיך באַראַטן מיט
די מאָהיקאַנער.

גיארד האָט אים אַ פרעג געטאָן:

—וואָס איז געשען, אָדלעראויג? האָבן מיר פאַרלאָרן דעם וועג?

—ניין, סער, —האָט אָדלעראויג געענטפערט. —ביז אַהער האָבן מיר
געהאַט בלויו איין וועג, וואָס האָט געפירט צו די דערפער פון
די גוראַנען. איצט האָבן מיר אָבער צוויי וועגן און איך ווייס
נישט, מיט וועלכן וועג די אינדיאַנער זיינען אַוועק.

—לאָמיר זוכן זייערע שפורן, וועלן מיר וויסן אויף זיכער, —האָט
דער פּאַלקאַוויק פאַרגעלייגט.

—מיר וועלן טאַקי אַזוי טאָן, —האָט אָדלעראויג צוגעשאַקלט מיטן
קאָפּ. —איר זעט יענס בערג? דאָס וועט זיין אונזער זאַמלפונקט.
מיר וועלן זיך פאַנאַנדערגיין אין פאַרשידענע ריכטונגען און זוכן
די שפורן. וועט עמיך עפּיס געפינען, וועט ער צורופן די איבערי-
קע. אין אַ שעה אַרום וועלן זיך אַלע פאַרזאַמלען אויפן בערגל.

מען האָט זיך באַלד אַוועקגעלאָזט אין פאַרשידענע ריכטונגען, אָבער אין אַ פּאָר מינוט אַרום האָט זיך דערהערט אונקאַסעס שטימע. די וועגלייט זיינען זיך צונויפגעלאָפן נעבן אונקאַסן, וואָס האָט אָנגעוויזן אויף היבשע שפורן פון פּערדישע קאָפיטעס. איצט האָבן שוין אַלע זיכער געוואוסט, מיט וועלכן וועג די גוראַנען זיינען אַוועק.

—מיר וועלן גיין נאָך די שפורן...—האָט אָדלעראויג געזאָגט, —מיר מוזן אָבער אויסמיידן די גוראַנען-באַנדעס. מיר געפינען זיך שוין אויף זייער ערד.

ער האָט זיך באַראַטן מיט די מאַהיקאַנער און זיך נאָכדעם אָן-גערופן צו גייאורדן:

—מיר וועלן גיין אין אַזאַ אָרדנונג: איך—פּאַרויס, איר, פּאַלקאַוו-ניק, און איר, מאַיאָר, נאָך מיר און צולעצט—ביידע מאַהיקאַנער. גייט אָבער זייער, זייער שטיל.

אין דערדאָזיקער אָרדנונג האָט מען זיך אַוועקגעלאָזט אין וועג צורין.

פּאַרבאַכט זיינען זיי אַרויף אויף אַ וואַלד-לאַנקע, וואו שאַרפּאוי-גיכער פּוקס האָט זיך, ווי ס'זעט אויס, אַפּגעשטעלט אַפּצורוען. מען האָט עס געקענט פאַרשטיין פון די שפורן, וואָס זיינען דאָרט פאַרבליבן.

איצט האָט מען געדאַרפט זוכן נייע שפורן, פּדי צו וויסן, אין וואָסער דאָרף מען האָט אַוועקגעפירט די געפּאַנגענע.

דער יעגער האָט ווידעראַמאָל געגעבן די אייגענע עצה—יעדער זאָל זיך צוטיילן און זוכן שפורן אין דער אומגעגענט.

אַלע האָבן אים געפּאָלגט און האָבן פאַרגראָבן די אויגן אין דער ערד. אַ גאַנצע שעה אָבער איז אַוועק און זיי האָבן גאַרנישט געפונען. שפורן פון מענטשלאַכע טריט זיינען געווען אַ סך, קיין איינער פון זיי אָבער האָט נישט געפירט ערגיץ ווייטער פון דער לאַנקע. אויסערדעם, האָט מען אין ערגיץ נישט געפונען קיין שפורן פון פּרויען-שיך.

מיט אַראָפּגעלאָזטע קעפּ זיינען אַלע צוריקגעקומען, אָבער אונ-קאַס האָט געפּעלט.

— ער איז ביים טיכל, — האָט צינגאַנגוק געזאָגט.
 אַלע זיינען אַוועק צו אונקאַסן, וואָס האָט, ווי אַלעמאָל, ווירק-
 לאַך עפּיס געפונען. ער איז געשטאַנען אויף די קני פאַרן טיכל
 און געשאָטן זאָמד, צו פאַרהאַלטן דעם שוואַכן שטראַם פונם
 פלאַכן טיכל. צולעצט האָט זיך אים איינגעגעבן צו פאַרהאַלטן
 דעם שטראַם און אונקאַס האָט אָנגעוווּן אויף אַ דייטלאַכן שפור
 אויפן דנאָ. דערדאָזיקער שפור האָט עדות געזאָגט, אַז די אינ-
 דיאָנער זיינער אַוועק מיטן דנאָ פונם טיכל. געפאַלן אויף דער
 המצאה איז אונקאַס, וואָס האָט פריער באַמערקט אַנדערע שפורן.
 אויפהויבנדיק אויף איין אָרט אַ קליין הייכעלע זאָמד מיט גראָנ,
 האָט ער אונטער אים געפונען אַ דייטלאַכן צייכן פון אַ גרויסן
 שוך און פון אויבן האָט זיך געזען אַ שפור פון אַ ווייכערן שוך.

אָדלעראויג האָט געפונען אַ סך זאָמדהויפנס. איינער פון צווייטן
 איז אָפגעשטאַנען אויף אַ טריט פון אַ דערוואַקסענעם מענטשן.
 און אַלע צייכנס אונטערן זאָמד האָבן געפירט פון יענעם אָרט,
 וואו מען האָט געזען די סימנים פון אַ שייטערהויפן, ביז צום טיכל.

אָדלעראויג האָט זיך אָנגערופן צו גיארודן, וועלכער האָט דאָ
 גאַרנישט פאַרשטאַנען:

— איינס פון די אינדיאַנערס שפיצלאַך באַשטייט דערין, וואָס זיי
 באַהאַלטן זייערע שפורן. דאָס ווערט געמאַכט אַזוי: איינער פון
 זיי גייט פאַרויס און הינטער אים גייען איינציקווייז די איבערי-
 קע. יעדער סטאַרעט זיך צו גיין אויף די שפורן פון דעם פאַ-
 דערשטן גייער. דער לעצטער ווידער באַדאַרף ביי יעדן טריט
 פאַרשטן מיט זאָמד דעם איינציקן שפור הינטער זיך. איך בין
 משער, אַז דער זינגער מיט זיינע גרויסע פיס און מיט זיין
 שווערן אומגעלומפערטן טריט איז געאַנגען דער ערשטער. איצט
 מזון מיר זען, ווי לאַנג זיינען זיי געאַנגען מיטן טיכל און
 אין וועלכער זייט האָבן זיי זיך שפּעטער פאַרקירעוועט. דערווייל
 וועלן מיר גיין אויפן ברעג פונם טיכל. דאָס, וואָס מיר האָבן
 נישט געפונען די שפורן פון די מיידלאַך, באַווייזט, אַז שאַרפּ-
 אויגיקער פוקס האָט באַפוילן צו טראַגן זיי ערטערווייז אויף די הענט.

די וועגלייט זיינען אַוועק מיטן ברעג.
אַפגעגאַנגען ביי אַ מייל, זיינען זיי צוגעקומען צו אַ גרויסן פעלז.
דאָ האָבן זיי זיך אַפגעשטעלט און דער יעגער מיט זיינע רויט-
הויטיקע פריינט האָבן ווידעראַמאָל געזוכט שפורן. דאָסמאָל האָבן
זיי שטאַרק מצליח געווען. זיי האָבן געפונען עפּיס אַווינס, וואָס
איז ענלאַך צו טראָגברעטלאַך און שפורן פון קליינע, כמעט קינ-
דישע פּיסלאַך.

אַזוי האָט זיך באַשטעטיגט אַליק, וואָס אָדלעראויג האָט פאַרגעזען.
זיי זיינען געווען אויפן ריכטיקן וועג.
איצט זיינען זיי געגאַנגען איבער אַ שיינעם טאָל. אויפן וועג
זיינען געלעגן אַ סך שפורן און די וועגלייט זיינען זיכער געגאַנג-
גען פאַרויס. שפעטער אָבער האָט דער יעגער זיך עטוואָס גע-
קווינקלט.

—מיר מוזן שוין ווידער אַ קלער טאָן, וואָס צו טאָן.—האָט ער
געזאָגט,—נישט ווייט פון דאָנען געפינען זיך שוין די דערפער
פון די גוראַנגען.

ער האָט עפּיס אַ שפּעטשע געטאָן די מאַהיקאַנער און זיי זיינען
זיך צוגאַנגען אין צוויי פאַרשידענע ריכטונגען.
דער יעגער, גיארד און דער פּאַלקאַוויק זיינען ווייטער געגאַנג-
גען. די זון האָט זיך שוין אַראָפּגעלאָזט. אַפגעגאַנגען אַ פאַר מייל,
האָט דער יעגער געזאָגט:

—גייט צו יענעם בערגל און וואַרט דאָרט אויף מיר. איך וועל
אויספאַרשן די געגנט.

מיט דידאַזיקע ווערטער, איז ער געלם געוואָרן צווישן די קוס-
טעס. דער פּאַלקאַוויק מיט גיארדן זיינען צוגעגאַנגען צום
בערגל און האָבן זיך דאָרט אַנידערגעזעצט. אונטער זיי איז גע-
לעגן אַ שיינער, טיפער טאָל מיט אַ קליין טייכל אינמיטן. אויפן
ברעג פונם טייכל, זיינען געשטאַנען שיינע קליינע געצעלטן. פון
אין געצעלט צו אַ צווייטן זיינען געלאָפן קליינע, פליבקע באַ-
שעפענישן.

אונזערע פריינט האָבן מיט גרויס פאַרוואונדערונג זיך וועקוקט
צו דעמדאָזיקן בילד. דערווייל האָבן זיי דערהערט אַ שאַרף.

גייארד האָט זיך אומגעקוקט און דערזען אַ הויכן אינדיאַנער,
וועלכער האָט אויך געקוקט אויף די משונהדיקע באַשעפענישן.
ער האָט אויסגעזען אַזוי פרידלאַך און מילד, אַז גייארד איז
רוהיק געזעסן אויף זיין אָרט און געקוקט אויף דעם ליבן דערפל
פון די אינדיאַנער.
פלוצלונג איז אויסגעוואַקסן דער יעגער, וואָס איז צוגעגאַנגען
צום הויכן אינדיאַנער און אים אַ קלאַפּ געטאָן אין רוקן.

קאפיטל צווייאונצןאנציק.

ער פֿאָלקאָוויק און גיארד האָבן ממש געגאַפֿט, ווען זיי האָבן איינגעזען, אַז די דאָזיקע קליינע באַשעפֿענישן זיינען ביבערס און אַז דער הויכער אינדיאַנער איז דוד געמאַט. מען האָט אים באַלד גענומען אויספרעגן, וואָס איז געוואָרן מיט די פֿריילנס.

—זיי געפינען זיך אין געפֿאַנגענשאַפֿט ביי די ווילדע, —האָט דער זינגער דערציילט. —זיי זיינען געוונט און שטאַרק, כאָטש זיי ביינקען זייער שטאַרק. מיך לאָזט מען אַרומגיין פֿריי. דאָס על-טערע פֿריילן וואוינט אין אַ שכניש דערפל, דאָרט הינטערן אַ עלוז. די צווייטע, ווידער, וואוינט אין יענעם דערפל, דאָרט אויפֿן באַרג.

אַלעראויג האָט אים אויסגעפרעגט וועגן די היגע שבֿטים. דאָס האָט אָבער דער זינגער נישט געקאָנט וויסן. ער האָט נאָר גע-זען, אַז אויף די קערפֿערס האָבן זיי אויסגעמאָלטע שילדקראַצטן.

דערהערט די דאָזיקע ווערטער, האָט זיך דער יעגער זייער דער-פֿרייט און זיך איבערגעשמועסט מיט די מאָהיקאַנער. דערנאָך האָט ער געזאָגט :

—ווי עס זעט אויס, מוז דאָס זיין אַ מעכטיקער דעלאַוואַרישער שבֿט, וואָס צינגאַנגוק איז אַמאָל געווען זיין אָנפֿירער. צוליב די מאַוסע שפּיצלאַך פֿון די ווייסע, דערונטער אויך איינגלענדער, האָבן די דעלאַוואַרישע שבֿטים געקעמפֿט צווישן זיך און אַ טייל

פֿאַן זיי האָט זיך פֿאַרבוּדן מיט די גוראָנען.
 —וואָס האָבן מיר אָבער צו טאָן?— האָט גיארד געפרעגט.
 —קודם מוז אונזער זינגער מיטטיילן אונזערע דאָמען, אַז מיר
 זיינען דאָ. —האָט אָדלעראַויג געענטפערט. —אַז איר וועט דערהערן
 דעמדאָזיקן פּייף, —האָט דער יעגער זיך אָנגערופן צום זינגער—
 זאָלט איר באַלד קומען אויף יענעם אָרט, וואו דער פּייף וועט
 געגעבן ווערן. —דער יעגער האָט אים געוווּן, ווי אַזוי ער וועט
 פּייפן, און דער זינגער האָט געשמייכלט.
 —איצט טוט אייך אייער זאָך, אָבער קיינער טאָר עס נישט באַ-
 מערקן.

פלוצלונג האָט גיארד זיך אָנגערופן:
 —כּוועל גיין מיטן זינגער און וועל מיך פֿאַרשטעלן פֿאַר אַ
 גרויסן כּשופּמאַכער. איך מוז מיך אָבער פּריער גרימירן. העלפט
 מיר צו דערין...

דער געדאַנק האָט זייער אויסגענומען ביים יעגער. ער האָט זיך
 פּריילאָך צעלאַכט.
 —אָט וועלן מיר דאָס אָפּנאַרן מאַגנאָן. מיר וועלן אַזוי פֿאַרענ-
 דערן דעם מאַיאָר, אַז דער טייוול אַליין וועט אים נישט דער-
 קאָנען.

צינגאַנגוק האָט אַרויסגענומען פון זיין טאָרבע פֿאַרשידענע פֿאַרבן
 מיט פענזלאָך. גיארד האָט זיך גענומען צו דער מלאכה און
 אין צען מינוט אַרום האָט ער שוין געהאַט אַן אַנדער מראה.
 איצט האָט ער אויסגעזען ווי אַ טיפּישער כּשופּמאַכער אָדער
 קונצנמאַכער, וואָס וואַנדערט אַרום איבער די אינדיאַנישע דער-
 פער.

דער יעגער האָט אים געגעבן אַ לעקציע, ווי אַזוי זיך צופירן
 צווישן די ווילדע, און באַלד דערויף האָט זיך די קליינע מענטשן-
 גרופּע צוזעגנט מיט אים.

גיארד איז אַוועק מיטן זינגער אינם דאָרף פון די גוראָנען.
 דאָס דאָרף איז באַשטאַנען פון אַ צענדליק שמוציקע געצעלטן.

קאפיטל דרייאונצוואנציק.

אין דער דאָרפֿגאַס האָבן זיך געשפּילט נאַקעטע קינדער. דער-
זען אומבאַקאַנטע מענטשן, האָבן זיי גענומען גלאַצן מיט
די אויגן און שרייען. אויף די געשרייען זיינען אַרויס אַ פּאָר
ריזיקע אינדיאַנער מיט ביזע פּנימער. זיי זיינען אַרויס פּון אַ
באַראַטונגהויז, וואָס איז אויך געווען אַזוי מאוס און שמוציק, ווי
די איבעריקע הייזלעך, נאָר אַ ביסל גרעסער. די אינדיאַנער האָבן
זיך גאַרנישט אומגעקוקט אויף די אומבאַקאַנטע מענטשן.
דוד געמאַט, וועלכער האָט שוין פּיל-ווייניק געקאַנט די אינדיאַ-
נישע מנהגים, איז אַוועק צום באַראַטונגהויז און גיארד איז
אים נאָכגעגאַנגען. אינם באַראַטונגהויז זיינען געזעסן אַ פּאָר צענ-
דליק אינדיאַנער. דאָס הויז האָט נישט געהאַט קיין פענסטער
און אַ שייטערהויפּן האָט באַלויכטן דאָס גרויסע צימער, אַרום
דעם פייער זיינען געזעסן פּיר עלטערע אינדיאַנער. די איבערי-
קע זיינען געשטאַנען ביי די ווענט, ווייט פּונם פייער.
דוד געמאַט האָט זיך באַלד אַנידערגעזעצט ביים פייער און גיי-
ארד האָט אויך געטאַן דאָס אייגענע. אַ געוויסע צייט האָבן די
אינדיאַנער געשוויגן און קיין איינער פּון זיי האָט נישט אַרויס-
געוויזן קיין שום סימן פּון גאַפּונג אָדער נייגיריקייט. צולעצט
האַט איינער פּון די אָנפירער באַגריסט די געסט אויף אַן אינ-
דיאַנישן לשון.
גיארד האָט זיך אויפּגעהויבן און האָט געפרעגט אויף פּראַנצוי-
זיש:

—ווער פון מיינע ברידער רעדט אויף דער שפראך פונם גרויסן קאנאדישן פאָטער, וואָס זיינע פאָנען זיינען באַפּוצט מיט ווייסע ליליען?

נאָך אַ לאַנגן שווייגן האָט זיך איינער פון די אַנפירער אָפּגע-
רופן, אַז ער פאַרשטייט דעמדאָזיקן לשון.

האָט זיך גיארד פאַרנויגט און געזאָגט:

—דער גרויסער קאנאדישער פאָטער האָט מיך געשיקט אינם לאַנד פון די גרויסע אָזיערעס, און האָט מיר געזאָגט: דאָרט וואוינען פיינע דרייסטע קינדער, די גוראַנען. גיי צו זיי מיט אָפּענע אויגן און מיט אַן אָפן האַרץ: אפשר ליידן זיי, טאָ לינדער זייער וויי, ווייל דער הייליקער גייסט האָט דיר געשינקט גרויסע כוחות און אַן אומבאַגרענצטן פאַרשטאַנד.

דערהערט דיראָזיקע ווערטער, זיינען די ווילדע אויפגעשפרונגען פון גרויס שמחה.

דער אַנפירער, וואָס האָט געקענט פראַנצויזיש, האָט געוואָלט ענטפערן גיארדן, אָבער אין דער אייגענער רגע האָבן זיך דער-טראַגן פון דער גאַס ווילדע גוואַלדן און געשרייען. אַלע זיינען הענדום-פענדום אַרויסגעלאָפן אין דרויסן.

די שטילע אינדיאַנישע גאַס האָט זיך פאַרוואַנדלט אין אַ גיהנם. אַלט און יונג, פרויען און קינדער, קראַנקע און געזונטע—אַלע האָבן געשריען, געפילרערט, געשפרונגען און געפאַטשט אין די הענט. די בהלה איז געוואָקסן פון מינוט צו מינוט און ערשט איצט האָט גיארד פאַרשטאַנען, אַז דאָס פייערט די גאַס דאָס מחנהלע אינדיאַנער, וואָס איז נאָר-וואָס געקומען פון אַן אָנפאַל. איינער פון די אינדיאַנער האָט געטראָגן אַ שטעקן, באַהאַנגען מיט מענטשלאַכע סקאַלפן.

פאַרן באַראַטונגהויז האָט זיך דאָס אָנפאַלער-מחנהלע אָפּגעשטעלט. די געשרייען האָבן צוטרויסלט די לופט. די אינדיאַנישע זעלנער האָבן זיך אויסגעשטעלט אין צוויי לאַנגע שורות און פרויען און קינדער זיינען משוגענערווייז אַרומגעלאָפן אַהין און צוריק מיט געווער אין דער האַנט.

אַלטע ווייבער האָבן אָנגעצונדן הויפנס בלעטער און טרוקן האַלץ

און דאָס פייער האָט באַלויכטן צוויי אינדיאַנער, וואָס זיינען
געשטאַנען דערווייטערט פון המון. איינער האָט אויסגעזען שטאַלץ
און רוהיק, דער צווייטער נידערגעשלאָגן און דערשראָקן.
אַ שאַרפער פיף האָט זיך דערהערט. דער שטאַלצער אינדיאַנער
איז אויפגעשפרונגען, מיט איין שפרייז אַריבערגעשפרונגען אַ
גרויסן שייטערהויפן, וואָס האָט געברענט נישט ווייט פון אים
און איז אַוועקגעלאָפן אין דער ריכטונג פונם וואַלד, דער המון
האָט זיך באַלד צוטיילט אין צוויי מחנות און האָט אים גענומען
נאָכיאָגן.

קיינער אָבער האָט אים נישט געקענט דעריאָגן. אָבער אַז ער
איז דערלאָפן צום וואַלד האָט אים פלוצלונג פאַרשטעלט דעם
וועג אַן אָפטיילונג פון באַוואַקסע אינדיאַנער. האָט ער זיך
געוואָרפן צוריק, אַדורכגעלאָפן דאָס גאַנצע דאָרף ביז צום צווייטן
עק און דאָ האָט מען אים ווידער פאַרשטעלט דעם וועג. די
גאַנצע צייט האָט מען געשליידערט אין אים מעסערס, טאַמאַ-
האַווקן, שטיינער, העלצער. קיינער אָבער האָט אים נישט גע-
קענט טרעפן.

דאָס יאָגן זיך האָט גערויערט אַ גאַנצע שעה. סוף כל סוף האָט
מען אים נישט געקאָנט כאַפן. זייענדיק אָבער זיכער, אַז אַנט-
לויפן וועט זיך דאָך נישט איינגעבן, איז ער געבליבן שטיין
נעבן סלופ, ביים באַראַטונגסהויז. שטאַלצע בליקן האָט ער גע-
וואָרפן אויף די אַרומיקע און האָט זיך גאַרנישט געמאַכט פון
די געשרייען, הווק און שפאָט.

דאָס איז געווען אונקאַס!

איינער פון די אינדיאַנישע אָנפירער האָט אַריינגעפירט אונקאַסן
אינם באַראַטונגסהויז! נאָך זיי זיינען אַריין די מער מיוחסדיקע
אינדיאַנער און צווישן זיי אויך גיאָרד.

די אָנפירער האָבן זיך אַנידערגעזעצט ביים פייער און איינער
פון זיי האָט זיך אָנגערופן אויף דעלאַוואַריש:

—דעלאַוואַר! מאַרגן פרי וועסטו וויסן דיין אורטייל. דערווייל
זאָג אונז אָבער, ווער איז געווען דעם דעלאַוואַרס חבר?
אונקאַס האָט זיך צולאַכט.

—דאָס וועלן זיך די גוראָנען לייכט דערוויסן, —האָט ער געזאָגט, —
זען זיי וועלן אויפזוכן די שפורן.

נאָכדעם האָט ער ווייטער געזאָגט:

—מיין חבר וועלן די גוראָנען נישט געפינען. איך בין דורכגע-
פאלן בלויז דערפאַר, ווייל איך האָב צו ווייט פאַרפּאָלגט דעם-
דאָזיקן שרעקעוודיקן האָז, —און ער האָט מיט פאַראַכטונג אָנגע-
וויזן אויפן יונגן גוראָן, וואָס איז דערשראָקן געשטאַנען אָן אַ
זייט.

פון אלע זייטן האָבן זיך אויפגעהויבן ביזע, ווילדע בליקן צום
יונגן גוראָן.

פחדנות איז דער גרעסטער חטא ביי אינדיאַנער. פון אַ פחדן
זאָגן זיך אָפּ זיינע עלטערן. מען פאַרפּאָלגט אים אַזוי געפערלאַך,
אַז זייער אָפּט נעמט ער זיך אַליין דאָס לעבן.

מחנות אינדיאַנער זיינען אַריין אינם פאַראַטונגסהויז, אָנצוקוקן
דעם פחדן.

דער יונגער גוראָן איז געשטאַנען אָן באַוועגונג, נאָר שטאַרק גע-
ציטערט פון צייט צו צייט.

דערווייל האָבן זיך די אָנפירער פאַראַטן. זייערע געדאַנקען האָבן
זיי אויסגעדריקט אין אַ קורצער דייטלאַכער פאַרם.

טויט-שטיל איז געוואָרן אין פאַראַטונגסצימער. דער עלטסטער
אָנפירער האָט פאַררויכערט אַ ליולקע און זי איבערגעגעבן צו
די איבעריקע. ווען אלע האָבן גערויכערט, האָט ער צוגערופן
דעם ציטריקן גוראָן און האָט זיך אָנגערופן צו אים מיט אַ הוי-
כער, פייערלאַכער שטימע:

—וואַקלענדיק גראָז! דער גרויסער גייסט האָט דיר נישט גע-
שינקט קיין מוט און דרייסטקייט, הער-זשע אויס דיין אורטייל:
דיין נאָמען וועט פאַרגעסן ווערן ביי די גוראָנען. זיי האָבן
אים שוין פאַרגעסן. איצט ווייסטו אַליין, וואָס דו האָסט צו טאָן.
מער ווערט נישט גערעדט מיט דיר!

דער יונגער פחדן האָט געציטערט מיטן גאַנצן לייב. ער האָט
זיך אומגעקוקט און איז באַלד דערויף צוגעפאַלן צו אַן עלטע-
רער פרוי.

—מאמע! דז אויך...

—אָוועק פֿון מיר, —האַט זי אים אָפּגעשטופּט, —איך האָב נישט

מער קיין זון!

דער יונגער ווילדער האָט זיך אָנגעכאַפּט פֿאַרן קאַפּ. קיינער האָט

קיין שום מיטלייד נישט געהאַט מיט אים, דעמאָלט האָט ער

אַרויסגעכאַפּט אַ מעסער, אַריינגעשטאַכן עס טיף אין האַרץ אַריין

און שטיל אַנידערגעפּאַלן טויט אויף דער ערד.

ערשט איצט האָט זיך די מוטער צעיאָמערט:

—זון מיינס, זון מיינס! —האַט זי זיך געוואָרפֿן צו אים.

—פרוי! —האַט דער עלטסטער אָנפירער פייערלאַך געזאָגט. —דיין

זון האָט געלעבט, ווי אַ פּחדן און געשטאַרבן, ווי אַ העלד! אַזוי

האַט געוואָלט דער הייליקער גייסט!

דער המון האָט פֿאַרלאָזט דאָס באַרצטונגסהויז.

קאפיטל פֿיראונצוראָנצייַקן.

פֿי. נאָר די ווילדע האָבן פֿאַרלאָזן דאָס הויז, האָט אונקאַס
אַוועקגעלייגט זיין האַנט אויף גיארדס פֿלייצע און שטיל גע-
זאָגט:

— גרויער קאָפּ און גרויסע שלאַנג געפינען זיך אין אַ זיכערן
אַרט. אָדלעראַויג שלאָפֿט נישט. אונקאַס און ברייטע האַנט דאַרפֿן
זיך דערווייל נישט קענען. גייט אַוועק
גיארד האָט פֿאַרשטאַנען, אַז עס איז סכּנות נפשות פֿאַר אים
צו ריידן מיט אונקאַסן און ער איז צוויס אין דרויסן.
ער האָט שפּאַצירט איבערן דאַרף און געזוכט אַדיסען, אָבער ער
האָט זי נישט געפונען.

דעמאָלט האָט ער אָנגעהויבן צו זוכן געמאַטן, אָבער אויך אים
האָט ער נישט געקענט געפינען. איז ער אַוועק צום באַראַטונגס-
הויז, טאַמער וועט ער דאַרטן טרעפֿן דעם זינגער.
דאָס באַראַטונגסהויז אין ווידער פּאַק און פּול געוואָרן. גיארד
האָט זיך אַנידערגעזעצט ביים פייער מיט אַ פייערלאַכער מינע
כּון אַ קונצנמאַכער. אונקאַס איז געזעסן אין אַ ווינקל. געמאַט
איז נישט געווען.

אַפֿאַר מינוט האָבן אַלע געשוויגן. די ווילדע זיינען געזעסן, ווי
בראָנזענע סטאַטועס, קוקנדיק אויפֿן פייער. צולעצט האָט זיך
איינער פֿון די אָנפֿירער אָנגערופן צו גיארדן:
— דער קאַנאַדישער פּאַטער האָט גוט געטאַן, וואָס ער האָט גע-
שיקט אַהער איינעם פֿון זיינע חכמים. אין אַ פֿרוי פֿון מיינעם

אזעלנער איז אריין אַ בייזער גייסט. אפשר וועט מײן קלוגער
ברודער צרויסיאַגן פון איר דעמדאָזיקן גייסט?
גיארד האָט זיך באַקלערט, וואָס צו ענטפערן. אין אַ וויילע
צרום האָט ער געזאָגט:

—אײך מוז מײך פריער באַראַטן מיט מײן שר. נאָכדעם מוז אײך
באַטראַכטן די קראַנקע.

—כ'קען אַוועקפירן מײן ברודער אינם וויגוואָס פון דער קראַנ-
קער, — האָט דער אָנפירער געזאָגט.

דער אָנפירער האָט זיך שוין געוואָלט אויפהויבן פון אָרט, אָבער
אין דער מינוט איז אַריינגעקומען שאַרפּאויגיקער פּוקס. אַלע
האָבן אים באַגריסט מיט גרויס כבוד און אַכטונג. גיארד האָט
זיך אָפּגערוקט אין אַ ווינקל.

—געבענשט און געגריסט זאָל זײן דער דרייסטער מאַגאָ! ווי
איז אים געגאַנגען אינם יאַגד? — האָט זיך עמײן פון די אָנפירער
אָנגערופן.

—מײנע יונגע זענער בויגן זיך אונטער דער שווערער לאַסט
פון די געטויטע חיות, — האָט שאַרפּאויגיקער פּוקס געענטפערט, —
זאָל דאָס וואַקלענדיקע גראָז גיין צו-העלפן אין דער אַרבעט.

—דאָס וואַקלענדיקע גראָז האָט דער גרויסער גייסט אָפּגערופן
צו זיך, — האָט יענער ווידער געזאָגט. — און שולדיק דערין איז דער
דעלאַוואַר, וואָס שטייט דאָ.

שאַרפּאויגיקער פּוקס האָט זיך שנעל אומגעקוקט און אויסגעשריען:

—שנעלפּיסיקער הירשו.

—שנעלפּיסיקער הירשו! — האָבן אַלע אינדיאַנער אויסגעשריען און
אויגשפּרונגען פון זייערע ערטער.

דער פאַרהאַסטער, אָבער דאָך גרויסער און גוט באַקאַנטער נאָ-
מען האָט אויפּגערווערט דעם גאַנצן דאָרף. אַלע אינדיאַנער זיי-
נען זיך צוזאַמענגעלאָפּן אָנצוקוקן דאָס באַרימטע קריגער, וואָס
אַלט און יונג האָבן געהערט פון אים.

אונקאַס האָט זיך געהאַלטן רוהיק. אויף זיינע ליפּן האָט זיך

בצוויון אַ לייכט חווק-שמייכעלע. שאַרפּאויגיקער פּוקס האָט זיך
אַנגערופן צו אים:

—מאָרגן וועסטו שטאַרבן, פאַרשאַלטענער מאָהיקאַנער!
אונקאַס האָט קאַלט געענטפּערט דערויף:

—און וויפּיל גוראַנען זיינען שוין געשטאַרבן פון מיין האַנט?
די גוראַנישע זעלנער זיינען שטרוי, נישט קיין מענטשן. מיינע
נאָזלעכער פּילן זיך שטאַרק באַליידיקט, וואָס זיי זיינען געווען
געצוואונגען צו אַטעמען די אייגענע לופט, מיט וועלכער עס
אַטעמען אייערע פּחדנים.

די ווילדע, שטאַרק אויפּגערעגט פון די דאָזיקע שטאַלצע ווערטער,
האַבן זיך געוואָרפן אויפן יונגן מאָהיקאַנער. אָבער שאַרפּאויגיקער
פּוקס האָט זיי אָפּגעהאַלטן און געזאָגט:

—ניין, נישט איצט! מאָרגן וועט ער שטאַרבן נאָך שווערע יסורים.
מיר וועלן זען, צי ער וועט מאָרגן אויך זיין צווי שטאַלץ, ווי היינט!

די ווילדע האַבן געבונדן אונקאַסן און אַרויסגעפירט אים פּונם
הויז. פאַרבייגייענדיק פאַרביי גייאורדן, האָט ער אים עפּיס אַ זאָג
געטאָן מיטן אויג און מיטן שמייכל.

נאָכדעם איז מאַגואַ אַנטרונען געוואָרן. גייאורד האָט שוין אויך
געוואָלט אַוועקגיין, אָבער דער אינדיאַנער, וואָס האָט אים פּריער
דערציילט פון דער פּרוי, איז אויפּגעשטאַנען און געבעטן, ער
זאָל מיט אים מיטגיין.

דער אינדיאַנער האָט געפירט גייאורדן אויף אַ זייטיקן וועג,
נישט ווייט פון דאָרף. פּלוצלונג האַבן זיי דערזען אַ גרויסע
שוואַרצע מאַסע, וואָס האָט זיך שטיל באַוועגט און געברומט.

דאָס איז געווען אַ בער. די אינדיאַנער האַבן געהאָדעוועט
בערן, וואָס זיינען פּראַנק און פּריי אַרומגעאַנגען איבערן דאָרף.
דער איצטיקער בער האָט זיך אַפּילו העפּלאַך אָפּגערוקט, צו
מאַכן פאַר זיי אַ פּרייען דורכגאַנג; שפּעטער איז ער זיי שטיל
נאָכגעאַנגען.

דורך אַ נידעריקער טיר איז דער אינדיאַנער אַריין אין אַ באַרג-
הייל. דער בער איז אים נאָכגעאַנגען.

דאָ, אין איינעם פון די הייל-צימערלאַך האָט זיך געפונען די קראַנקע פרוי. מען האָט זי אַריבערגעטראָגן אַהער, ווייל די אינדאָנער האָבן גערעכנט אַז דער בייזער גייסט וועט נישט קענען אַריינדרינגען דורך די שטייבערנע ווענט אין הייל אַרײן. אין דער הייל האָבן זיך געפונען אַסך פרויען צוזאַמען מיטן זינגער. גיארד האָט אָנגעהויבן דאָס שפיל. די אינדאָנער האָבן אים אָנגעקוקט מיט שרעק און דרך-ארץ. דוד געמאַט האָט אָנגעהויבן צו זינגען אַ שטיל טרויעריק ליד.

דער בער האָט אים אונטערגעברומט מיט אַ נידעריקער אָקטאַוו, ענלאַך צו אַ באַס.

די אינדאָנער האָבן גערעכנט, אַז גיארד האָט עס מיט זיך כּשוף אַרויסגערופן דאָס שיינע געזאַנג און דאָס ברומען פון בער.

דער אַריגינעלער קאָנצערט וואָלט גאָר קיין סוף נישט געהאַט, ווען נישט דער בער. פּלוצלונג האָט ער אויפגעהערט אונטערצו-ברומען. ער האָט גענומען וואַיען אַזוי, אַז דער אַרימער זינגער איז באַלד שטום געוואָרן.

אַ דערשראָקענער האָט דער זינגער פאַרלאָזן די הייל. פאַרביי-לויפנדיק פאַרביי גיארדן, האָט ער אים באַמערקט אויף איינג-ליש:

— זי איז דאָ און וואַרט אויף אייך.

דערהערט דידאָזיקע ווערטער, איז גיארד צומישט געוואָרן און האָט געוואָלט נאָכלויפן נאָכן זינגער. פּלוצלונג אָבער האָט ער דערהערט אַ שטיל שעפטשן אויף איינגליש:

— צי האָט דער דאָקטאָר פאַרגעסן אָן זיין פּליכט?

גיארד איז געבליבן שטיין, ווי אַ געפּלעפטער און האָט לאַנג געזוכט מיט די אויגן דעמיעניקן, וואָס האָט געקענט אַרויסזאָגן דידאָזיקע ווערטער.

קאפיטל פינכא: נצוואנציק

¶ יפיל גיארד האָט זיך נישט אָנגעשטריינגט, האָט ער אַלץ געזען פאַר זיך בדויו דעם בער, וועלכער איז זיך גאַנץ פרידלאַך געזעסן. אַ דערשלאָגענער, איז ער ווידערצאָמאָל צוגע-
גאַנגען צו דער קראַנקער.

די פרויען, וועלכע זייגען געשטאַנען אַרום איר, האָט דער אינ-
דיאָנער דערווייטערט לויט גיארדס באַפעל.

גיארד איז געווען אַזוי צוטראַגן פון דידאָזיקע ווערטער, אַז ער האָט גאַרנישט געוואוסט, ווי צו שפּילן זיין ראַלע. אָבער פון דער אומאַנגענעמער, פשוט געפערלאַכער לאַגע האָט אים אַרויס-
געהאַלפן דער בער. ווי נאָר גיארד פלעגט אויפהויבן די האַנט, אָפצושפרעכן דעם חולה, פלעגט דער בער נעמען ברומען און
גיארד פלעגט דערשראָקן אַראָפּלאָזן די האַנט.

— דער בייזער גייסט וויל נישט, ווייזט אויס, אַז זייטיקע אויגן
זאָלן זען, ווי אַזוי עס ווערט געראַטעוועט די קראַנקע פרוי, —
האָט דער אינדיאָנער געזאָגט. — און דעריבער וועל איך אויך
אָוועקגיין...

מיט די ווערטער איז דער ווילדער אַרויס פון דער הייל. דער
בער האָט באַלד אויפגעהערט צו ברומען און איז צוגעגאַנגען
צו גיארדן.

דער מאַיאָר האָט אים דערשראָקן אָנגעקוקט. דער בער, ווידער,
האָט געקוקט אויף גיארדן מיט קליינע, אָבער קלובע אויגעלאַזן
און פלוצלונג... האָט ער זיך הויך צולאַכט.

דערנאָך האָט ער מיט ביידע פּאָדערשטע לאַפעס זיך אָנגעכאַפּט
פאַרן קאַפּ און אַראָפּגעוואָרפּן אים, און גיאררד האָט דערזען...
אָדלעראויגס שמייכלענדיק געזיכט.
— איר זייט דאָך עפּיס אָן אויסערגעוויינלאַכער מענטש, אָדלעראויג!
האָט גיאררד אויסגעשריען. — וואו האָט איר גענומען דעם קאַס-
טיוס?

— איך וועל אייך דערציילן פון סאַמע אָנהויב. פריער האָב איך
איינגעאַרדנט דעם פּאָלקאַוויק מיט צינגאַנגוקן אין די היילאָך
פון די ביבערס. דערנאָך זיינען מיר, איך און אונקאַס, אַוועקגע-
גאַנגען אינם צווייטן דאָרף, וואו ס'דאַרף זיך געפינען דעם פּאָל-
קאַוויקס עלטערע טאַכטער. אויפן וועג האָבן מיר באַגעגנט אַ
באַנדע גוראַנען, וועלכע זיינען צוריקגעגאַנגען פון יאַגד. אונקאַס
האָט איינעם פון זיי דערשאָסן. זיינען די איבעריקע אויפגע-
שפרונגען און ס'האָט זיך אָנגעהויבן אַ שפּיל. דריי האָבן מיר
דערהרגעט, די איבעריקע זיינען אַנטלאָפּן. אונקאַס האָט פאַרפּאָלגט
איינעם פון זיי. ווען ער איז לאַנג נישט צוריקגעקומען, האָב איך
פאַרשטאַנען, אַז ער האָט געמוזט אַריינפאַלן אין אַ נעץ. איך
האָב אים אָבער געוואָלט קומען צו הילף און בין תּיפּף אַוועק
צום דאָרף. כ'האָב געקלערט, אויף וואָס פאַר אַ דרך גייט מען
אַריין אינם דאָרף, און דאָ האָט זיך מיר געמאַכט אַ גליקלאַכער
צופאַל. איך האָב געטראָפּן דעם אַרטיקן כּשופּמאַכער, וואָס
פלעגט זיך פאַרמאַסקירן פאַר אַ בער. האָב איך אים דערהרגעט
און אָנגעטאָן זיין בערישע מאַסקע. דאָס איז די גאַנצע מעשה.
איצט לאָמיר אָפּזוכן דאָס בלאַנדע פּרייזן. איך רעכן, אַז זי איז
דאָ אין איינעם פון די דאָזיקע הייל-צימערלאַך.

מיט די ווערטער האָט אָדלעראויג צוגעלייגט דאָס אויער צו
אַלע ווענטלאַך פון די צימערלאַך. באַלד האָט ער זיך אָנגערופּן:

— זי איז דאָ! לאָמיר גיין צו איר! די סיר מוז זיין אין קאַרי-
דאָר.
זיי זיינען אַריין אין קאַרידאָר און געפונען די טיר, וועלכע
האָט געפירט אין יענעם צימערל.

גיארוד איז שטיל אריין צו אליסען. זי איז געזעסן ביים שיין
פון א קליין לעמפעלע.

ער האָט זי שטיל אָנגערופן ביים נאָמען. זי איז אויפגעשפרונגען
פונם אָרט.

—אליסע, איר דערקאָנט מיך נישט?—האָט ער שטיל געפרעגט.

—דונקאָן, דאָס זיינט איר!—האָט זי פריילאָך אויסגערופן און אויס-
געצויגן צו אים די האַנט.

גיארוד האָט איר אַלץ פאַרציילט. זיי האָבן ביידע גליקלאַך גע-
שעפטשעט צווישן זיך.

פלוצלונג האָבן זיי דערהערט אַ שטים און האָבן זיך אומגעקוקט
מיט שרעק: מאַגנאָ איז געשטאַנען מיט זיין גולניש פנים און
האָט אונטערגעהערט זייער שמועס.

זיי האָבן גערעכנט, אַז זיי זיינען שוין פאַרפאַלן, נאָר באַלד
האָבן זיי דערזען אַ ריוויקע בערן-געשטאַלט, וועלכער האָט אַרומ-
געכאַפט דעם אינדיאַנער און שטאַרק צוגעדריקט צו זיך. דער
אינדיאַנער האָט זיך געוואָלט באַפרייען, אָבער ער איז צו-שוואַך
געווען דערצו. צולעצט איז ער אַ האַלבדערשטיקטער אַנידערגע-
פאַלן אויף דער ערד, אָדלעראויג האָט אים פעסט געבונדן און
אַריינגעשטופט אַ שמאַטע אין מויל.

—איצט מוזן מיר אַנטלויפן פונדאַנען,—האָט דער יעגער גע-
זאָגט, אַרויספירנדיק זיי אין קאָרידאָר,—איך האָב שוין אַ שטיקל
פלאַן.

אויף אַ מינוט איז ער פאַרשוואונדן און האָט געבראַכט מיט זיך
פאַרשידענע אינדיאַנער-קליידער.

—נאָט אייך, סער, די שמאַכטעס,—האָט ער זיך אָנגערופן צו
גיארודן,—וויקלט אַרום גוט דאָס פריילן, נעמט זי אויף די הענט
און טראָגט זי אַרויס. די אינדיאַנער זאָלט איר זאָגן, אַז דאָס
טראָגט איר די קראַנקע אין וואַלד אַריין, פדי זי דאָרט אויס-
צוהיילן מיט פאַרשידענע קרייטעכצער. דערציילט זיי, אַז קיינער
טאָר דאָרט נישט אַריינגיין, ביז איר וועט נישט צוריקומען. נו,
לאָמיר גיין!

אָדלעראויג איז גענאַנגען פאַריס און גיארוד נאָך אים מיט

זיין טייערער דאָסט אויף די הענט. באַלד האָבן זיי געטראַפֿן
אַ גרעסערע מחנה אינדיאַנער.

גיארד האָט זיי געזאָגט דאָס, וואָס אַדלעראויג האָט אים פריער
געראַטן צו זאָגן.

— גוט! — האָט אָן אַלטער אינדיאַנער באַמערקט. — מיין ברודער קען
גיין! און איך מיט מיינע זעלנער וועלן גיין אין הייל אַריין
קעמפן מיטן בייון גייסט.

דעמאָלט האָט אים גיארד באַמערקט:

— איר טאָרט עס נישט טאָן. דער בייוער גייסט וועט נאָך אַריין
אין איינעם פון די זעלנער! איר מוזט דאָ שטיין און וואַרטן,
ביז איך וועל קומען צוריק.

די אינדיאַנער האָבן איינגעשטימט און אין דרויסן אָפּגעהיט דעם
בייון גייסט.

אַדלעראויג איז שנעל געגאַנגען צום וואַלד. מען האָט געמוזט
זיך איילן. ס'איז געווען גענוג, אַז מאַנאָ זאָל זיך באַפרייען,
אַדער צו די אינדיאַנער ביי דער הייל זאָל צוקומען עפּיס אַ קלד-
גער אָנפירער, און זייער גאַנצע שפּיל וואַלט אַדורכגעפאַלן. מען
וואַלט זיי נאָכגעיאָגט און זיי וואַלטן זיכער אומגעקומען.

אין וואַלד איז שוין אליסע אַליין געגאַנגען. זיי זיינען שנעל
אַדורכגעגאַנגען דעם וואַלד און זיינען צוגעקומען צו אַ טייכל.
דער יעגער האָט אָנגעוויזן גיארדן אויפן שטעג, וואָס האָט
זיך געצויגן ביים ברעג פונם טייכל, און האָט געזאָגט:

— כ'מוז אייך איצט פאַרלאָזן. גייט אייך מיטן שטעג. אין אַ שעה
אַרום וועט איר צוקומען צו אַ באַרג. דאָרט געפינט זיך אַ דע-
לאַוואַריש דערפל. אינם דערפל וועט איר דערזען אַ הייל, עס-
וואָס גרעסער פון די איבעריקע. דאָרט וואוינט דער אָנפירער,
מיינער אַ גוטער פריינט. איר וועט אים זאָגן מיין נאָמען און
ער וועט אייך אויפנעמען מיטן גרעסטן כבוד און פאַראַד. איך
מוז לויפן באַפרייען אונקאַסן. אַדיע, מיינע טייערע!

מיט די ווערטער איז דער יעגער אַנטרונען געוואָרן און גיארד
מיט אַליסען זיינען אַוועק צום דערפל פון די דעלאַוואַרן.

קאפיטל זעקסאונצוואנציק.

אָדלעראויג איז שנעל געגאנגען צו די גוראָנען, באַקלערנדיק אויפן וועג, ווי צווי צו באַפרייען אונקאַסן.

אויפן סאַמע ברעג פון דאָרף איז געשטאַנען אַ קליין, האַלב-צו-שאַטן הייזל. דאָרט האָט געברענט אַ פייערל. אָדלעראויג האָט אַריינגעקוקט אינעווייניק און דערזען דוד געמאַטן. ער איז אַריין אינם הייזל און דערקלערט דעם זינגער, ווער ער איז, פֿדי יע-נער זאָל זיך נישט איבערשרעקן.

—פיר מיך צו אונקאַסן, — האָט ער געזאָגט.

דער זינגער האָט געוואוסט, וואו אונקאַס געפינט זיך און האָט אים צוגעפירט צו אַ הייזל, וואָס איז געשטאַנען אינמיטן דאָרף. אין גאַס איז געווען שטיל און דאָס הייזל האָבן באַוואַכט אַ פּאַר אינדיאַנער.

דערזען אַ מענטשן אָנגעטאָן אינם קאַסטיום פון זייער מעכטיקן כּשופּמאַכער, האָבן זיי אים תּיכּף אַריינגעלאָזט אינם הייזל. זיי האָבן אויך אַריינגעלאָזט דעם זינגער און האָבן זיך לאַנגזאַם אַוועקגערוקט פונם הייזל.

אונקאַס איז געלעגן אין אַ ווינקל מיט געבונדענע הענט און פּיס. דערזען דעם בער, האָט ער קיין שום אַכט נישט געלייגט דע-רויף און איז ווייטער רוהיק געלעגן. דעמאָלט האָט אָדלעראויג אַ פיף געטאָן.

דערהערט דעם פיף, האָט אונקאַס אויפּגעהויבן דעם קאַפּ און שטיל, נאָר זיכער אַ פּרעג געטאָן:

—אָדלעראויג?

— צווי, מײן טײערער! — האָט דער יעגער פּרײלאַך געענטפּערט.

מיט די ווערטער, האָט ער שנעל צוהאַקט מיט אַ מעסער די שטריק, מיט וועלכע מען האָט אונקאַסן געבונדן. אונקאַס האָט זיך אויפגעשטעלט און גענומען אויסגלייכן זײנע שלאַנקע, בױג-זאַמע גלידער. מיט קײן שום באַוועגונג, מיט קײן אײן וואָרט האָט ער נישט אַרויסגעוויזן זײן פּרײד צוליב דער באַפּרײאונג. ער האָט אַפילו אָדלעראויגן נישט געדאַנקט. די דאָזיקע מענטשן האָבן געהאַלטן פאַר אַ גאַנץ נאַטירלאַכע זאַך צו קומען און באַ-פּרײען אײנער דעם צווייטן.

— איצט וועלן מיר מאַכן פּליטה, — האָט אונקאַס געזאָגט. — אונזערע וועכטער וועלן מיר טויטן, און אײדער אײמיצער וועט אַנקומען זײ צו הילף, וועל איך שוין זײן ווייט פּונם דאָרף.

— דו קענסט צווי טאָן, — האָט דער יעגער, געזאָגט — איך אָבער קען נישט שנעל לויפן. וויסטו וואָס, אַנטלויף דו אַלײן, איך וועל דאָ בלייבן בער און וועל מיך ווי-עס-אײז געבן אָן עצה.

— נײן, האָט אונקאַס געענטפּערט, — איך וועל דאָ בלייבן, כדי צו-זאַמען צו שטאַרבן מיטן פּרײנט פּון מײן פּאָטער.

— אפשר ביסטו גערעכט, — האָט דער יעגער געזאָגט, — כ״האָב שוין אָן אַנדערן פּלאַן! קריך דו אַרײן אינם פעל, און איר, חשובער זינגער, גיט מיר אײערע קליידער און אַלץ, וואָס איר פאַרמאָגט.

דער יעגער האָט זיך אײבערגעטאַן אײן דעם זינגערס קליידער. דעם זינגער האָט ער נאָכדעם געבונדן און אים דערקלערט, ווי צווי אײבערצוצײגן די אינדיאַנער, אַז אונקאַס מיט אָדלער-אײגן האָבן אים געצוואונגען דאָ צו בלייבן.

דערנאָך זײנען זײ אַרויס אויפן גאס און יעדער פּון זײ האָט געזען, ווי בעסער צו שפּילן זײן ראָל. אונקאַס האָט זיך גע-האַלטן, ווי אַן אמתער בער.

ביידע זײנען הענדום-פענדום אַנטלאָפּן אין וואַלד. איצט האָבן זיך אַרטראָגן צו זײ פּונם דערפּל געשרײען און גוואַלדן.

— מיר מוזן שנעל אנטלויפן—האָט אַדלעראויג געזאָגט.— זיי האָבן
שוין מסתמא אַנטדעקט דעם שווינדל.
באַלד דערויף האָט דער יעגער זיך איינגעצויגן און האָט אַרויס-
גענומען פון אַ קוסט צוויי ביקסן. איין ביקס האָט ער דערלאָנגט
אונקאַסן און ביידע זיינען שנעל פאַרשוואונדן אין געדיכטן וואַלד.

קאפיטל זיבנאונצוואנציק.

אין דאָרף האָט מען דערווייל באַמערקט, אַז מען האָט אונ-
קאָסן פאַרביטן אויף אַן אַנדערן. באַמערקט האָט עס אַן אינ-
דיאַנער, וואָס האָט פאַר קיין פאַל נישט געקענט בייקומען זיין
נייגיריקייט און צריינגעקוקט אינם הייל. אָנשטאַט די שטאַלצע,
שיינע געזיכטשטריכן, האָט ער דערזען דעם זינגערס גוטמוטיקע
געזיכט. באַלד האָט עס געוואוסט דאָס גאַנצע אינדיאַנער-דאָרף,
וואָס האָט געפילדערט און געשריען פון אויפּרעגונג און צאָרן.

די אָנפירערס האָבן זיך צוזאַמענגעקליבן אינם באַראַטונגסוויז
און האָבן געשיקט נאָך מאַגואַ. אויסערדעם, האָבן זיי פאַנאַנדער-
געשיקט געניטע אינדיאַנער, נאָכצוויאַגן די אָנטלאָפּענע.
מאַגואַן האָט מען, צו דער גרויסער שטייבונג פון די ווילדע,
נישט געפונען. די אויספאַרשער זיינען צוריקגעקומען און האָבן
געבראַכט דעם קערפּער פונם טויטן כּשופּמאַכער מיט זיין בערג-
פעל, וואָס זיי האָבן געפונען אין וואַלד.
די אינדיאַנער האָבן אינגאַנצן פאַרלאָרן דעם קאָפּ. דער פּאָטער
פון דער קראַנקער פרוי האָט געראַטן, מען זאָל צריינגיין אין
הייל, אפשר וועט מען דאָרט עפּיס געפינען.
די אינדיאַנער האָבן נאָך אַלץ גערעכנט, אַז אין דער הייל איז
פאַרשלאָסן דער בייזער גייסט. האָבן זיי געשיקט אַהין צען
שטאַרקע און קלוגע זעלנער, צו קעמפּן מיט אים און די איבע-
ריקע האָבן געהיט דעם אַרויסגאַנג פון הייל.

מיט גרויס פחד און פאָרויכטיקייט זיינען די צען ווילדע אַרײַן אין הייל און האָבן דאָרט געפונען די קראַנקע פרוי. דאָס האָט זיי שטאַרק איבערראַשט, ווייל זיי האָבן אַליין געזען, ווי דער פשוטמאַכער האָט זי אַוועקגעטראָגן אין וואַלד.

באַלד אָבער האָבן זיי איינגעזען, אַז זי איז געשטאַרבן, און דער שווינדל איז נאָך גרעסער געוואָרן אין זייערע אויגן.

פלוצלונג האָט זיך אין דער הייל אַרײַנגעקאַלערט אַ שוואַרצע, שווערע מאַסע. זיינען אַלע אָפגעשפרונגען דערשראָקענע פון די ערטער. די מאַסע האָט אַרויסגעלאָזט אָפגעריסענע, פאַרשטיקטע קלאַנגען, אַז מען האָט זי באַלויכטן מיט פאַקלען, האָבן די אינ-דיאַנער איינגעזען, אַז די דאָזיקע מאַסע איז — — — שאַרפֿ-אויגי קער פוקס. אַלע זיינען געבליבן געפלעפט און נשתומם.

מען האָט אים אָפגעשניטן די שטריק, מיט וועלכע מען האָט אים געבונדן, און מיט גרויס גרימצאָרן האָט ער אַרויסגעוואָרפן פון מויל די שמאַטע, מיט וועלכער אָדלעראויג האָט אים פאַר-שטאַפט דעם פּיסק.

ער האָט אַזוי געברענט פון האַס און גרימצאָרן, אַז די אינדיאַ-נער האָבן זיך געשראַקן פאַר אים, ווי פאַר אַ צורייצטן טיגער. צולעצט האָט איינער פון די גרעסטע אָנפירערס זיך דערוועגט אים צו פרעגן:

— מיין באַרימטער ברודער און פריינט האָט געליטן פון זיין שונא? זאָל ער אונז אַנבווייזן, ווער איז דער שונא, וועלן מיר זיך נוקם זיין אָן אים.

— זאָל אָבער פריער דער דעלאַוואַר שטאַרבן! — האָט מאַגנאָ אַרויס-געברומט, ווי אַ וואַך.

דערהערט די דאָזיקע ווערטער, האָבן זיך די אינדיאַנער פאַרשעמט.

— דער יונגער דעלאַוואַר האָט פלינקע פיס און איצט איז ער שוין זייער ווייט... — האָט אָן אינדיאַנער אַרויסגעזאָגט מיט אַראָפֿ-געלאָזטע אויגן.

— אַנטלאָפן איז ער!!! — האָט אַויסגערופן מאַגנאָ, קריצנדיק מיט

די ציין—איר האָט אים אַרויסגעלאָזט!!
 —אַ בייזער גייסט איז אַריין צווישן די גוראַנען און ער האָט
 זיי פאַרבלענדט די אויגן!—האָט עמיץ געזאָגט.
 אלע אָנפירער זיינען פון דאָסניי אַוועק אינם באַראַטונגסהויז.
 פריער פאַר אלעם האָט מען באַשלאָסן צו שיקן שפיאָנען אין
 אלע זייטן, זיי זאָלן געפינען די שפורן פון די אַנטלאָפּענע.
 דערווייל זיינען געקומען די אינדיאַנער, וועלכע זיינען שוין
 פריער אַוועק, און האָבן דערציילט, אַז די שפורן פירן צום
 דאָרף פון די דעלאַוואַרן.
 מאַגאָז האָט איבערגעגעבן זיינע חברים, וואָס ער רעכנט צו טאָן.
 זיין פלאַן איז באַשטאַנען דערין, ער זאָל זען אויף אַ פּרידלאַכן
 אופן איבערצייגן די דעלאַוואַרן, זיי זאָלן אים אַרויסגעבן זיינע
 געפאַנגענע צוזאַמען מיט אָדלעראַויגן. ער האָט גערעדט אַזוי
 קונציק און גוט, אַז זיין פלאַן איז איינשטימיק אָנגענומען געוואָרן
 און מען האָט אים אויסגעקליבן פאַר אַ הויפטאָנפירער.
 ער האָט באַלד צושיקט שפיאָנען, זיי זאָלן אויספאַרשן דאָס דע-
 לאַוואַרנאָדאָרף. אויסערדעם, האָט ער מאַביליזירט די בעסטע זעלנער
 פון זיין מחנה.
 באַגינען זיינען די זעלנער געקומען צו אים באַוואָפּנט פון קאָפּ
 ביז די פיס, און ער האָט זיך אַוועקגעלאָזט מיט זיי אין וועג
 אַריין.
 זיי זיינען אַוועק צום דאָרף פון די דעלאַוואַרן. ווען זיי זיינען
 אַנטרונען געוואָרן אין וואַלד, איז פון אַ הייזל אַרויס צינגאַנגוק
 און איז זיי פאַרויכטיק נאָכגעגאַנגען.

קאפיטל אַכטאונצוואַנציק.

עמועלבן פרימאָרגן האָט מען אינם דאָרף פון די דעלאַוואַרן געקענט באַמערקן אַן אויסערגעוויינלאַכע אויפלעבונג. די דע-לאַוואַרישע זעלנער זיינען מאַסנווייז געשטאַנען אויף דער גאַס און געקוקט אויף אַ גרויס הויז, אינמיטן דאָרף. אין דער אייגענער צייט איז אַריין אין דאָרף אַ הויכער אינדיאַ-נער, נישט באַוואָפנט, מיט רוהיקע שטילע טריט. ער האָט גע-טראַגן שטאַלץ דעם קאַפּ. אין די האַר האָבן אים געשטעקט אַ פאַר אָדלערפעדערן אַלס צייכן, אַז ער איז אַן אָנפירער. אויף די אַקסלען האָט ער געטראַגן אַ מאַנטל פון בלויען פיקסנפעל מיט די האַר פון אויבן. אויף די פיס האָט ער געהאַט לאַנגע מאַקאַ-סינען, כמעט ביו די קני, באַהאַנגען מיט זילבערנע גלעקלאַך. צוגעאַנגען צו די דעלאַוואַרן, האָט ער זיך אָפגעשטעלט, אויפגע-הויבן די רעכטע האַנט און זי צוגעלייגט צום האַרצן, אַלס צייכן פון זיינע פרידלאַכע פונות. די דעלאַוואַרן האָבן אויך געטאַן דאָסזעלבע און נאָכדעם אים אָפגעפירט צו זייערע אָנפירער, וועל-כע זיינען געשטאַנען ביי דעם גרויסן הויז. נאָך די געגנזייטיקע העפלאַכע באַגריסונגען האָט איינער פון די אָנפירער אַוועקגעפירט דעם אינדיאַנער (דאָס איז געווען מאַגנא) אין אַ הייל, וואו מען האָט אים מכבד-געווען מיט אַ שיינעם מאַלצייט. בעת מעשה האָט מען זייער פאַרויכטיק געשמועסט. ווען די פרויען האָבן נאָכן עסן אַראָפגענומען פון טיש דאָס געפעס, איז מען צוגעטראַטן צום עצם ענין. ביידע צדדים האָבן זיך

מכין געווען אַרויסצעווייזן זייער געניטקייט און שכל.
נאָך פאַרשידענע קאָמפּלימענטן און חניפהלאַך האָט מאַגואַ גע-
פרעגט:

—מיינע יונגע געפאַנגענע געפינט זיך ביי מיינע ברידער. אפשר
שטערט זי זיי? קאָן איך זי נעמען צו זיך...

דער דעלאַוואַר האָט געענטפערט:

—ניין, זי איז זייער אַ שטילע און אַ מילדע פרוי און זי שטערט
אונז נישט.

דעמאָלט האָט מאַגואַ געזאָגט:

—איך האָב געבראַכט קליינע מתנות פאַר מיינע ברידער.

מאַגואַ האָט אַרויסגעלייגט אויפן טיש גלעזערנע קאַראַלן, פאַטשער-
קעס, שפּילקעס און ד. ג. דאָס אַלץ האָט געהאַט זייער אַ קליי-
נעם ווערט. פאַר די ווילדע אָפּער זיינען דאָס געווען גאַנצע
עוצרות און אַלע זיינען געווען אַנטציקט פונם איידעלן גאַסט.

ווען מאַגואַ האָט באַמערקט, אַז דער עולם איז זייער גוט גע-
שטימט צו אים, האָט ער ווייך אַ פרעג געטאָן:

—זיינען נישט געקומען היינט ביינאַכט איינגלענדער אינם דאָרף
פון מיינע ברידער?

דער אַנפירער פון די דעלאַוואַרן, שטאַרק אַנטציקט פון די מתנות,
האָט שנעל געענטפערט:

—יא, צו אונז זיינען ווירקלאַך געקומען די נאַכט אַ פאַר איינג-
לענדער. מיר האָבן זיי אויפגענומען אינם נאָמען פון גאַסטפריינט-
שאַפט, ווייל זיי האָבן געזוכט ביי אונז הילף און שוץ.

—זיי זיינען נישט געקומען נאָך הילף, —האָט מאַגואַ געזאָגט. —
דאָס זיינען איינגלישע שפּיאָנען. וואָס וועט זאָגן דער גרויסער
קאַנאָדישער פּאָטער, ווען ער וועט זיך דערוויסן דערפון?

די באַמערקונג האָט שטאַרק און שווער געווירקט אויף די דע-
לאַוואַרן. אַלץ, וואָס זיי האָבן פאַרמאָגט, זייערע וואוינערטער,
סעלדער, וועלדער, פרויען, קינדער—איז געווען אָפהיינגיק פון
די פּראַנצויזן. די דעלאַוואַרן זיינען די גאַנצע צייט געווען ניי-
טראַל אינם קאָמף צווישן די איינגלענדער און פּראַנצויזן. ווען

מען זאָר זאָגן אויף זיי, אַז זיי דינען די איינגלענדער, וואָלט פאַר זיי געווען זייער נישט באַקוועם.

מאַגנאָ האָט געזען, אַז זיינע ווערטער האָבן געמאַכט אַ רושם אויף די אינדיאַנער, און ער האָט ווייטער געזאָגט:

—וואָס וועט זאָגן דער גרויסער קאַנאַדישער פּאָטער, ווען ער וועט זיך דערוויסן, אַז זיין ערגסטער פיינט לעבט פריינטלאַך מיט די דעלאַוואַרן... איך רייד פון דעם לאַנגן ביקס. דאָס איז אַ געפערלאַכער, שעדלאַכער מענטש. ער האָט שוין דערשאָסן אויף זיין לעבן הונדערטער אינדיאַנער. אַסך זיינען שוין פאַרפירט גע-וואָרן פון זיין פריינטשאַפט און זיינען דעריבער אומגעקומען. אויך די דעלאַוואַרן וויל ער אומבריינגען, דעריבער איז ער גע-קומען צו זיי. איך וואָרן אייך איר, זאָלט אייך היטן פאַר אים.

די ווערטער האָבן געטראָפן אַלעמען, ווי אַ דונער. די דעלאַוואַרן האָבן שטאַרק געשעצט און געאַכפערט אַדלעראַויגן און איצט האָבן זיי נישט געוואוסט, וואָס צו טאָן. זיי האָבן געשיקט נאָך די אָנגעזעענסטע אָנפירער אינם דאָרף, פּדי אויך זייער מיינונג אויסצוהערן.

יעדערן באַזונדער האָבן זיי באַריכות איבערגעגעבן, וואָס מאַגנאָ האָט זיי געזאָגט. אַלע האָבן זיך שטאַרק געוואונדערט. באַלד האָט דאָס גאַנצע דערפּל געקלונגען מיט דערדאָזיקער ידיעה.

מען איז צוגעטראָטן צו דער באַראַטונג, אויף וועלכער מען האָט באַשלאָסן צוזאַמענצורופן אַן אַלגעמיינע פאַרזאַמלונג פון אַלע דעלאַוואַרן אין דאָרף. צו דער פאַרזאַמלונג האָט מען אויך איינגעלאָדן דעם עלטסטן אָנפירער פון דאָרף. צו געוויינלאַכע באַ-ראַטונגען פלעגט מען נישט האָבן די העזה אים צו באַאמרוהיקן, צוליב זיינע בכבודיקע יאָרן.

אין אַ האַלבער שעה אַרום איז דער פאַרזאַמלונגספּלאַץ פאַרן דאָרף געווען פול און פאַק מיט מענטשן. פון איין הייזל, וועלכעס איז געווען בעסער, ווי די איבעריקע באַשיצט פונם, ווינט און רעגן, האָבן צוויי אַלטע לייט אַרויסגעפירט אַ דריטן—נאָך אַן עלטערן.

ער האָט קוים געשלעפט די פיס פאַר שוואַכקייט, זיין געשטאַלט
איז געווען שטאַרק געבויגן אונטער דער לאַסט פון די הונדערט
יאָר, וואָס ער האָט שוין דורכגעלעבט אויף דער וועלט. זיין
טונקל געזיכט, דורכגעצוקערט מיט טויונטער קנייטשן, האָט זיך
שאַרף געצייכנט אויף די לאַנגע מילך-ווייסע האָר, וואָס זיינען
אים אַראָפּגעהאַנגען אויף די אַקסלען. ער האָט געטראָגן די פיינ-
סטע סייבלפעלן. זיין ברוסט איז געווען באַהאַנגען מיט מעדאַלן,
וועלכע ער האָט באַקומען פונם איינגלישן און פראַנצויזישן קע-
ניג. אויף די פיס און הענט האָט ער געהאַט גאָלדענע בראַנזע-
ליעטן. אויפן קאָפּ-אַזילבערנע קרוין באַפּוצט מיט שטרויס-פעדערן.
זיין טאַמאַהאָוק איז געווען אַזילבערנער, אויפן הענטל האָט גע-
שפילט אַ שטיק גאָלד. דאָס איז געווען טעמענונד, איינער
פון די גרעסטע העלדן צווישן די צפון-אינדיאַנער אין זיין צייט.

דעם אַלטן האָט מען מיט גרויס פאַראַד אַוועקגעזעצט אויף אַ
השובן אָרט.
ס'איז געוואָרן טויט-שטיל. טעמענונד האָט אויפגעהויבן זיינע
פאַרנעפלטע אויגן און געגעבן אַ שוואַכן צייכן מיט דער האַנט...
איינער פון די אָנפירער האָט עפּיס אַ שעפטשע געטאָן צו אַ פאַר
אינדיאַנער שלוחים. זיי זיינען אַוועק און באַלד צוריקגעקומען
מיט גיארדן, אַדלעראויגן און ביידע טעכטער פונם פאַלקאָוניק
מונראָ.

קאפיטל נייאונצוואנציק.

י געפאנגענע זיינען געשטאנען פאר זייערע ריכטער. אז זיי האָבן דערוען מאַגאַן, האָבן זיי תיכף פאַרשטאַנען דעם זין פונם געריכט.

—ווער פון אייך איז דער לאַנגער ביקס?—האַט געפרעגט איינער פון די צוויי ריכטער, וועלכע זיינען געוועסן ביי דער רעכטער און לינקער זייט פון טעמענונדן.
אַדלעראויג איז אַרויסגעטראָטן פאַרויס און זיך דרייסט אָנגערופן:

—איך בין דאָס! איך קען גוט די דעלאַוואַרן. זייער גרעסטער אָנפירער איז געווען מיין טייערסטער פריינט. ליידער, איז ער נישט לאַנג געשטאַרבן. איצט זיינען די דעלאַוואַרן געוואָרן פריינט פונם געמיינעם, ליגנערישן גוראַן, וועלכער איז געקומען אַהער מיך באַשמוצן אין די אויגן פון מיינע פריינט. איך האָב אייגנט-לאַך געענדיקט.

דידאָזיקע ווערטער האָט ער אַרויסגעוואָגט אויף דעלאַוואַריש און געמאַכט אַ שטאַרקן רושם אויף די אינדיאַנער. זיי האָבן מיט אַכטונג און אָנערקענונג געקוקט אויף דער שטאַרקער, פעסטער געשטאַלט פונם יעגער.

—מיין ברודער האָט געוואָלט עפּיס זאָגן?—האַט אַ צווייטער ריכ-טער אַ פרעג געטאָן מאַגאַ.—די דעלאַוואַרן הערן.
מאַגאַ האָט אויפגעהויבן דעם קאַפּ און געזאָגט:
—כ'בין דאָ געקומען זוכן גערעכטיקייט. איך וויל, איר זאָלט

מיר ארויסגעבן מיינע געפאנגענע, וועלכע געפינען זיך ביי די דעלאווארן.

טעמענונד האָט שטריינג און שאַרף אַ קוק געטאָן אויף מאַגנאָ און שטיל געזאָגט:

—די גערעכטיקייט איז אַ געזעץ פאַר די דעלאוואַרן! קינדער מיינע! גיט עסן דעם גאַסט! און דו, גוראַן, נעם, וואָס געהערט צו דיר, און גיי אַוועק.

באַלד האָבן אַ פאַר דעלאוואַרן פעסט געבונדן גיארדן און אַד-לעראַויגן.

מאַגנאָ, שטראַלנדיק פאַר פרייד, האָט געכאַפט אליסען פאַר אַ האַנט און, גענומען שלעפּן צו דער טיר. קאַרע אָבער איז גע-פאַלן אויף די קני פאַר טעמענונדן און זיך אָנגערופן מיט טרערן אין קוד:

—גערעכטיקער און השׁוֹבֵעֵר דעלאוואַר! ראַטעווע אונז פון דעם בייון און פאַלשן גוראַן! וואַרף אונז נישט אַריין אין אַ שוואַרצן אָפּגרונט.

דער אַלטער האָט אויפגעוויבן די אויגן אויף קאַרען און גע-פרעגט:

—ווער ביזטו?

און קאַרע האָט ווייטער געזאָגט:

—אַ פריי, וואָס געהערט צו דעם שבט פון די ווייסע, נאָך זי האָט קיינמאַל נישט געטאָן קיין שום בייו נישט דיר און נישט דיינע לייט. זי בעט דיר, דו זאָלסט זי באַשיצן פאַרן גולן. דער-מאָן זיך, ווי מיט אַ פאַר יאָר צוריק איז איינער פון דיינע זעל-נער אַריינגעפאַלן אין געפאַנגענשאַפט צו אַ ווייסן אָנפירער. יע-נער האָט אים נישט געטאָן קיין שום בייו און באַלד געלאָזט פריי, ווי נאָך ער האָט זיך דערוואוסט, אַז דער זעלנער געהערט צו דיין שבט. דאָס איז געווען מיט זיבן יאָר צוריק!

דער אַלטער איז פאַרזונקען אין זיינע זכרונות און האָט פאַר-געסן אָן דער גאַנצער אַרומיקער וועלט.

דעמאָלט האָט קאַרע געזען, אַז זי האַלט ביים פאַרשפילן. האָט זי אויפגעוויבן אירע גרויסע שוואַרצע אויגן צום זקן און האָט

מיט טרערן אַ פּרעג געטאָן :

— צי איז באַקאַנט דעם גערעכטיקן און קלוגן אָנפירער דאָס גע-
פיל פון אַ פּאָטער און אַ זיידן ?

ביי די דאָזיקע ווערטער האָט דער אַלטער זיך אויפגעכאַפט, גע-
עפנט די אַלטע אויגן און זיך אָנגערופן :

— יאָ, ווייל ער איז דער פּאָטער פון אַ גאַנצן פּאָלק...
קאַרע האָט געענטפערט :

— אין גאַמען פון אַט דעם געפיל בעט איך דיך, דו זאָלט אָפּ-
געבן דעם אַלטן פּאָטער זיינע קינדער, וועלכע דער גוראָן האָט

ביי אים צוגערויבט דורך געוואַלט און שווינדל. קאָז נאָכאַמאָל
אויספאַרשן די גאַנצע זאַך, ווייל איך גלויב אין דיין גערעכטי-
קייט. איך האָב נאָך אַ וויכטיקן עדות...

דערהערט די דאָזיקע ווערטער, האָט איינגער פון די אָנפירער זיך
אָנגערופן :

— דאָס איז אַ פאַררעטער, ער דינט די איינגלענדער.

— בריינגט אים אַהער ! — האָט טעמענונד געזאָגט.

קאפיטל דרייסיק.

ר אלד האָט מען אַריינגעבראַכט אונקאַסן. אַלע האָבן אים ניין-גיריק אָנגעקוקט און באַוואונדערט זיין שיין געזיכט, זיין שלאַנקע און בויגזאַמע פיגור און די לייכטע גראַציעזע באַנווע-גונגען.

דער יונגער מאַהיקאַנער האָט געקוקט אויפן המון מיט שטאַלצע הערשערישע בליקן און רהיק איז ער צוגעגאַנגען צום זקן און האָט פאַרלייגט די הענט אויף דער ברוסט.

דער אַלטער האָט זיך אָנגערופן:

—שלעכטע צייטן האָט טעמענונד דערלעבט. אַדעלאַוואַר ווערט אַ פאַררעטער, אַ געמיינער יונג, וועלכער דינט די שונאים, גנבעט זיך אַריין, ווי אַ שלאַנג, אין אַ דאָרף פון זיינע ברידער, כדי שפעטער צו פאַרקויפן זיי די שונאים...

אונקאַס האָט רהיק געענטפערט:

—די שאַקאַלן האָבן אויסגעוואָיעט זייערע פאַלשע ווערטער און דער גרויסער און קיגער טעמענונד האָט זיי אָנגענומען פאַר אַן אמת...

דער אַלטער האָט זיך באַוועגט. אונקאַסעס שטים האָט אים דערמאָנט אָן די גוטע, אַלטע צייטן. ער איז ווידעראַמאַל פאַר-זונקען געוואָרן אין זיינע שווערע זכרונות.

—דעלאַוואַר!—האָט דער אַלטער פּלוצלונג געזאָגט,—און זיין שטי-מע האָט געציטערט.—דו ביזט נישט ווערט דעם גאַמען, וואָס דו טראַגסט. יאָרנלאַנג האָט דער שבט פון די דעלאַוואַרן געהאַט אַ

שוואַרצן הימל איבערן קאָפּ. אַ זעלנער, וואָס פאַרלאָזט זיין שבט אין אַ שווערער מינוט, איז אַ צווייפּאַכיקער פאַררעטער. קינדער! — האָט ער זיך אָנגענייגט צום המון—כ'גיב אייך אָפּ דעם פאַררע-טער! באַשטראַפּט אים, לויט די געזעצן פונם גרויסן מאַניטאָ!

דער גאַנצער המון האָט ווי איין מענטש אויסגערופן: „טויט דעם פאַררעטער“. הונדערטער טאַמאַהאַווקן און מעסערס האָבן אַ בליץ געטאָן אין דער לופט. איינער פון די אָנפירערס האָט מיט אַ הוי-כער שטימע געמאָלדן, אַז פריער מוז מען דעם פאַררעטער פיי-ניקן און ערשט נאַכדעם וועט מען אים איבערגעבן אין די הענט פונם המון. דער באַשולדיקטער איז געשטאַנען רוהיק און שטאַלץ, ווי פריער. אַ פּאָר דעלאַוואַרן האָבן אים געוואָלט בינדן. ער האָט זיי אָפּגעשטויסן מיט אַ ביטולדיקער באַוועגונג און שטאַלץ געפרעגט:

—ווער האָט די העזה אָנצורירן אַ מענטשן, וואָס טראַגט אויפן האַרצן אַזאַ צייכן?

און מיט די ווערטער האָט ער אויפגעעפנט זיין יעגעהרעמד און אַלע האָבן דערזען אויף זיין ברוסט אַ בלויען קינסטלאַך-טאַטו-אירטן קליינעם שילדקרעט. אין איין אויגנבליק זיינען די דעלאַ-וואַרן אָפּגעטראַטן פון אים מיט אימה און יראה.

אונקאַס האָט געשמייכלט מיט אַ שטאַלצן שמייכל פון נצחון. ער האָט געזאָגט:

—דעלאַוואַרן! איז אייך באַקאַנט די צייכנונג? ווייסט איר, אַז אויף מיין דור שטיצט זיך די וועלט? מיין דור איז דער פּאָטער פון אַלע אינדיאַנישע דורות און איר האָט געוואָגט אויפצוהויבן אַ האַנט אויף דעמדאָזיקן דור. איר אָבער זענט פאַרפירט געוואָרן דורכ'ן פּאַלשן און בייון גוראָן, און איך בין עס אייך מוחל. כ'בין אונקאַס, דער זון פון צינגאַנגוקן!

דער אַלטער האָט זיך אָנגעכאַפּט ביי די ווייסע האַר פון קאָפּ:

—אונקאַס! — האָט ער אויסגערופן. — אונקאַס, אונקאַס! אַ, איצט האָב איך שוין, ווער עס זאָל פאַרנעמען טעמענונדס אַרט. פרייט זיך

דעלאוואַרן, אונזער זון גייט אויף פון דאָסניי. לאַזט לאָטש איין
מאָל אַ קוק סאָן אויף דעם אָדלער, אויף דער אויפגייענדיקער
זון!

דער יונגער מאָהיקאַנער איז שנעל צוגעלאָפּן צו טעמענונדן. דער
אַלטער האָט אים אָנגעקוקט מיט ליבע און פרייד.
—אונקאַס איז אַ צווייג פונם באַרימטן דור פון די מאָהיקאַנער!—
האָט ער געזאָגט. —ער איז אונזער אָנפירער! ווער עס צווייפלט
דערין, דער איז נישט מער מיין זון און איז נישט קיין דעלאַ-
וואַר. טעמענונד אָנערקענט אים דער ערשטער און בויגט זיך
פאַר אים, ווי פאַרן גערעכטן העכסטן אָנפירער פון אַלע דעלאַ-
וואַרן.

מיט דידאָזיקע ווערטער האָט דער אַלטער טיף פאַרנויגט זיין
גרויען קאָפּ פאַר דעם שלאַנקן יונגלינג.
—איך ווייס, אַז צוויי מאָהיקאַנער האָבן געלעבט צווישן די איינ-
לענדער, —האָט ער געזאָגט. —זאָג מיר, זון מיינער, פאַרוואָס זיי-
נען זיי אַווי לאַנג נישט געקומען אויף זייערע ערטער ביים באַ-
ראַטונגספּייער פון די דעלאַוואַרן?

אונקאַס האָט אויפגעהויבן זיין שיינעם קאָפּ און געזאָגט:
—אַמאָל האָבן די דעלאַוואַרן געלעבט אויפן ברעג ים אין די
גאַנצע ערד אַרום האָט געהערט צו זיי. שפעטער זיינען געקומען
די וויספנימדיקע און האָבן פאַרטריבן פון דאָרטן די דעלאַוואַרן.
די מאָהיקאַנער האָבן דאָס נישט געקענט צוזען און אויף אַ צייט
האָבן זיי פאַרלאָזן זייער פּאָלק. דער גרויסער מאַניטאָ איז זיי
געקומען צו חלום און האָט זיי געזאָגט: „אויב איר וועט בלייבן
צווישן די פראַנצויזן, וועט דאָרט שטאַרבן דער לעצטער מאָהי-
קאַנער. גייט צו די איינגלענדער.“ און די מאָהיקאַנער האָבן גע-
האַרט די שטים פון מאַניטאָ. איצט זיינען זיי געקומען, כדי
צו שטאַרבן פאַר זייער פּאָלק.

אַלע האָבן אויפּמערקזאַם אויסגעהערט זיינע ווערטער. ווען ער
האָט געענדיקט, האָט אים טעמענונד צוגעדריקט צום האַרצן און
געזאָגט:

—צינגאַנוק און זיין זון האָבן גוט געטאָן!

—איצט, מיין פאָטער, —האַט אונקאַס צוגעלייגט זיין האַנט צו דער ברוסט, —האַב איך צו דיר אַ בקשה: דער געמיינער גוראָן מוז באַפרייען זיינע געפאַנגענע.

דער אַלטער האָט זיך געקוויינקלט:

—צו וואָס דאַרפסטו דאָס, מיין זון? זיי זיינען דאָך אונזערע שונאים, בפרט נאָך דער לאַנגער ביקס. ער האָט דאָך דערהרגעט אַסך אונזערע זעלנער!

—ביין, נישט ריכטיק, —האַט אונקאַס געזאָגט. —ער האָט אויף זיין גאַנצן לעבן נישט אָנגערירט קיין איין דעלאַוואַר, דערפאַר אָבער האָט ער פיל מאָל געראַטעוועט פון טויט מיין פאָטער און מיך! די נאַכט האָט ער מיך באַפרייט פון די גוראָנען.

דעמאָלט האָט טעמענונד געגעבן אַ צייכן צו באַפרייען די גע-פאַנגענע.

—וואו איז דער גוראָן? —האַט ער געפרעגט.

מאַגנאָ איז אַרויסגעטראָטן פאַרויס.

—איך האָף, אַז דער גרויסער און גערעכטיקער טעמענונד וועט מיר נישט אָפּזאָגן דערין, וואָס מיר געהערט לויט די רעכט פון אַ זיגער?

—צי האָט דער גוראָן דאָס רעכט אויף דערדאָזיקער פרוי, וואָס ער האָט אייגנטלאַך געפאַנגען? —האַט טעמענונד געפרעגט אונ-קאַסן.

אונקאַס האָט אַראָפּגעלאָזט דעם קאָפּ און געשוויגן.

—זי איז מיינע! —האַט מאַגנאָ אויסגעשריען מיט אַ ווילדער שמחה. —דו ווייסט גאַנץ גוט, מאָהיקאַנער, אַז זי געהערט צו מיר לויטן פעסטן רעכט פון אַ זיגער.

אינם האַרצן פונם יונגן מאָהיקאַנער האָבן געקעמפט צוויי גע-פילן: רחמנות צו קאָרען און די ערלאַכקייט, וועלכע האָט אים נישט דערקויבט צו זאָגן אַ ליגן. צולעצט האָט געזיגט דאָס צוויי-טע געפיל און ער האָט געזאָגט מיט אַ געדריקטער שטים:

—דער גוראָן איז גערעכט!

—אויף אַזאָ אויפן נעם דיר דיין אייגנטום, גוראָן, און גיי זיך פונדאַנען, —האַט דער אַלטער גוטמוטיק געזאָגט.

מאגוז האָט געלאָפּט קאָרען פאַר אַ האַנט און געוואָלט זי אַוועק-
פירן. דער יעגער אָבער האָט אים אָפּגעשטעלט:
—הער זיך נאָר איין, וואָס איך וועל דיר זאָגן, גוראָן! לאָז אָפּ
דיין געפּאָנגענע און דערפאַר וועסטו פטור ווערן פונם בעסטן
שיסער אין דידאָזיקע קאַנטן.

—צי דען איז דער לאַנגער ביקס גרייט אַוועקצוגעבן זיין לעבן
פאַר אַט דער פרוי?—האָט מאַגוז געפרעגט.

—פאַרפאַלן! דאָס מוז געשען!—האָט דער יעגער געזאָגט, קוק-
דיק מיט עפּיס אַ מרה-שחורה אויף אונקאַסן. —דו האָסט איצט זי-
לערע פריינט! אינגיכֶן וועסטו זיך זען מיטן פּאָטער. גיב אים
איבער אַ גרוס פון מיר און זאָג אים, אַז קיינעם האָב איך נישט
געליבט, אַזוי ווי אים און דיר. זיי געזונט! איך בין מספּים,
גוראָן! באַפריי די פרוי! איך בין דיין געפּאָנגענער!

מאַגוז האָט אַ געוויסע צייט נישט געוואוסט, אויף וואָס זיך צו
באַשליסן. צולעצט אָבער האָט ער אַ קוק געטאָן אויף קאָרען און
פעסט געזאָגט:

—שאַרפּאויגיקער פוקס איז אַ גרויסער אָנפירער און נישט קיין
נאַרישער היצקאַפּ. ער האָט איין ווילן און איין וואָרט. קום!—
האָט ער קאָרען אַ צי געטאָן פאַר דער האַנט.

נאָר דאָס יונגע מיידל האָט זיך אַרויסגעריסן פון זיינע הענט
און קאַלט געזאָגט:

—איך ווייס, אַז כ'בין דיין געפּאָנגענע און וועל נישט אַנטלויפן
פון דיר, שרעק זיך נישט. כ'דאַנק אייך,—האָט זי זיך געווענדט
צום יעגער, —אויף אייער פאַרשלאָג וואָלט איך סיי-ווי קיינמאַל
נישט איינגעאַנגען. טוט מיר אַן אַנדער טובה! גיט איבער אליסען
דעם טאַטן און זאָגט אים, ער זאָל נישט וויינען איבער קאָרען.

באַלד האָט זי זיך אָנגערופן צו מאַגוזן:

—כ'בין גרייט צו גיין מיט דיר, מאַגוז! ריר מיך אָבער נישט
אַן מיט דער האַנט. כ'וועל גיין אַליין!

מיט די ווערטער איז דאָס שטאַלצע מיידל אַריין אין די רייען
פון המון און מאַגוז איז געאַנגען הינטער איר

—גוראָן!— האָט פּלוצלונג אויסגערופן אונקאַס.—טעמענונד האָט
דיר געגעבן אַ וואָרט, אָבער אונקאַס האָט דיר זיין וואָרט נישט
געגעבן. ווען די זון וועט שטיין איבער די שפיצן פון די ביי-
זער, וועלן מיינע יונגע זעלנער דיר אָנהויבן פאַרפּאָלגן.

מאַגוע איז אַוועק מיט זיין אומבליקלאַכער געפאַנגענער.

קאפיטל איינאונדרייסיק.

וּנְקָאָס איז אַוועק אינם דאָרף און געגעבן אַ צייכן עטלאַכע יונגע דעלאַוואַרן, זיי זאָלן גיין נאָך מאַנזאָן. די סאָלדאַטן זיינען אַוועק.

נאָכדעם איז ער צוגעגאַנגען צו אַ הויכן אַרומגעשיילטן בוים. ער האָט געטראַגן זייער קורצע הייזלאַך און אַ פּאַס, אַזוי אַז מען האָט דייטלאַך געזען זיינע שיינע און בויגזאַמע גלידער. די איי-דעלע שטריכן פון זיין שיינעם און ענערגישן פנים זיינען אויף אַ העלפט באַדעקט געווען מיט אַ שוואַרצער פאַרב, וואָס האָט עס געמאַכט שטריינג, כמעט שרעקלאַך.

ביים בוים האָט אונקאַס גענומען זינגען דעם דעלאַוואַרישן הימן. דאָס איז אייגנטלאַך זיין אינהאַלט: מאַניטאָ! דו ביזט גרויס! דו ביזט גוט! דו ביזט קלוג! מאַניטאָ! דו ביזט גערעכטיק!

—אויף די הימלען, אויף די וואַלקנס, זע איך אַ סך, אַ סך פלעקן. מאַנכע זיינען טונקל, מאַנכע—רויט. אָ, איך זע דאָרט אַ סך, אַ סך פלעקן! און העכער, אַ סך העכער, זע איך דיין אויג—די ליכטיקע זון!

—אין די וועלדער, אין דער לופט, הער איך, הער איך מלחמה-געשרייען. אָ, איך הער זיי, איך הער זיי!

מאַניטאָ! מאַניטאָ! איך בין שוואַך, דו ביזט שטאַרק; איך בין אוממעכטיק, דו האַסטיק. מאַניטאָ, מאַניטאָ! העלף מיר!

דריי מאָל האָט אונקאַס איבערגעחורט דעם הימן און דריי מאָל איז ער אַרומגעגאַנגען אַרום בוים.

באָכדעם האָט אונקאַס אַ קוק געטאָן אויף דער זון און האָט איינ-
געזען, אַז דער וואָפּנשטילשטאַנד מיט די גוראַנען האָט זיך שוין
געענדיקט. ער האָט באַלד באַפוילן אַרויסצוטראַען געגן די גוראַ-
נען.

די מלחמה איז אַנדערקענט געוואָרן פאַר אַ פּאָלקס-מלחמה און
דער גאַנצער שבט האָט זיך באַטייליקט אין איר.

אַליסע איז פאַרבליבן אין דאָרף אין אַ זיכערן אָרט.
דער יינגער אָנפירער האָט באַטראַכט זיין אַרמיי און איז נאָכ-
דעם אַוועק צו אַדלעראַויגן.

אַדלעראַויג האָט געבראַכט אין אַרדנונג זיין קאָסטיום און האָט
געשיקט אַ קליינעם יונגל אין וואַלד אַריין נאָך די ביקסן, וועל-
כע ער האָט דאָרט געלאָזט.

דער יונגל איז אַוועק אין וואַלד און באַלד געבראַכט צוויי ביקסן.
אַדלעראַויג האָט מיט פרייד געכאַפט זיין ביקס. דערזען פון דער-
ווייטן אונקאַסן מיט גייאורדן, איז ער צוגעגאַנגען צו זיי און
האַט אונקאַסן איבערגעגעבן זיין ביקס. אונקאַס, ווידער, האָט אים
איבערגעגעבן די אָנפירערשאַפט איבער די מוטיקסטע און בעס-
טע זעלנער. גייאורד איז געוואָרן אַ פרייוויליקער אין אַדלער-
אויגס אָפטיידונג.

די קאַמפּס-מחנות האָבן זיך אַוועקגעלאָזט אין וועג אַריין.
אינדערווייטנס האָט זיך באַוויון עפּיס אַ הויכע געשטאַלט פון
אַן אינדאָנער.

—דאָס איז אַ שפּיאָן.—האַט אונקאַס געזאָגט.
—מיר וועלן זען.—האַט אַדלעראַויג באַמערקט.
ער האָט זיך אַנידערגעלייגט אויף אַלע פיר און האָט זיך פאַר-
זיכטיק דערנענט צו דער הויכער געשטאַלט. באַלד האָט ער איינ-
געזען, אַז דאָס איז נישט קיין אַנדערער, נאָר דער יונגער דוד
געמאַט.

ער האָט אים שטיל אָנגערופן ביים נאָמען און האָט אים אַוועק-
געפירט צו די דעלאַוואַרן. געמאַט האָט דערציילט :

—גרויסע מחנות פון די געצנדיגער זיינען אַרויס פונם דאָרף.
איצט געפינען זיי זיך אין וואַלד. פריילן קאָרע זיצט איינגע-

שלאסן אין דערזעלבער הייל, וואו אליסע איז פריער געווען.

—מיין פלאן איז אזא, —האָט אָדלעראויג געזאָגט אויסהערנדיק דעם זינגער, —איך וועל מיט מיינע זעלנער אַוועקגיין צו דער הייל און פון דאָרט באַפּאַלן די איראַקעזן. אויפן וועג וועל איך מיטנעמען צינגאַנגוקן און דעם פּאַלקאַוויק. דו, אונקאַס, גיי אַנטקעגן די גוראַנען. אויף אזא אופן וועלן זיי אַריינפּאַלן צווישן צוויי פּייערן און וועלן באַקומען אַ גוטע פּאַרציע. דאָס שוואַרצ-אויגיקע מיידל וועלן מיר שפּעטער באַפּרייען, ווען מיר וועלן גאָר פּאַרטיק ווערן מיט די איראַקעזן.

דערדאָזיקער פּלאַן איז געפּעקן געוואָרן און די קאַמפּס-מחננה האָבן זיך אַוועקגעלאָזט ווייטער אין וועג.

קאפיטל צווייאונדרייסיק.

דלעראויג האָט אַוועקגעפירט זיינע זעלנער צוריק צום טייך, וועלכן זיי זיינען פריער אַריבערגעגאַנגען און צו זיין אָפּ-טיילונג האָט זיך אויך באַהעפט דער זינגער, וואָס האָט געהאַט אין דער האַנט אַן אַלטפריינקישן פייל-און-בויגן. ביים סאַמע דערפל האָבן פּלוצלונג אויסגעשאָסן אַ טויך ביקסן. איין דעלאַוואַר איז געפאַלן טויט, אַ פאַר זיינען לייכט פאַרוואונדערט געוואָרן.

אָדלעראויג האָט געהייסן זיינע זעלנער, זיי זאָלן זיך פאַרשטעקן הינטער די ביימער און פייערן פון די ביקסן אויף וואָס די וועלט שטייט. אָבער אין דעם אויגנבליק האָבן די שיסער גע-מאַכט פּליטה.

דעמאָלט האָט דער יעגער אָנגעהויבן זיי צו פאַרפּאָלגן, אַריבער-הויפּנדיק פון איין בוים צום צווייטן. יעדער שאָס, וואָס ער האָט געגעבן, האָט אַרויסגערופן אַ וויי-געשריי אין די רייען פון די גוראַנען.

די שיסעריי האָט זיך געשטאַרקט פון מינוט צו מינוט. עס האָט זיך אויך פאַרגרעסערט די צאָל פון די גוראַנען.

ביידע צודים האָבן זיך געשלאָגן, ווי לייבן. אָבער מען האָט אַריינגעשטיקט די גוראַנען אין אַ פייערדיקן רונג. פון אַלע זייטן האָט געהאַגלט אויף זיי מיט קוילן און זייערע פּאָזיציעס זיינען פאַרגאַסן געוואָרן מיט פייער.

די דעלאַוואַרן האָבן פאַרפּאָלגט די גוראַנען. אַ קליינער טייל איז

לאנגואם אָפגעטראָטן צום באַרג.

צווישן די לעצטע גוראָנען האָט זיך געפונען אויך מאַגואַ. און-
קאָס האָט אַלע זיינע זעלנער אַוועקגעשיקט נאָכצויעגן די גוראָ-
נען און איצט איז ער געבליבן כמעט אַליין. ווען ער האָט אָבער
באַמערקט מאַגואַן, האָט ער זיך אַ וואָרף געטאָן מיט אַ פּאָר דע-
לאַוואַרן אויף מאַגואַן און זיין אָפטיילונג. מאַגואַ האָט אויפגע-
כאַפט דעם קאַמף מיט דער פּרייד פון אַ טיגער. אָבער באַלד זיי-
נען אונקאַסן אָנגעקומען צו הילף גיארד, דער פּאָלקאָוויק און אַד-
לעראַויג, און די גוראָנען זיינען אָפגעטראָטן. דעמאָלט איז מאַ-
גואַ מיט אַ צען גוראָנען אַוועקגעלאָפן צו דער הייל. אַדלעראַויג
האָט געגעבן אַ צייכן. צוואַנציק דעלאַוואַרן האָבן תּיכּף אויסגע-
שאָסן און אַכט גוראָנען זיינען געפּאלן; מאַגואַ אָבער מיט נאָך
צוויי גוראָנען האָבן באַוויזן אַריינצולויפן אין הייל.

אַדלעראַויג, אונקאַס, גיארד און דער פּאָלקאָוויק זיינען געלאָפן
נאָך זיי. דער קאָרידאָר איז אָבער געווען פאַרשטעלט מיט גע-
הילצן און שטיינער. מען האָט ווייטער נישט געקאַנט גיין. אָבער
דער יעגער האָט דורכגעבראַכן אַ ווענטל און האָט אויסגערופן:

— די גזונים האָבן זיך געראַטעוועט, קומט מיט מיר!
דורך דער דורכגעבראַכענער וואַנט האָבן זיי דערווען אַן אָפּגרונט,
און נישט ווייט פונם אָפּגרונט איז געשטאַנען מאַגואַ, קאָרע און
נאָך צוויי גוראָנען.

קאָרע איז געשטאַנען אויף די קני, מאַגואַ האָט געהאַלטן איבער
איר קאָפּ אַ מעסער. זיינע אויגן האָבן געברענט פון רציחה. ער
האָט שאַרף אַ זאָג געטאָן:

— מיידל, קלייב אויס איינט פון די צוויי: אָדער דעם וויגוואַם
פון שאַרפּאויגיקן פוקס אָדער דעם מעסער!
— דעם מעסער! — האָט קאָרע שטיל געזאָגט.

אין דעם אויגנבליק האָט זיך דערהערט אַ מוראדיקער געשריי.
אונקאַס האָט אַ געפערלאַכן שפּרונג געטאָן און איז אַראָפּגעפּאלן
פון אַ געוואַלטיקער הויך צו די סאַמע פּיס פון מאַגואַן. יענער
איז דערשראָקן אָפּגעשפּרונגען. איינער פון די צוויי גוראָנען

הָאָט אויסגענוצט די געלעגנהייט און אַריינגעשטאַכֶן זיין מעסער קאַרען אין דער ברוסט. זי איז אַנידערגעפאַלן אַ טויטע. מאַגנאָ הָאָט ווילד אַ כאַפּ געטאַן דעם רצה און אים אַראָפּגעוואָרפֿן אינם אָפּגרונט. דאָסזעלבע הָאָט ער געטאַן מיטן צווייטן גוראַן. דער-נאָך הָאָט ער זיך געוואָרפֿן אויף מאַגנאָס, וועלכער איז שוין געקומען צו די רעיונות. פלינק און האַסטיק הָאָט אים מאַגנאָ אַרייַנגעשטאַכֶן זיין מעסער. אונקאַס הָאָט זיך אָבער אויפגעוויבן און אַ וואָרף געטאַן מאַגנאָן אויף דער ערד. אונקאַסעס מעסער הָאָט אָבער ווידעראַמאַל אַ בליץ געטאַן. אַ פּאַסיקל בלוט איז אַרויסגע-לאָפֿן פֿון אונקאַסעס ברוסט און נאָכדעם ווי ער הָאָט זיך אַ פּאַר מאָל אַ צאַפּל געטאַן, הָאָט ער צוגעמאַכט די אויגן אויף אייביק.

אונזערע פריינט האָבן מיט דער גרעסטער שפּאַנונג און וויי זיך צוגעקוקט צו דעמדאָזיקן קאַמף. העלפֿן אָבער האָבן זיי נישט געקענט. אַראָפּשפּרינגען הָאָט געקאַנט נאָר איין אונקאַס. אָדלער-אויג הָאָט געוואַלט שיסן, אָבער ער הָאָט מורא געהאַט, אַז ער וועט טרעפֿן אונקאַסן. ערשט ווען מאַגנאָ הָאָט שוין דערשטאַכֶן אונקאַסן און איז אויפגעשפרונגען מיט גרויס נצחון, הָאָט אָדלער-אויג אויסגעשאָסן. צום ערשטן מאָל אין לעבן אָבער הָאָט ער נישט געטראָפֿן.

דער יעגער, שטאַרק אויפגערעגט, הָאָט אַ צווייט מאָל אָנגעלאָדן זיין ביקס. גיארוד מיטן פּאַלקאָוויק האָבן איבערגעלאָזט די ביקסן אין דער הייל.

אויסנוצנדיק די דאָזיקע גינסטיקע געלעגנהייט, איז מאַגנאָ אַריבער-געשפרונגען אויף דער צווייטער זייז פֿונם אָפּגרונט. דער שפרונג איז אים אָבער נישט געלונגען. ער הָאָט בלוז באַ-היון זיך אָנצעכאַפֿן פאַר אַ קוסט, וואָס איז געוואַקסן אויף דער צווייטער זייט. דאָ אָבער הָאָט אָדלעראויג אויסגעשאָסן אַ צווייט מאָל און הָאָט גליקלאַך געטראָפֿן. מאַגנאָ הָאָט זיי געשיקט זיין לעצטע קללה און איז אַנטרונען געוואָרן אינם אָפּגרונט.

קאפיטל דרייאונדרייסיק.

י דעלאווארן האָבן פאַרברענט דאָס דאָרף פון די גוראַנען.
זיי האָבן זיך אָבער נישט געפרייט מיט זייער נצחון. אַלע
איינוואוינער פונם דעלאווארן-דאָרף האָבן זיך געפונען אויף דעם
אייגענעם פלאַץ, וואו ס'איז פאַרגעקומען די פאַלקספאַרוואַמלונג.

אויפן מיטן פלאַץ זיינען געשטאַנען זעקס דעלאוואַרישע מיידלאַך
מיט צולאָזענע האָר און האָבן געשאַטן קרייטעכצער און פעלד-
בלומען אויף אַ קליין בערגל, אויפגעלייגט פון שמעקעדיקע וואַלד-
צווייגן. דאָרט איז געלעגן קאָרעס קערפער. דאָס איז געווען איר
קבר.

נישט ווייט האָט זיך אַן אַנדער אינדיאַנער-גרופע מתעסק-
געווען מיט אונקאַסעס קערפער. ער איז געווען אָנגעטאָן אין די
רייכסטע אינדיאַנישע קליידער. לאַנגע, העלע פעדערן זיינען אים
אַראָפּגעהאַנגען איבערן טויטן קאָפּ; מושלען, קאָראַלן, בראָנזע-
ליעטן, און רייפן האָבן באַפּוצט זיין ברוסט. ער איז געווען שיין
אַפילו טויטערהייט.

נעבן אים איז געזעסן צינגאַנגוק אַן שום באַוועגונג, מער ענלאַך
צו אַ טויטן, ווי צו אַ לעבעדיקן.

דער יעגער האָט דאָס ערשטע מאָל געהאַט טרערן אויף די
אויגן. אַרום איז געווען טויט-שטיל.

שפעטער האָט זיך דערהערט אַ שטיל, טרויעריק געזאַנג פון פרויען-
שטימען. דאָס האָבן דעלאוואַרישע מיידלאַך באַזונגען אונקאַסעס

העלדיש לעבן. די טענער האָבן זיך שטיל געריסן צום הימל.

איין צינגאָנגוק איז געזעסן אָן שום באַווענונג.
שפעטער האָט זיך דערהערט אַ געוויין: דאָס האָט געוויינט אַ
וויסער מענטש צווישן די אינדיאָנער: אליסע...
זי האָט באַוויינט איר שוועסטער און אונקאַסן.
דער אַלטער טעמענונד, וואָס האָט זיך אויך דאָ געפונען, האָט
אויפגעהויבן זיינע אַלטע ציטריקע הענט און האָט אַרויסגעזאָגט
מיט אַ צובראָכענער שטים:
—דעלאַוואַרן! ברידער מיינע! אונזער זון איז אונטערגעגאַנגען...
עס איז געשטאַרבן דער לעצטער פּונם אַלטן קלוגן, גערעכטיקן
און דרייסטן מאַהיקאַנער-פּאַלק!...
אין אַלע האָבן אַראָפּגעלאָזט די קעפּ.

592

- 5. P

קופון . 2
בז 6387 מאתקאט

JUL 5	134		
OCT 3	494		
NOV 25	23		
DEC 30	56		

1931

592

- 5. P

1932

1.00

937

938

1940

940

WNR

Rubsky

